

**Raymundi Lulli doctissimi et celeberrimi
philosophi liber, qui Codicillus, seu Vade
mecum inscribitur, in quo fontes alchimicae
artis & reconditionis philosophiae traduntur,
ante hac nunquam impressus...**

Llull, Ramon, 1232?-1316

Coloniae: Apud haeredes Arnoldi Birckmanni, 1563

<https://digital.library.wisc.edu/1711.dl/4YGBITE4AE2JO8K>

<https://creativecommons.org/publicdomain/mark/1.0/>

For information on re-use see:

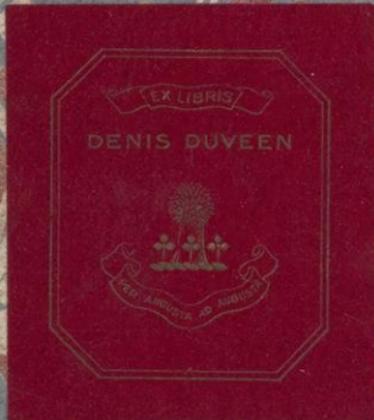
<http://digital.library.wisc.edu/1711.dl/Copyright>

The libraries provide public access to a wide range of material, including online exhibits, digitized collections, archival finding aids, our catalog, online articles, and a growing range of materials in many media.

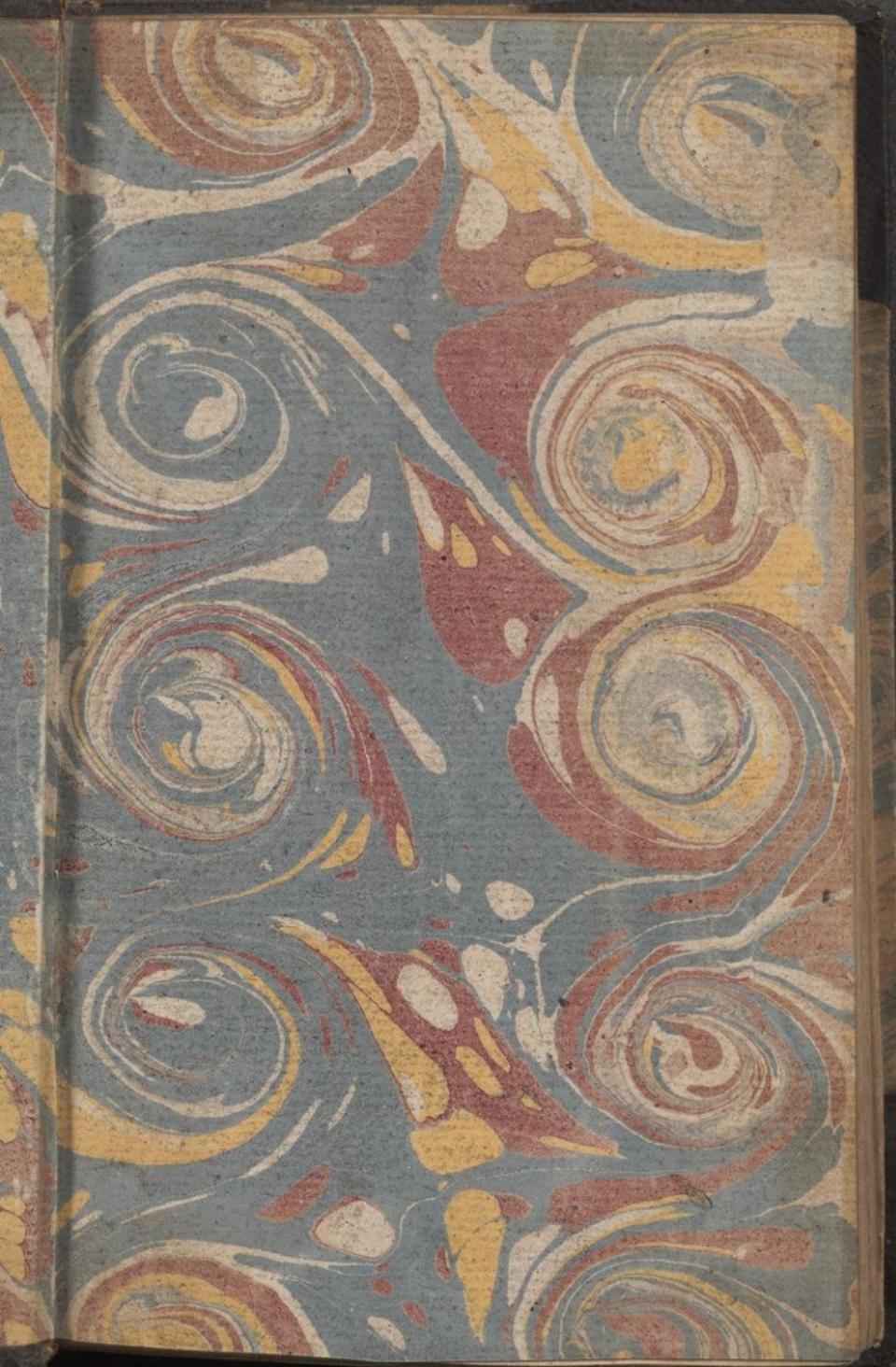
When possible, we provide rights information in catalog records, finding aids, and other metadata that accompanies collections or items. However, it is always the user's obligation to evaluate copyright and rights issues in light of their own use.

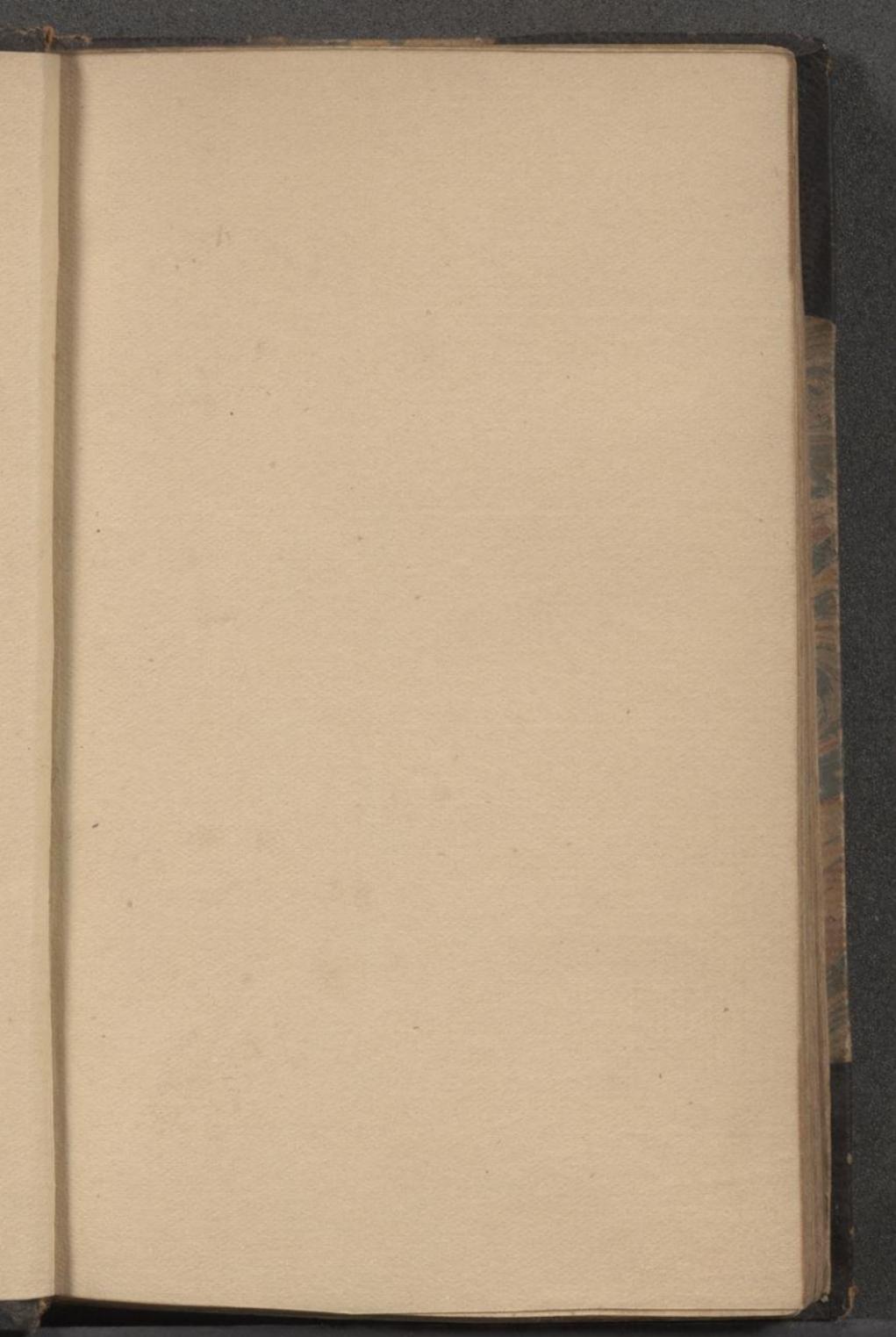
Alexander Watt

The Library
University of Wisconsin
Duveen Collection
Purchased 1951

1044

H
D
S
P
m

RAYMVN=
DI LVLLI DOCTIS-
SIMI ET CELEBERRIMI
*philosophi liber, qui Codicillus, seu vade
mecum inscribitur, in quo fontes Alchi-
micæ artis & reconditioris phi-
losophiae traduntur, ante
hac nunquam im-
pressus.*

COLONIAS

*Apud Hæredes Arnoldi Birckmanni,
Anno 1563.*

Cum Priuilegio Cæs. Maiest. ad decennium.

Rare
Du
D

C
L

mus
alite
losa
mer
mus
uolu
Inqu
dete
one
urtis
Keff

Rare Books
Dureen
D 1044

921816

CODICIL^L LVS SIVE VADE ME CVM, AVT CANTILENA,

Raymundi Lulli.

EV S in uirtute Trinitatis, qua unitas diuinitatis tuæ non latitatur nec confunditur in aliquo, incipimus præsens Compendium, quod aliter uade mecum de numero philosophorum, siue clausulam testamenti per modum Codicilli iubemus nominari, ad nostros hæredes uoluntate perpetua iam concessum. In quo quidem Compēdīo siue arte, determinauimus perfecta declaratiōne effectum totius practicę huius urtis, & operandi modum, per certa efficacia instrumenta, quę sunt triū

A 2 genc,

generū principalia principia in hac arte. Nam cùm artifex, qui per extrema & improbata principia quæ nullo modo depēdent, cùm multum remota sint ab arte, de intrinsecus naturæ effectibus sat agat iudicare, nequit de talibus habere probabilē notitiam, maximè cùm ille procedere debeat per æstimationem certā propinquam ueritati, quantum possibile est humanæ rationi, penetrare ad secreta naturæ. Illud autē quod æstimationem artificis regulat & approximat se ueritati, est regula artiuenerabilis doctrinæ intellectualis. Et quia semper in talibus æstimatu regulatur per artem ideo artificialiter censetur, quòd demonstrauerū patentissimè uires huius.

De processu artis & probabilitate illius
ex parte materie.

A

Ars igitur semper procedit de his quæ circa suam naturā certiora sunt, quoniam incerta probari nequeunt, nisi ex his quæ saltē aliquo modo, uel ut plurimum certitudinē habent. Nec ars potest esse nisi incipiatur à suis dictis principiis, quorū aliqua materialia quæ secundum magis & minus depurata existunt, & secundum hoc operi propinquiora uel remotiora, ut te charissime ignorare non credimus. Ideo instantे inclito rege, in cuius custodia ac protectione diuina p̄æposita, ne tanta philosophiæ memoria uel cognitio ipsius largiatur, hoc opus operum stricto ligamine commendamus in cōuersationem paganorum in conseruatione salutis fidei, à qua salus fidelium dependet, cui p̄æesse dinoscitur, nō solum quidem corpori sed ut menti

A 3 & ani-

& animæ redundet in commodum
sempiternum. Et quia omnia mentis
opera siue in agendo, siue in apprehen-
dendo uel iudicando clarius & perfe-
ctius, uirtutibus, facultate, & absq; rei
comparabilis annexa, secundum cur-
sum & debitum naturale ad toti^o Chri-
stianæ religionis augmentum, & ani-
marum salutem, nequeant generali-
ter integrari, sicut probauimus in
quaestionario 26, distinctione huius
artis; idcirco haec consecratione non
modicū altitudo coronæ regiae subli-
matur, cum per hoc cunctorum ma-
tri fidelium in procreando palam pro-
uideatur ampla seges: ad quod bonum
procreandum ipse quidem R ex qua-
tum ei possibile fuerit obligatus est
nobis non ficte, non coacte ut asse-
ruit, sed proprio spiritu uoluntatis.

. De Reuelatione nostræ intentionis.

Nos

Nos igitur intēdimus in præsen-
ti breui colloquio ad honorem
cœlestis filii fœlicissimæ & beatæ vir-
ginis Mariæ matris eius, cuius solum
beniuolos ac corde astantes in quali-
bet utili plenitudine ueritatis attin-
gere uidimus, eo intuitu humilitatis,
pro communi utilitate philosophā-
tium, nec minus quoq; de præsenti
philosophia cupientium præfici, cō-
pilare & tractare artem practicandi,
per quam supremæ medicinæ medi-
cinarum compositio, eiusq; cōditio
ad oculum cunctis intelligentibus
demonstraretur.

De forma eius tripartita.

Facimus autem formā nostri cō-
pendii tripartitam, de tribus ge-
neribus principiorum, cum omni-
bus regulis huius artis; quibus ue-
lut effectiuis instrumentis propriis,

A 4 non

non solum tam dictæ, quinimo etiam cuiuscunq; traditæ compositionis medicinarum artis ueritas illucescat, & quam promptius directo tramite habeatur. Scribūtur enim om̄ia certa principia nō solūm considerationis, sed ad oculū huius per modū textus theorematum principiorum demonstrabilium, ex quibus doctrinæ filii intellectus, omnimodam consequi poterit faciliter ueritatem, maximè secundum secūdaria & cætera principia sequentia ex prioribus uelut ex primordiis dependentibus ex huius artis principiis demonstrentur.

De expositione theorematum & distinctione partium.

Consequenter autem in mystico sermone subiungemus expositionem & applicationē uniuscuiusq; principiorum theorematum declarando

rando ad propositum modum & ordinem practicalem, quantum imbecillitas nostræ rationis permiserit, quicquid circa materiam principiorū theorematum, anteriores nostri sensisse uidentur, circa omnia uero principia, theorematata tribus distinguuntur partibus, priusquam applicantibus misceantur ut circa modos & titulos per sequentes rubricas indicabitur.

De primi generis principijs naturalibus, &
de his que labuntur ex illis.

Principia ergo materialia usualiter, materiam illius naturæ, & eadem sequuntur proprio amoris fædere, quam ipsamet suis actibus propriis & naturalibus amorosis in metallicam formam conuertit, uel medium ad ipsam. Et sunt in ordine primo quatuor practicalia principia,

A 5 quo-

quorum duo sunt naturalia, & reliqua duo contra naturam. Naturalia sunt sulfur & argētum uiuum; et ex his duobus amor metallicus gignitur, per quam fit generatio rei petite, cum propria eorum indiuidua ad inuicem naturali fœdere colligantur: hoc est, quando uirtus eorum iuuatur super contrariam uirtutem illius qui est corruptibilis, ut statim manifestabimus. Contra naturam uero sunt natura uitrioli & natura salis cōmuni, ex qbus amor alterius generis oritur, generationis tamen propinquæ: & sub ipsis fit corruptio rei petite, scilicet in quantum deterior corum natura iuuatur super meliorē naturam sulphuris & argenti uiui, quod frequenter accidit uirtute superflua luteæ mixtionis uincentis materiam sulphuris & argenti uiui:

uel

uel fit ex defectu præparationis seu
ignorantia artificis. Quamobrem ne
Regia maiestas in ipsa præparatione
prætendere ualeat aliquam causam
ignorantiæ, aut in posterū nos aliquo
modo increpare, eam tanquā fœcū-
dissimam sicuti promisimus debitis
solutis largiemur. Intelligendū itaq;
primo est, quomodo ex iam dictis
principiis, formētur plura principia
alia, & quomodo ab eorū natura, di-
cta materialia principia labūtur suc-
cessiue, & gradualiter operātur notis
& certis operatiōibus, per practicalia
principia directa & gubernata, me-
diāte doctrina intellectuali, quæ per
demonstratiua principia regulan-
tur. Ulterius est diligenter notan-
dum quod supradictorum duorum
principiorū naturalium unū uerius
est naturale in tota & per totam sui
sub-

substantiam, tam intra quam extra,
& illud est sulphur purum, calidum
& siccum inducēs formam suam, scilicet secundum quod forma metalli sequitur per purum effectum. Reliquum uero est in naturale, id est, intus naturale & extra contra naturam. Naturale uero intrinsecum est sibi propriū, & etiā generale naturale factū, quia per propriam naturam aduenit. Sed extrinsecum ei additur per accidentem, & ab isto est naturaliter, post eius corruptionem communem, separandum. Propter quod constat argentum uiuum tale, non esse in tota sui substantia naturale, in prima sua receptione; nec erit ad plenum de puratum, nisi per artis depuretur ingenium. Ex his potest intelligi an argentum uiuum nūc in tota sua sit substantia, cum uiscosa sua amiserit,

& in

& in prima sua natura iam integrè sit alterata per digestionem, & in aliam naturam conuersam ulterius, scilicet sulphuream congelatiuam per digestionem aliam sibi superuenientem, hoc est autem argentum uiuum nostrum, in se recipiens formā sulphuris uel metalli secundum quod illorum uirtus unius, uirtutem uincit alius per temperamentum ad inuisitatem, ut in eis metallorū natura ostendit, cùm sit in nobiliori formæ intuensi cuilibet. Nec etiam similiter intelligas sulphur prædictū esse in tota sui substantia creatū per naturam in sua propria minera, sed in parte illius naturæ maioris retentionis & firmæ coagulationis generatum ex nostri argenti uiui substantia artificialiter, natura instâte. Hoc autem intellegas non solum de principiis materiali-

rialibus successiuis, ex quibus imme-
diate componitur elixir uel medici-
na; sed etiam de prioribus corrum-
pendis alterandis, & ad puritatē prio-
ris materiae sulphuris & argenti uiui
deducendis.

De principijs demonstratiuis, & de his que
labuntur ex illis, que secundi
sunt generis.

Demonstratiua principia gene-
ralia quibus artifex signis pra-
cognitis insignitus, uenerabilem na-
turam postulantem, artificialiter in-
format, sunt illa signa q̄ magis habi-
tu infixa materialib⁹ principiis suc-
cessive in decoctionibus emittūtur,
ut sunt quatuor principales colores,
scilicet nigredo, albedo, citrinatio &
rubedo; & ex illis emanant tot colo-
res mixti per accidens, quot in tota
natura excogitari poterunt, sed non
rema-

remanent in effectu, nisi tantummodo quatuor supradicti colores essentiales ueluti radices totius magisterii. Quorum primus color scilicet nigredo terminatur in album; deinde album in citrinum terminatur, & citrinum in rubeum, quod est ultimum principium demonstratum, & finis perfectionis totius magisterii. Ideo fuerunt ista principia data cum quibusdam aliis particularibus quae hic dicuntur, & in practica; ut per illorum notitiam administrare sciat cautus artista, id de quo à natura per signa demonstrabilia cognoscet in practica, ut secundum regulam artis traditam, suam sciat gubernare materiam, per practicalia principia quae sequuntur.

De principijs tertij generis practicabilibus
& his que labuntur ex illis.

Terc.

TErtii generis principia operativa in hac arte principalia, sunt quatuor uirtutes conuertentes: uide licet soluere, abluere, reducere, & finge: quia ex quolibet eorum dependent plura alia principia particula-
ria practicalia, actus ignium respici-
entia & illorum informationes: ut
puta naturalis, innaturalis, & contra-
naturā: ut per successiuas opera-
tiones ostenderetur breuiter. Declarādo
igitur quodlibet istorum, nullo mo-
do recedendo à practica, breuiori &
faciliori modo quo possibile fuerit,
exponemus cum duobus principalis-
bus naturæ motibus scilicet corru-
ptionis & generationis, ut promptius &
facilius modum effectuum ca-
pere ualeat artis filius per instrumē-
ta prædicta. Intellectis igitur illis
principiis, & practica quæ sequitur ex
ipſis.

ipsis, ac modo operandi; ad naturam mediorum naturalium, & innaturalium, ac contra naturam recurrat artifex; ut gubernare sciat secundum uires mediorum naturæ conuertentis, ut exercitare sciat suum negotiū, circa cōfortationem uel debilitatiōnem naturæ eorum.

De corruptione & generatione.

Huius autem magisterii integratas, duos principales respicit motus, quibus corruptio & genera, tio præsignantur: scilicet naturalem & innaturalē. Innaturalis motus dependet ex totius materiæ motu, & quamplurimum per euacuationem corporis à spiritibus. Naturalis motus est ex egritatione caloris in corpore. Et ideo cùm homo itinerat in aestate sumpto cibo post prandium, incenditur calor naturalis in corpo-

B re,

re, & motus digestionis perfecte non
solùm retardatur, sed potius confusa-
ditur in corporis corruptionē: quia
spiritus resoluuntur, et calor na-
turalis minuitur: propter quod ho-
mines qui multum itinerant, macres
communiter sunt: uelut cholericī &
melancholici. Quia iste motus for-
matur ex primo principio practica-
li, tamen cum igne innaturali, per
alia principia benè informata, ita ut
non excedat in quantitate uirtutem
caloris naturalis, nisi secundum quid
ad corruptionem naturalem. Neq; à
tali calore sit diminutus, quia quanta
est proportio talis potētiæ ad sic cor-
rumpendum: tanto est calor natura-
lis uirilior ad generandum seu reno-
uandū eius indiuidua, cum medica
corruptionē, ab eorum temperamē-
to sint lapsa, Quia non expedit natu-
rale

ralem calorē per nimiam fortitudinē corrūpere in omni sui parte, uincere uel suffocare per excellentiā alicuius ignis: quia tūc nō esset in actu reformationis. Quia natura reformatiua scilicet calor thesaurizans per calorē corruptentē sibi cōtrariā extinctus, tanquā malleo mortis percussus, ad intima sui cordis repercutitur totaliter, unde totius uitæ influentia cuatur. Alius motus est cū calor naturalis non incenditur alieno calore, sed per se, motu proprio, & per accidens motu informationis caloris extrinseci, ut cū homo dormit post cibū sumptū, ab aliena frigiditate per calorem extrinsecū conseruatus, efficiaciter illum dirigit & ad se cōuertit. Et hoc ideo fit. Quia tunc natura limites sui corporis nō transgreditur, in quo ipsa uniuersaliter est dispersa:

B 2 sed

sed ibi tanquam in proprio thalamo corporis se ipsam sollicitat, ad suas perficiendas actiones. Et tunc nō debilitatē corpus per euacuationē spiri-
tuū, in quibus calor naturalis quiescit: sed potius cōfortatur per repletionē, attractionē, & trāsmutationē ipsorū, & conseruationē humidi radicalis in quo influentia caloris naturalis conseruatur naturaliter, uelut in subiecto suo proprio naturaliter calescēdo. Et iste motus dupliciter cōfortatur, uno modo per informationem tertii principii practicalis cū omnibus suis instrumētis: ut quādo lapis creatur, & calor naturalis contra suū contrariū augmētatur confortando, ad secundarias eius actiones celebrandas. Secūdo confortatur per informatio-
nē, quarti & ultimi principii factam cum iuuamine omniū significatorū

ut

ut cū lapis post eius creationem figitur, & per suū calorē cōfortatū om̄ia in thesaurum trāsmutat. Et quanquā adhuc modus iste sit duplex habēdo respectū ad actiones quas medicina uel Elixir per se perficit, attamē hoc nō tangit propositū operis artificis, nisi solū in applicatione illius ad humana corpora. Præterea sciendū est quòd innaturalis motus est in parte corrumpente antiqua indiuidua, quæ in terreā substantiam mortuā reducuntur; & in parte est in cōseruatione naturæ scilicet inquantū perficit, ut res remanens, & indiuidua corruppta perficiens, post eorum ablutionem in naturam fermenti & metalli educens, actione aëris & ignis quæ sunt unguenta & olea philosophorū ac anima auri. Hoc enim est oleum naturas incærās, & coniungēs, cōdi-

Etia indiuidua in medicinam induces
ad corpora tingenda. Et hoc oleum
spiritus caloris retinet semper usq; ad
sui inspissationem: & tunc induit ci-
trinitatem aut formam metallicam.
Causa uero suæ inspissationis est la-
pis factus ex indiuiduis reformatis
per artem, cuius reformationis finis
est ipsum oleum, & mediū coniungen-
di. Talis processus est ultra imitatio-
nem naturæ suppletus, ex quo relu-
cet tota substātia libri Geberi de per-
fecto magisterio: in quo reuelando
secretū materiale, inquit. Quod per-
fectio magisterii cōsistit in considē-
ratione rerum scilicet tam materia-
lium quam operantium, quibus ad
medicinam artifex peruenit. Quia ex
consideratione illius dirigitur intel-
lectus, & artifex perducitur ad operis
complementum: id est ad medici-
nam

nam ueram & substantiam lapidis,
quæ ex argento uiuo sumit origi-
nem; et substantia aëris & ignis co-
lores manifestat consideratio rerum
iuuantium, sine quibus raro perueni-
tur ad formā lapidis supradicti, est ut
quis cōsideret naturā illarum rerum
quas corporibus adhærere uidemus
sine artificio, & imitationē facere quę
media dicuntur inter illa & illa quæ
corpora mundificat sine adhærentia,
ut aqua lapidis; ex q̄bus gratia elicit
quę piis in Dño relinquitur amatori-
bus, cū ueri ignis uitri adhæret & na-
tura cōmunis recedit per dissolutio-
nē, quando nō ingreditur ratiōe sul-
phuritatis & salzedinis, substantiā ar-
genti uiui in amaritudinē cōstringē-
tis & reducētis. Et hæc est illa substā-
tia quæ per indurationē argenti uiui
nostrī cōuertitur in Elixir perfectū.

Et in parte in conseruatione naturæ
quia ex toto naturalis motus non cō-
funditur, quemadmodum nec expa-
dit, ut dictum est in motu innatura-
li; quia sic non esset motus innatura-
lis, sed contra naturam: qui motus ra-
tione suæ extremitatis excellentis
uincit, & ad profundiora rei ingredi-
ens corporalis calorem obtundit na-
turalem, & fortificat id de quo inten-
debatur educi spiritus motu regene-
rationis. Fac ergo ut naturalis motus
debilis non confundatur per acritu-
dinem sui inimici; sed semper ei resi-
stendo & fabricando uirili actione
mallei, creet in suis periis corruptis
uice post uicem, non in grossum sed
in simplum, & per minima medicinā,
ita ut natura sua corruptionem non
sentiat, nec uioletur; sed reparando
indiuidua antiqua secundū quid cor-
rupta,

rupta, reducat in noua. Hoc autem
est quod diximus, quod innaturalis
motus est intus motu naturalem sub
conseruatione speciei, ut patet per fa-
bricationem motus naturalis mox
corruptioni successiuam, in eius co-
posito, remissa eius contrariae actione:
relicta est etiam uis naturalis, non ut
absolutè sit contra naturam, quia tunc
esset totaliter in destructionem illis
us sine conseruatione primæ formæ.
Sed est quodammodo præter natu-
rā, scilicet in parte, uel sub terminata
forma corruptionis limitata, quam-
uis improprie: cum potius sit adiu-
uans naturam quam ei nocet; ut pa-
tet per subtiliationem cum conser-
uatione speciei indiuiduorū. Et ideo
dicimus ipsum esse innaturale, quia
de se non naturat, nec tollit aliquid
naturæ naturatæ, imo potius eam ad-

iuuans mediante exercitatione mo-
derata, secūdum quòd natura in suis
requirit reformationibus. Et ex hoc
passu reuelatur, qualiter omnia sub
glebo Lunari composita, quodam-
modo sunt in quodam motu, & in
motu corrumpuntur. Quia omnia
naturalia contrarietatem habent qua
excellunt quidem non in uirtute sed
secundum quid, ad resolutionem in-
diuiduorum, non usq; ad materiam
primam, sed ad illam materiā gene-
ri metallico proximā, in qua est ma-
ior similitudo agentis naturalis quā
in alia prima. Propter quòd si mate-
riam transiret proximam, perdere-
tur maioritas ex similitudine sua, &
per consequens, æqualitas & minori-
tas. Et sic in cursu naturalis magiste-
rii esset uacuum secūdum quid, quod
est impossibile. Sunt etiam quædam
in

in toto contraria, & tamen excellunt
in uirtute: ut illa quæ sunt contra na-
turam, quæ continue agunt in cor-
pora & patiuntur. Si hæc intelligis
cognoscere poteris causam abbre-
uiationis continue: quia uita illo-
rum & duratio abbreuiatur, eò quod
continuè tendunt ad corruptionem
& regenerationem. Igitur addiscas
resolutionem illam exquisitam usq;
ad illam materiam in qua similitudi-
nes ignis sunt multiplicatæ & alio-
rum elementorum ac agentium na-
turalium & patientium, secundum
quod cursus exigit naturalis. Quia si
generationem & corruptionem in
communi theorica benè intellexe-
ris, ad eandem illam solutionem de
facili peruenire poteris.

Quomodo discurrendo per principia, artifex
se debet dirigere in practica.

Dici-

Dicimus tibi fili charissime quo
ultra sensum præstare te ope
tet oculos mentis pro canone dire
ctiuo seu regula, ad omnia intellig
bilia principia supradicta, & hoc se
cundum ordinem sequentia doctrin
æ intellectuales, & memoria reco
lenti, uoluntate diligentι & intelle
ctu inuigilare oportet, si comple
tus huius operis finem uolueris adipisci
quatenus tamē respectū habueris a
signa, & naturas mediorum & extre
morū. Quia media in extremis con
uertuntur, & media in extremis gra
datim resoluuntur: quod fieri nō po
terit si extrema per ingenium & na
turam non traherentur à mediis d
potentia inactum, cùm non sit trā
situs de extremo ad extremū nisi pe
media. Et hoc etiam naturaliter pro
prium est omnium imperfectorum

me

metallorum, quæ in specie uidentur incompleta; propter quòd omnia illa imperfecta metalla in quolibet sunt conuertibilia: quia omne me diū in se habet naturam informem: formata tamen & distincta retinen tur per sua propria extrema, quæ latius declarauimus in scientia de sensibilibus, ubi ostenditur qualiter extrema sunt in mediis secundum formas confusas. Igitur extrema de mediis possunt educi, secundum quòd uirtus naturæ unius extremi in illis mediis super uirtutem alterius iuuatur. In omni naturali scientia plura exeunt media, & illorum notitia in omnibus transmutationibus est necessaria, & hoc per exquisitam potentiā naturæ illorum, siue materialia, siue operatiua fuerint, siue signa demonstrabilia, respiciendo ad natu ram

etiam generis à quo quodlibet eorum
immediate vel absolute dependet se-
cundum suum actum extremum.

De materialibus.

SVlphur & argentum uiuum ex-
trema sunt omnium metallorū;
ergo metalla inter ea erunt media.
Metalla differunt ab argento uiuo
in compositione, illo modo quo ip-
sum argentum uiuum per puritatem
& impuritatem differt à sulphure in-
modo terreo sibi extraneo. Propera
quod depurata magis aliis, reperiun-
tur duo, scilicet Aurum & Argentū;
sine quibus ars ista non poterit inte-
grari, cùm in illis sit purissima sul-
phuris substantia, ingenio natura
perfecte depurata, ad cuius depura-
tionem debilior est ars quam natu-
ra; nec eam consequi ualeat licet mul-
tum in ea laboret. In arte igitur dis-
citur.

citur. Pater eius est Sol, Mater eius est Luna: quia ex illis duobus corporibus cum suo sulphure uel arsenico præparatis, nostra elici medicina poterit, & sine illis haberi nequit. Vocantur autem media, quia ex primitis puris extremis sunt composita naturaliter, scilicet ex sulphure & argento uiuo: nec sunt sulphur, nec argentum uiuum, sed media inter illa, cum argentum uiuum sua proprietate & uapore sui depurati sulphuris in metallum congeletur perfectum: Et secundum quod magister tenent de natura argenti uiui, maioris sunt perfectionis ut aurum & argentum: & secundum quod minus tenent de natura argenti uiui, & magis de natura sulphuris, maioris sunt corruptionis: ut cætera metalla imperfecta: et maxime marcassita,

ta, magnesia, & tulhia: et ultra hæc
maioris corruptionis sunt sales, alu-
mina, atramenta, & cætera quæ me-
dia dicuntur inter lapidem & metal-
lum. Dicimus autem quòd extre-
ma secundum quòd sunt de mediis
suis propinquis, educuntur assidue
ex uirtutibus illorum propriis effi-
caciter, & secundum rationem na-
turæ sequentis retineri censemur, ad
eorum actum propinquum. Præ-
terea assumere debes filii successione
principia alterata & miscibilia alte-
randa magis apta, ratione propin-
quitatis naturæ quæ est in eis pro-
pinquior & perfectior. Verbi gratia.
H. est principium de **G.** ad assequen-
dū **M.** mediante **G.** et **G** est principiū
de **M.** ad assequendum **R.** per **M.** Et
M. est principiū de **R.** ut per ipsum
attingere poterit **Y.** gradatim, & in
suam

suam naturam conuerti. Et sic patet, qualiter natura extremorum est cognoscibilis per naturam suorum mediorum. Et ecōuerso quia G. naturam tenet medii coniunctionis de B. & M. & M. retinet medium coniunctionis naturæ, per quam G. uertitur in R, & R sit natura affinis medi, per quod natura de M. conuertitur in naturam de Y. Et per B. intelligere debes principia materialia scilicet aurum & argentum, ac naturam uitri & Salis cum Mercurio. Per G. intelligere debes principia materia-
lia secunda, scilicet elemēta, terram, aquam, aërem & ignem, quæ successi-
uis & gradatis operationibus fluxa sunt et elicita ex iam dictis principiis materialibus primis. Et per M. intel- ligere debes principia materialia ter- tia, quæ sunt sulphur et argentum ui-

C uum

uum purū, & fermēta philosophorū
succesiue creata & elicita per magi-
steriū, ex iam dictis principiis imme-
diate. Per R. intelligas medicinā ue-
Elixir cōpletū, aut argentū uiuū flu-
ens, penetrās, tingens & permanēs,
terra sublimatum, secūdum gradū, &
cōpositū ex M. immediate, & mate-
ria præiacenti, puta ex tertīis prin-
cipiis supradictis. Per Y. debes intelli-
gere multiplicationes quæ tertii gra-
dus sublimationis sunt, & ex succe-
siuis operationibus ex medicina ian-
dicta. Ulterius & exquisitè & prou-
dè cognoscendum est genus medio-
rum & extremorum, quæ sunt inter
supradicta principia, quemadmodū
evidentissimè ex literis alphabeticis
percipi potest, quibus operationes
succinctè & gradualiter decurrunt
labunt. Et principalis est gradus su-

limi

limitationis, q̄ sunt C. D. E. F. quæ de-
scendūt de B, ut portare ipsum pote-
rūt ad G. Secunda media de G, descē-
dentia sunt H. I. k. L. q̄ portant ipsum
C. in naturā M. Tertia uero media,
sunt illa quæ successiue & immediate
descendunt de M. & deducūt M. in R.
uidelicet N. O. P. q. Quarta media
sunt S. T. V. X. Et ista immediatè per
successionem legitimā, descendunt
de R. ut ipsum eorū beneficiis subli-
mare possint & deportare in Y. & ad
ultimā perfectionē deducere. Et hæc
rota alphabetica circulariter est cō-
pleta. Veruntamē sunt adhuc aliqua
media, circa illa intelligibilia ad sen-
sum, ut in practica gradatim percis-
pere potes per operatiōes. Et per ta-
lem scalā potest intellect⁹ humanus
gradualiter ascendere & descendere,
ad oēs alias scientias sensibiles & in-

tellectuales, mediante imaginatiua,
ut Dei & creaturarum eius noticiam
habeat per instrumēta prædicta, pre-
sertim cùm naturales uires discerne-
re poterit euidenter per philosophi-
cas rationes, an scilicet B. sit remoti-
us aliis à perfectione ultima, quam-
uis cæterorū existat principale prin-
cipium. Et ut Christus Iesus de stir-
pe Dauidica pro liberatione & disso-
lutione generis humani peccato ca-
ptiuat ex transgressione Adæ, natu-
ram assumpsit humanam; Sic etiam
in arte nostra quòd per unum nequi-
ter maculatur, per aliud granū à tur-
pitudine illa absoluuntur, lauatur, &
resoluitur. Et quæ inter duo contra-
ria collectāur, per id quod magis re-
cedunt ab uno, magis appropinquāt
ad aliud: ut si elongati fuerint ab im-
perfectione, appropinquant ad per-
fectedio-

fectionem; & quo magis appropin-
quat fini perfectionis perfectius est;
& quo minus fini perfectiōis appro-
pinquat, imperfecti⁹ est. Ex hoc cla-
rē patet quod M. nequit immediate
generari de B. nisi primo ipsum B.
transeat in G. nec transire potest in
G. nisi per om̄ia sua media, quæ sunt
C. D. E. F. primo discurrat. Simili-
ter nec G. transire potest in M. nisi
per sua media, scilicet, H. I. k. L. pri-
mo trāsierit. Nec de M. generari po-
test R. nisi primo transeat per N. O.
P. Q. quæ sua sunt media. Nec R. re-
duci potest in Y. nisi primo reduca-
tur in S. deinde in T. post in V. & de-
mum in naturam X. Post talem gra-
duationē cadit, pr̄cipitatur & proii-
quā citur in Y. Et sic natura de S. proxi-
mus respicit naturam de M. per sua
media successiva, quam naturam R.

C 3 & M.

& M. propinquus respicit ad naturam de R. quam naturā de Y. gradatim discurrendo per sua media. Non igitur putas per artē certam immediata de B. medicinam componere, nisi prius discurrat in G. & de ipso transcat in M. quousq; purissima per naturale magisterium nostrū fuerit generata. Et cùm iste sit uerus cursus naturæ, & ars imitari satagit naturā taliter quēadmodū præscribitur est prosequendū. Quia natura quæ cōplere potest per aptitudinem materiæ suæ, nunquā ab extremo decurrit ad extremū, nisi pri^o successiuis operationibus trāscat omne mediū. Medicorū igitur natura cōsiderāda est a artifice, antequā aliquod magnū atētare præsumat, & diligēter curet nihil de suis mediis omittere, siue sim materialia, siue practicalia, siue de

mon

monstratiua: donec ipsa natura re-
duxerit gradatim sua media, ad pri-
mum suum esse, id est sulphur & ar-
gentū uiuum, quæ sunt propria sper-
matæ metallorum, & eis magis pro-
pinqua: cum quibus facias speciosas
illas transmutationes, per quæ omnia
imperfecta perficiuntur.

*De natura ignium, & quomodo artificia-
liter se regulari habeant.*

EX prædictis colligitur duo fore
quorum qualitatibus expressè
debet artifex ignem innaturalem sa-
pienter disponere, & eius uires certis
& notis operationibus regulare: quæ
sunt ignis naturalis & cōtra naturā.
Innaturalis uero inter utrūq; est me-
dium. Qui formā huius exemplaris
seu regule suę menti præscripserit, &
ipsam diligenter seruauerit infallibi-
liter cognoscet illorum qualitates.

C 4 Con-

Cōsideret ergo artifex naturales ui-
res & fortitudines lapidum philo-
phorum, quæ uires sunt ignis natu-
ralis, innaturalis & contra naturam,
quæ & quales sint in toto cursu na-
turæ, & quis cuiuslibet fuerit amicus
uel inimicus, ut demonstratiua & in-
fallibili arte per certificationem na-
turæ eorum, materiam eius pruden-
ter noscat disponere, à qua cætera
materialia principia effluunt, cum
corruptione naturali & debilitatio-
ne tali, ut extremitas naturalis calo-
ris non pereat in aliquo, sed ipsam
per modum reductionis ad suam na-
turam integrum pro confortatione
ipsius prudenter in propria multipli-
catione suam substantiam sublima-
re, & etiam sursum ascēdere, ita ut ni-
hil sit quòd uirtutem naturalium at-
trahat affectiuis, conseruato tamen

præ-

præuilegio naturæ, id est, caliditate naturali in corruptione suæ substanciæ, quam amor in ipsum spirans & omnia uiuificans scilicet humidum existens ut spirituale sibi generat; ordinabit artifex ipsum uiribus amoris attrahere, præcipue cum per defecatum illius & per corruptionē ab eo fuerit elongatus. Hunc autem modū reductionis exprimit ars clarissimæ in regimine tertii principii practicæ, ut sui amoris exuberantia, cunctis patefacta sit experientibus. Dicimus ulterius duo sunt quibus artifex sapienter cognoscere potest, quātum calor innaturalis est differēs uel indiferens à calore naturali & contra naturam, in qualibet parte totius magisterii. Quorum primum est mēsura cōtrarietatis ipsius ad naturalem, uel conformitas eius ad cōtra naturam,

C 5 quod

quod idem est: aut mensura elongationis ipsius ab illo qui est naturalis, & approximationis ad illū q̄ est contra naturā. Mensura ignis innaturalis docebit te fili charissime huiusmodi certitudinis semitā ueritatis. Quia quōd inter duo collocaſ cōtraria, per illud idē quo magis recedit ab uno, appropinquat magis ad aliud, & ecōtra. Et ideo siue cōſideres innaturale mediū ut elongatū à calore naturali, siue ut approximatū ad ignem cōtra naturā, cū hoc fiat per debilitationē unius & cōfortationē alterius, iā transcendit ignis innaturalis supernaturalem per confortationē illius & conformitatē ustiui q̄ est cōtra naturā. Similiter si consideret ipsum mediū innaturale, ut appropinquās sit per confortationē ipsius, ad ignē naturalē, & elongatus sit ab igne cōtra natu-

naturā, potentia adurens per sui debilitatiōē iam deuincitur, q̄ est contra naturam in medio innaturali, per attractionē sui ad naturā & cōformitatē caloris nō urentis; propter quod appropinquationē & elongationē illius medii, siue ad naturalē siue ad contra naturam, semper eisdē signis mensurare teneris; quia illis operatiōibus quibus dictū innaturalē mediū recessit à natura unius, cōfestim accedere incipit ad naturā alterius, dū tamē natura medii innaturalis & eius operationes scilicet cōfortatio & debilitatio sint extra latitudinē duorū extre- morū antedictorū. Audiat ergo lector huius philosophiæ, & naturam conformatiōnis & debilitatiōnis cognoscat, non tantūm quid sint, sed quot modis ualeat exerceri: & quæ & qualis fuerit illa uirtus, quę potius est

con-

confortanda quām debilitanda, & in
quo latere ac qua operatione altior
habetur noticia de eadem. Nos autē
prouidētes tibi in hoc, dicimus quōd
calor naturalis est illa uirtus quæ cō-
fortanda est potius quām debilitan-
da, & hoc in propria argenti uiui sub-
stantia, in quo calor innaturalis dis-
cernitur. Quid autem sit confortatio
noscit ignarus satis, & per consequēs
omnes sophistæ decernere queunt;
ut patet in eorum proiectionibus so-
phisticationum, quæ non ualent ex-
quisitā operationem perficere. Quia
in hoc tanquam in generalibus pru-
dens cognitor & ignarus sophista sa-
tis communicant, præcipue cum co-
gnoscere poterit uterq;, quōd lapis
aut eius uirtus tunc confortari dica-
tur, cùm natura ualet eius operatio-
nem perficere; aut cùm debilitarur,
oppo-

oppositum. Quia cōmunis est ani-
mi conceptus, quòd lapis uel eius na-
tura cōfortari uel debilitari dicitur,
respectu operationis exercendæ per
ipsum. Et in hoc passu decipiuntur
illi qui principia ignorāt demonstra-
tiua, quibus effectus operationis eius
promptitudinaliter agnoscitur. Vn-
de cùm in hac exercenda deficit uel
proficit, solo sensu percipi potest tā
à uulgari quàm ab ignorantе sophi-
sta. Et ideo clarè liquet nihil aliud
fore necessarium in cognitiōe huius,
quàm discretione uel prudentia ra-
tionis. Audiat ergo cæcus sophista,
quitantum dicit lapidem pati debi-
litatem exquisitæ uirtutis, quando
operationem eius non perficit rectè,
nec se ostendit plus noscere de ipsius
dispositione ad potentiam suam au-
gendarum quàm merū uulgarus, in cuius
ore

ore satis multiplicatur hoc dictum,
& communiter sonat, quod diminu-
tum est aut perfectum. Ex quo patet
quod ipsum non denotatur altiorem
habere notitiam de lapidis compo-
sitione, quam si diceretur non faciat
quodqueritur.

Quibus & quantis modis confortari & de-
bilitari poterit lapis, & de substan-
tia uirtutis.

Dicemus quot modis uirtus la-
pidis confortari poterit, & qui-
bus debilitari. Quia quot modis dici-
tur oppositorum unum, tot modis
dicitur & reliquum, sicuti notabili-
ter cognoscitur per scientiam me-
diorum & extremorum. Debilitatur
uirtus lapidis in genere duobus mo-
dis. Primus est, quando substantia
argentii uiui uirtututem ferentis ha-
bens in corpore, ab eodem per debi-
litas

litatem minuitur, scilicet subiectum caloris naturalis. Quia substantia hæc, cui uirtus caloris inest, argentum uiuum à philosopho dicitur, & uocatur essentia corporis uel argenti uiui: quia per ipsum lapis habet esse in actu, & sine ipso non. Duo ergo habet subiecta lapis, scilicet corporis & spiritus. Quia subiectum corporis, subiectum naturæ dicitur: & subiectum spiritus, fluctis subiectum dicitur. Cùm igitur corporis substantia uel spiritus minuitur, necesse est uirtutem debilitari: nam cuncta minuētia, sunt quæ debilitatem induunt. Et quia ad utilitatem mediocris ignis innaturalis et artificialis uel communis ignis, quandoque cum humiditate & frequenti exercitio, & quandoque cum siccitate nō immoderata debilitari dicuntur:

usq

usq; ad totius rei corruptionem, qua
immoderatæ sunt siccitatis & excel-
lentis calidatis extremerū. Et simili-
ter cætera alia uniuersaliter quæ su-
perflue igniunt corpora. Ex quibus
patere potest cuilibet intuenti, quod
per oppositum ea confortant, qua
non solum augent sulphuris substā-
tiam, sed etiam spirituum, siue per se,
ut alimentum quod corpus sumit ab
argento uiuo per uirtutem elemen-
tariam transsubstantiari ualeat in
corpus nouum: siue per accidens, ut
exercitia supradicta moderata. Fili
moderati usus rerum, suo modo cō-
fortant uirtutem in omnibus rebus
mundi, & illam multiplicant, ut in
lapide nostro, qui secreta naturalia
dirigit, ut oculis propriis uidimus &
manibus tetigimus, & certis appro-
bauimus experimentis. Hæc omnia

præ-

prædicta intelligas de rebus quæ se-
parant uel approximant ad generā-
dum, uel ad calorem naturalem au-
gmentandum per confortationem,
uel ad temperamentum Elixiris per
naturam fixionis. Secūdo modo de-
bilitatur uirtus, quando subiectum
cius alterat in qualitatibus, transeun-
do de naturali qualitate in innatura-
lem. Propter quòd iste secūdus mo-
dus accidit super corporibus lapsis à
uerò temperamento reperitur etiam
primus in naturaliter temperatis, ue-
lut in auro: uel in temperatis artifi-
cialiter, ut in Elixiri perfecto. Virtus
igitur corporis secundo modo debi-
litatur, quando spiritus uel corpus
descendunt à naturali dispositione
ipsorū. Per quod apparet quòd iste
secundus modus potest esse multi-
plex. Quia quorū modis potest cor-

D pus

pus uel spiritus naturaliter alterari,
tot modis debilitatur uirtus lapidis.
Cuius ratio est, quia uirtus nō uiget
nisi per substantiam horum duorum
sufficiēter & naturaliter dispositam;
& ideo debilitabit uirtutem per op-
positum, quicquid disponet innatu-
raliter, & quicquid ad dispositionem
naturalē reducit, confortabit eandē.
Constat aut̄ quod corpus, sulphur
aut medicina, innaturaliter disponi-
possint per malitiam complexionis,
cōpositiōis & solutionis cōtinuitatis.
Et ideo in Mercurio crudo conforta-
bitur uirtus per calefaciēs, digerens
excoquēs materias crudas & reincru-
datas per frigiditatē. Propter quod
terra metallica, aut argētum uiuum
uel sulphur, quæ debilitatē digestio-
nis patitur, per defectum caloris na-
turalis, confortatur à siccitate; et ip-
sum

sum cōfortant magis res humidæ ad naturam illorum approximatæ. Et amara et pōtica debilitant: quia grossa et terrestria sicca et cōtra naturam calidissima, sunt in terra; in cuius cōtentiuā caloris naturalis uel spiritus debilitatur, propter innaturalem caliditatem. Aqua Mercurii illam confortat et ipsum retinet. Cætera uerò calida in primo reductionis gradu debilitant amplius. Nec minus sumpta in secūdo gradu adhuc debilitat, nisi prius per secundam reductionē preparatiōis sublime aqua dicti Mercurii confortetur primo. Si uerò per leuitatem innaturalem, insciēter debilitas uirtutis orta est in terra uel lapide; habitua te ipsum ad cognitionē erroris, ipsum corrigendo exasperatiuis et abstensiuis, puta aqua Mercurii. Quod uerò debilitatur propter

extensas exasperationes recedit ad amaritudinem, & confortando dulcescit cum ultimis confortatiuis, ut oleo lampadis & igne. Spiritus uero tot modis alterari possunt, quot sunt qualitates quæ ad temperamentum siue ad perfectionem eorum requiriuntur. Harum qualitatum quedam sunt tangibiles, ut sunt omnes qualitates complexionales; quedam sunt uisibiles qualitates, ut limositas uel claritas. Quedam complexiones carnis, ut grossities & subtilitas; et quedam olfactiuæ, ut aromaticitas, fœtiditas, et insipidorum inolfactibilitas. Spiritus uero metallici naturaliter disponuntur odoribus prædictis, licet eorum suauitas sapida cum subtilitate uchementer confortet. Possunt tandem spiritus egredi temperamentum qualitatum in quolibet corpore; et in-

in quantum ex parte spirituum debilitatur uirtus corporis, per opposita restitui ei potest temperamentum, & uirtus confortabitur. Pari modo debilitat cuncta illa quæ obscurant, per ingrossationem rerum elementarum. Præcipimus igitur tibi benè rectificare elementa antequam coniungatur, ut in eorum terminacione colorem fuscum obtineat, sed illum potius qui est extremitas corporis terminati calore naturali, proprium habentis fulgorem, tanquam incorporatum colori, cum condensatur in corpus. Causa autem quare perspicue nitet & fulget, est quia desitas eis nata est in subtiliatione retinet quod pronitatis eius est in præparatiōe recipere, sicuti potentia proprium actū recipit. Vnde talis nitor & fulgor semper constat ex aquis subtiliter ter-

minatis et condensatis in metallis.
Et quanto plus argētum uiuum aqueum in metallis subtilius fuerit, purius et densius, tanto plus illud erit nitidius, fulgentius et splendidius: quemadmodum natura cuiuslibet in auro, quod generauit, demonstrare non cessat. Ex quo patet quod illa quæ illuminant confortant & subtiliant calorem innaturalem, grossitatem ipsam corrigunt. Similiter quoque ex parte spirituū debilitant, que cunq; sic eos inficiunt ut auferāt puritatem et suavitatem sulphuris et fragrantiaē ipsius: quia per illam puritatem in qua suavitas fragrantiaē lapidis naturaliter funditur, debilissimum corporis existit: et ideo uirtutem confortat quicquid puritatem eis restituit, nō solum per ablutionē, sed etiā per admixtionem uaporū et ferri.

fermentorum aquæ et aëris Mercurialis non fixorum, et puritatis substantiæ cuiusq; informatoris, conformem puritatem habentis puritatiorum, ut aurum et argentum, quæ sunt illuminantia spiritus, proprio splendore, aut purificantia puritate propria, ut est aqua Mercurii. Ex premissis patet quod qui corruptionem uel debilitatem uirtutis ignorat, similiter ipsius multiplicationem quæ fit per confortationem necessario penitus ignorabit, non solum in lapide, sed in humanis corporibus. Ô Medice si habes memoriam ad recolendum, & intellectum ad intelligendum, uoluntatem ad diligendum, aures ad audiendum, oculos ad uidendum, os ad loquendum, aut legendum, applica sensus tuos, ut recoles, intelligas, diligas, audias, uideas, perlegas & retineas.

D 4 Quia

Quia cū hæc ars de uero sit gradua-
li, & inuestiganda ex secretis naturæ,
sine quibus instrumentalis directio
integrari non ualet totius medicinæ
fundamētaliter, artem illam sub cer-
tis suis principiis plenariè compre-
hendetis. Dilectus à Deo est cui hoc
donum artis largitur per gratiam, &
intelligentiam ipsam reducere sci-
ti ad medicinam quotidianam & ne-
cessariam. Quia huius scientiæ prin-
cipia generalia sunt, & reducibilia si-
militudine & effigie ad principia me-
dicinæ respectu corporum humano-
rum passibiliū, quibus applicari de-
bet medicina. Sed hæc pauci obser-
uant & intelligunt, cùm artis prin-
cipia ignorent supradicta. Causa igi-
tur tenacis cupiditatis & lucri, absque
dictis principiis, ad magisterium hu-
ius artis nituntur introire; & propter
falla-

fallaciam suæ operationis, fallacem
credunt esse scientiam, & contempti-
bilem dicunt eandem. Hanc igitur
theoricam intellige, & secundum il-
lam operarii incipias; quia cum illa
errores tuos corriges cùm fueris in
opere, quos sine illa corrigere nō po-
tes. Non distet à te testamentū, quia
cavernas huius theoretæ apperit &
reuelat cum certis suis notis opera-
tionibus. Cor igitur habeas ad pra-
eticam illius.

De diuisione huius magisterij.

MAgisterium hoc in quatuor di-
uiditur partes, secūdum quod
sunt quatuor principia practicalia.
Prima pars ostendit modum gracili-
andi grossum per liquefactionē cle-
mētationis, dissolutionem & lapidis
separationem in quatuor elementa.
Secunda pars ostendit modum alle-

D 5 uiandi

uiaudi ponderosum per distillatio-
nes, calcinationes, condensationes,
inhumationes, congelationes, solu-
tiones & animationes, quæ sunt ele-
mentorū præparationes. Tertia pars
ostendit modum uiuificandi à spiri-
tu, & lapidis nutrimentum, per imbi-
bitiones, decoctiones, assationes, in-
humationes ac lapidis sublimatiōes.
Quarta pars ostendit modum dulci-
ficandi amarum, & maturandi crudū,
per reductiones, imprægnationes,
inhumationes, fomentationes, ani-
mationes, fixationes, & incærationes.
Si igit grossum gracile facis per disso-
lutionem, & ponderosum leue facis
per leuigationem siue rarefactionē,
& asperum lene per reductionē, ama-
rum uero dulce facis per maturatio-
nem, post hæc & uolatilium fixatio-
nem, cōpletum habebis magisteriū.

Nar.

Narratio per conclusionem principiorum.

Cum igitur constet quemadmodum supradictū est, artē esse inchoandā à certis suis & determinatis principiis, est ad illa propterea recurendum, tanquā plenitudinis practicæ effectiua. Sed q̄a practicalia principia secūdi generis & regiminis perfici nō ualent, sicuti nec mediū absq; suis extremis q̄bus ipsum integrari oportet, mystico igitur & aperto sermone ex illis declarādo, refert philosophus, alterū ab altero nullo modo differre à practica artificiali & pcessu, qui breuiter successiū formabunt: & primo de practicali principio siue regimine primo, q̄ est dissolutio, est dicēdū cū suis quatuor principiis primis materialibus, & de eius principio demonstratiuo, q̄ est nigredo, sine q̄ artificiū feliciter inchoari nō poterit.

De

De primo practicali principio, & quomodo per primam sublimationem depuratur Mercurius cum Sale communi preparato & uitriolo: & in hac aqua infunde Mercurium &c.

DEpuratio Mercurii per primam sublimationē, est ut sumas partem unam de D. & dimidiā partem C. & distilla aquam per illum modū quē natura requirit, ut explicauimus in nostro Testamento, in capitulo q̄ incipit Tu in in uirtute de A. &c. Et infunde in tali aqua Mercuriū testamētarium. Deinde separa aquam per sublimationem. Postea sublima ipsum, donec sit albissim⁹ ut cristallum. Speramus autem in Domino nostro Iesu Christo quòd adhuc sublimabit ad maiora, per sublimes gradus præparationum, cum additione rei tingentis ipsum, & eius anima exaltabitur in gloria.

De

De conuersatione elementorum & de prima
coniunctione spiritus cum corpore.

Cum tribus ergo unciiis talis Mercurii, mitte tantundem purissimi Solis in aqua sua liquefacti, & super infunde duas libras aut tres, quod melius est, prædictæ aquæ Mercurii, à qua Mercurius ipse separatus fuit & rectificatus; et mox cooperi os cucurbitæ cum suo cooperatorio uitreo, sine alia obstructione, donec motus eius cessauerit. De hinc ob strue iuncturam cum cæra communi calefacta, & stet tribus diebus et noctibus in balneo tepido. Deinde separa aquam per distillationem in dicto balneo, cū igne æqualiter continuato de ferratura. Cum autem distillare cessauerit, tunc in fundo uis debis corpus nigrum fusum, ad modum picis nigræ fusæ, uel olei sub nigri.

nigri. Si uero corpus quod cū Mercurio coniunctum est, fuerit Lunare ad albū, nondum erit nigrū, donec tota terra Solis cum terra Lunæ fuerit cōiuncta; quinimo in eius principio cōad modū salis albi cū uiscositate sua quæ est ad modū olei subnigri; cuius humiditas per aquā separari nequit, rationibus in nostro Testamento expressis, in capitulo de animatione elementorum, & alibi de rarefactione corūdem. Separa ergo humorem illum per ignem siccum, collocandas super cineres, & humiditatē illius recipiendo ad partem, quæ aer est, animatus sit maioris caloris quam aqua. Vide fili quid facias in hoc passu, & caue ne materia nimio calore rebeat in principio, & comburantur tincturæ: quia nunquam poterunt separari tincturæ in commodum at-

tificis, nisi per aquam & ignem pa-
latiuè, ita ut semper ignis tinturæ
occultetur in uentre aquæ, ne ocu-
lis uideatur. Si uero ulterius cor-
pus calcinaueris sine humore rubi-
ficabitur, et proprietas sulphuris
aduretur; cum non habeat retinacu-
lum quod ipsum in uentre suo de-
portet, & à combustionē defendat.
Defende igitur ipsum à combus-
tione, imponendo cum eo de humo-
re suo, antequam ueniat rubedo, &
appropria ei ignem de serratura, ex-
trahēdo humidum, paulatim & pau-
latim desiccando materiam; quia sic
ipsa patitur & corpus corrumpitur;
& considera qualiter materia sem-
per mutabitur de colore in colo-
rem, scilicet in uiriditatem, quod
est unum ex peregrinis signis depē-
dentibus à primo principio ad albū.

In

In rubeo uero nigredo apparebit
post citrinitatem. Quia cum corpus
cuacuatur a suis humidis principiis,
ita patitur et de colore in colorem
transmutetur. Defende ergo ipsum
semper a combustione, ne calor na-
turalis suffocetur in aliquo, et pro-
prietas aduretur Mercurii; uidelicet
ut quantum dissolutio tollerare po-
terit, tantum assando decoquatur, &
non plus; quia statim rubificaretur,
Et quantum corpus assando defece-
rit in humiditate, in tantum imbiben-
do erit dissoluendum, Hoc enim fa-
cit natura, deperdita recuperare cu-
piens, sicuti expressè id notauimus in
theorica nostri testamenti, & ad ple-
num per modum practicæ demon-
strabimus inferius, Cum ergo uide-
ris corpus siccum, si ad album sub co-
lore uiridi, si ad rubeum sub colore
nigro,

nigro, subtrahe ignem, & permitte
infrigidari: quo infrigidato infunde
aquam super terram siccā, & statim
pone in balneo ad distillādum, aquā
per ignem æqualiter bene continua-
tum recipiendo. Qua aqua distillata
uidebis in fundo quod corpus patie-
batur per calcinationem in sua rare-
factione, & aquā attractam in aërem.
Separa illud iterum per similes mo-
dos euacuando & rarefaciendo cor-
pus à spiritu cum calcinatione iam
dicta modo philosophico, & semper
aërem cum aëre pone ad partem in
phiola uitrea benè sigillata.

De documento reiterationis.

Fili has omnes reiterationes uice
post uicem tribus uicibus itera-
bis uel quatuor, si uolueris, ut aqua
per tales operationes elementetur,
& de propria substantia corporis dif-

E fun.

fundatur in ipsam, et corpus per minima corrūpatur, et in aqua proprietas eius augmentetur, ut post in naturam sui per attractionem conuertatur. Reitera igitur prædictas contriones naturales, imbibitiones et decoctiones, et eris in linea secreta dissolutionis.

*De unione & elementatione secunda, & pri-
modo distinctione literarum Al-
phabeticarum.*

AD hāc distinctionem literarū referre uolum⁹, quod v. significat calorem furni secreti, et oēs suas proprietates: quæ sunt attenuatio, animatio, inspiratio, simplex uiuificatio, inhumatio, spiritus et corporis coniunctio sine diuisione. Et per X. significare uolumus ignem siccum cinerum, tam de serratura quam de carbonibus, et cæteras suas proprietates;

utriusque sunt mortificatio, calcinatio, rarefactio, retentio spiritus, et separatio. Per Y. significare uolumus calorem balnei, et omnes suas proprietates: quæ sunt clementatio, rarefactio, uiuificatio, ablutio, distillatio, animatio, et spiritus separatio. Per Z. nullam aliam orationem intelligere uolumus, nisi liquoris separationem, et totius corporis liquefacti substantiam. Harum literarum significations cū omnibus suis proprietatibus corde tenus te scire oportet; quia aliter bene secundum cursum naturæ operari & practicare non poteris, nec proprietates illius operationis disponere bene scies, nisi per potentiam literarum illarum contractam, ac earundē significationem quam designant. Cognoscere igitur oportet artificem firmiter hanc

potentiā, secundum exigentiam m
turæ; ut illa præcognita uires eius a
illius perfectionem in qualibet su
operatione prudēter noscat dirige

De rarefactione & eius subsiliatione.

RArefactio huius aquæ fit per
nam distillationem in baln
per se & sine corpore. Distilla ergo
cam bis cum igne lentissimo ba
continuato, feces uero quas facies
qualibet distillatione collige & po
cum terra supra calcinata.

De Condensatione spiritus & rarefa
ctione corporis.

CVm opus incepsum continu
uolueris, & operationes sup
dictas iam cōpleueris, sume corp
in illa decoctione ultima superius
Eta, quam assationē appellamus p
losophicam. Et infunde ibi quart
partē aquæ primæ rarefactæ, ut p
mitti

mittitur: & cum coopertorio claude
 am m
 eiua
 ber s
 irige
 ne.
 Per b
 balne
 a erg
 o bo
 acies
 & po
 fa
 tinu
 ; sup
 corp
 erius
 us p
 uarta
 ut pr
 mi

cära, & pone ad digerendum in V.
 per tres dies. Dehinc caute separa
 quod lique factum est in aqua per Z.
 in alia cucurbita benè munda, in illa
 scilicet in qua existit rarefacta: & illā
 similiter cum suo coopertorio pro-
 prio claude, et cära obtura, & illud
 serua in digestione de V.

*De euacuatione corporis per spiri-
 tuum extractionem.*

D Ostea sume corpus quod superis-
 us remansit, & primo separa per
 quod est aquæ, frigidius in natura,
 ne ipsa natura calida aërea confunda-
 tur quæ per expulsionem extrahitur
 a portioreni.

*De distillatione & aëris animatione ac
 corporis mortificatione.*

C um uero illius cessauerit distil-
 latio, pone ipsum ad X. ut &
 E 3 quod

quod de eo in natura aëris distillauerit, hoc recolligas, & cum alio aëre partem reponas; & caue ne ignis corpus igniat, de principiis demonstratiuis recolendo, quibus practica dicitur. Quia omnes colores sunt lardabiles, dēpta rubedine, donec in fin fueris post incinerationem. Caue ergo ne corpus rubeat ante alios colores per ignem alienum.

De inhumatione, uiificatione, & liquefactione corporis mortificati.

Liquefactio corporis est cōtinuare partes cōminutas & calidiores per calcinationem in unum, cum humiditatis beneficio. Præterea in aquæ residuum primum rarescit; et de ea super terrā infunde tiam partem, ita quod tertia illa patet uel superemineat uno bono gito super corpus. Deinde penit-

cu

cum suo cooperatorio et cæra ob-
struatur os uasis, et per triduum per-
mittatur in digestione.

*De separatione corporis uiuificati à
non uiuificato.*

POstmodum quod liquefactum
est de corpore in aquam, separe-
tur caute per Z. in uase æneo, in quo
alium separasti liquorē; et caue ne
aqua siue liquor turbetur per feces,
ratione declinationis uasis. Quo se-
parato et obturato, cum tota sui ma-
teria reponatur mox in digestione
v. et conseruetur ibidem, donec suæ
separationis aduenerit tempus.

*De distillatione aquæ que remanet
in corpore per Y.*

SIcuti iam superius dictum est in
capitulo proximo, ita similiter in
isto dici poterit, nec plus minus te ha-
bere coneris.

De distillatione aëris & mortificatione terra
per calcinationem.

Eodē modo procedes ad aërem
humidum separandum per ci-
neres, & corpus siccum mortifican-
dum, ut dictum est supra in capitulo.
Cum uero illius cessauerit &c.

De inhumatione & uiuificatione
corporis per V.

SVme corpus contritum uel assa-
tum, & in eo medianam partē aqua
quæ remansit de aliis inhumationi-
bus in fundo, ita quòd uno digito su-
peremineat absolutè. Demum pro-
cede sicuti diximus in capitulo Li-
quefactio &c. & aliis quæ per Y. for-
maliter implentur. Talibus imbibia-
tionibus corpora mollificantur post
eorum contritionem. Contere ergo
corpus solo igne, illud scilicet quod
liquefactum remansit. Deinde mola-

lifica, & eius partes subtilia, ut corpus
& spiritus ad inuicē copulentur: quia
quæ imbibuntur, per aquam mollifi-
cantur: & quanto plus teres, tanto
plus mollificabis: & quāto plus mol-
lificas, tanto plus partes grossas sub-
tilias, quousq; ab inuicem diuidātur.

Quia spiritus tunc impastatur cum
corpore: & illa quæ impastantur ex
toto soluuntur. Et impastatio uel li-
quefactio fit cum minima & subtili
contritione, incæratione, & assatione
corporis cum spiritibus. Quia natura
per contritiones & assationes, partes
ligatas diuidit cum uiscositate aquæ,
quæ est in corporibus, & ab eis resol-
uitur per minima. Vnde corpora so-
luta ad naturam spiritus sunt reda-
cta, licet magis sunt fixa. Hic autem
spiritus, est participans duabus ex-
tremitatibus in natura, tanquam in se-

extrema. Retinet spiritualitatem sci-
licet & corporalitatem, fixationem &
uolatilitatem; & ideo si aliquo modo
partes illius inspissentur, per ignē ul-
terius se corrumpi nō permittit, nec
per ingressum furiosæ flammæ in il-
lud, ulterius permittit se in fumum
eleuari, quia rarefactionem sui non
suffert, propter densitatem & caren-
tiam adustionis, quæ per sulphurita-
rem quam non habet perficitur. Et
ideo cùm figitur, tinctura est albedi-
nis, tingens perfectissimè; nec sepa-
ratur à cōmixto, sicut nec aqua mixta
aquæ. Quia natura naturæ lœtatur,
cùm sponsus sponsę copulatur. Præ-
terea cùm ipsum sit totum in natura
aëreum, aut remanet totum in igne,
aut totum cum sua substantia rece-
dit in fumum, cum sit incombustile
& aëreū, quod perfectionis est signū.

Si

Si in terra sulphurea ipsum misceris calefactum, superius ascendet & sublimabitur. Et si istam sublimationem reiteras cum continuatione philosophica super terram suam, inimicū depurabitur, decoquetur & inspissabitur, ac gradatim in sulphur album & rubrum congelabitur. Dissolue ergo corpora, & quod quæris inuenies. Quia cùm in toto partes nō dissoluuntur, non est quod subtiliari poterit, nisi illas mollifices. Ideo cù in reiteratioē solutionis laboras, puriores partes segregas ab impuris: quia subiecta semper est turpitudini pars illa, quæ cum suo toto non conuenit. Separa ergo quæ grauiora sunt naturæ, ut illis abiectis, opus cum leuioribus perficias, per eundem illum modum quem diximus supra in capitulo. Postmodū &c. & in capitulis simili-

similibus, cum illis procedere nō dubites; quia idem semper est in modo procedendi. Ordinē igitur quem obseruari mandauimus in capitulo, Sicut: & aliis capitulis similiter quæ explētur per Y. Et quēadmodum operatio fit in capitulis formatis per X. ita etiam in præsenti faciendum est, nec plus nec minus, practicam tuā dirigendo cum principiis demonstratiuis, cauendo solum ne corpus rubificetur. Et eadem practica quæ formata est in capitulis per V. eandem in isto obseruare teneris, infundēdo residuum totius aquæ, quæ remansit ex cæteris inhumatiōibus, obturādo semper uas cū cæra & opertorio uitreō, & demū totum ponendo in digestione de V. & cum hoc habebis rotam primā finitam de cōuersiōe clementorum ad inuicem. Et operaciones

nes iste sunt contritiones, assationes,
imbibitiones, decoctiones, inhumationes,
uiuificationes, solutiones, cōgelationes,
sublimationes, separatio-
nes, fixationes, reductiones, genera-
tiōes & corruptiōes, quas philosophi
non sub cōpleta sermonis serie, sed
sub regumento expresserunt, & toti-
us naturę fabricam, in duas naturales
& extremas operatiōes, uelut omniū
limites incluserunt: quæ sunt cōden-
satio & rarefactio. Et rotatio huius
rotę in summa est, quanto nobilioris
actiuitatis seu uirtutis fuerit materia,
& eius substātia nobilior & subtilior,
tāto habilior erit ad susceptionē for-
mæ. Et oppositum, quanto materia
compactior fuerit & terrestrior, & à
sublimi natura remotior, tanto ad
susceptionem formarum procul du-
bio erit debilior. Vnde principium
distin-

distinctionis, diuisionis, & alienatio-
nis in rebus generabilibus minerali-
um, semper erit materia: cū ipsa cau-
sa sit individuatiōis rerum. Et sic pa-
ret quod diuisio speciei, sit per indi-
vidua, & secundum materiam, & non
secundum formam, licet propria sibi
semper appareat secundū genus suū,
mediante operatione naturæ. Et hoc
ideo, quia forma accidentalis semper
indiget forma substantiali, ut ipsa sit
causa formæ accidentalis. Ideo secū-
dum exigentiam formæ, quæ impri-
menda est materiæ, oportet primo
illā disponere & præparare, per sub-
tiliationem & depurationem, ante-
quam fiat medicina & ignis.

*De auisamento artificialiter
per doctrinam.*

SI uero aliiquid de corpore arido
& grosso restiterit ad uiuifican-
dum

dum in lymphā, aqua deficiente, nō
dum est conuerzionis elementorum
rota perfecta; quę nisi perficiat, stru-
ctura seu machina huius principii pe-
nitus destructur. Quia nullū agēs,
accedens ad similitudinē formā cor-
poreā naturalis perficit materiam,
nisi totam eā reddat homogeneam;
& hoc per figuram primā rotā con-
uerzionis elementorum ad inuicem,
sicuti ad plenum declarauimus in
nostro Testamento.

De modo perficiendi rotam imperfectam.

Sume ergo fili charissime cum in-
trinsecorū principiorū cognitio-
ne, per memoriam, intellectū & uo-
luntatem, corpus liquefactū, anima-
tum & uiuificatum, quod posuisti in
digestione de v. & remoto cooper-
torio, protinus superponatur ale-
bicuſ, & luetetur cum cāra iunctura
cius,

cius, et separa ab eo aquā per Y. usq;
ad medium sui partem.

*De distillatione aque quæ remansit
cum corpore.*

Modo expedit euacuare cor-
pus, quod in uia permanxit
sua perfectionis à suis spiritibus, ut
calcinetur, et mortificetur, ad hoc
ut maiorem ualeat in se recuperare
rariatem, per quam maiorem attrahat
humiditatem; cum rariora hu-
miditatem attrahant maiorem, usq;
ad profundū corporis alterati. Pro-
pter quod sume illud, & ipsum tracta
in operatione, per modum dictum
in capitulis formatis per Y.

*De distillatione aëris & mortificatio-
ne corporis.*

IN digestione huius operis parti-
culariter te habeas fili, sicuti dictū
est in capitulis supradictis, formatis
per

per X. & neq; magis facias uel minus,
cauendo ne tincturæ comburantur.
Per talem contritionem & assatio-
nem diuiduntur partes ligatae uisco-
sitate aquæ quæ in corporibus est.

*De inhummatione & uiificatione
corporis per v.*

TAliuerò ordine perficiatur pra-
ctica capituli huius, ueluti in cæ-
teris capitulis formatis per V. fit con-
uersio: & sic per talem cōuerſionem
corpora mortua ad naturam uiuam
spiritus sunt reducta: & quia mixta
sunt, nunquam unum separatur sine
alio. Fili si aliquam partem corporis
adhuc uideris p hoc practicale prin-
cipium circulariter non rotatam, uel
in lympham conuersam, aut sub ho-
mogeniorum genere non contentā,
sume, mox partem illam, & sine ter-
tore confidenter pone in una parua

F chemia

chemia cum suo alembico, cuius fundus lutatus sit luto forti & tenui. Deinde eam colloca in suo furnello: postea applica sibi ignem trium cādelarum uel quatuor lichyniorū, ita ut flamma, cuiuslibet immediate tāgat fundum cucurbitæ uel chemiæ. Talem ignem fili continua prope uas, donec tali calore corpus uideris calefactum, quod infra tres horas uel saltem quatuor efficietur: & recipere sudorem quem mittet receptaculū, quamuis sit insensibilis; & hunc sudorem sume & pone scorsum ad usum. Statim cùm uideris corpus liquefactum, subtrahe ignem, & permitte uas infrigidari: cùm autē senserit se aēre frigido circundatum, remissione caloris mox congelabitur ad modū Mercurii & sulphuris philosophorum, uel sulphuris fusi, ha-

ben-

bentis colorem cineris quasi nigri. Et hoc est proprium sulphuris liquari calore, & cōgelari in frigido. Hoce est sulphur filii, & hic coluber, & draco deuorans caudam suam, Leo rugiēs, & gladius acutus scindens omnia, mortificans et confringens, ac se- ipsum uiuificans. Sume ergo ex eo nebulam quā peperit tenebrosam, et infunde super eam de aqua separata ab eo per Y, ita ut superemineat di- gitis quatuor uel duobus saltē: quia in ictu oculi in aquam conuertetur purissimam. Talibus autem caute- lis obseruatis, perficitur rota de con- uersione elementorum ad inuicem, quæ una est ex quatuor figuris, qui- bus figura in magisterio completur circulationis quā tradidimus in no- stro Testamento.

De effectu tertij regiminis.

alias primi.

F 2 Fili

Fili effectus & intentio huius regis
minis est, ut vires argēti uiui do-
minentur super vires sulphuris, & vi-
res unius patientur à viribus alteris
us, & illas in sui naturam conuertat.
Quia cūm effectualiter argentum
uiuum depurare uolumus, per vir-
tutem sulphuris utiliter necessario
congelare oportet, ut uirtutes sul-
phuris intrent substantiam argenti
uiui, antequam sulphur argentum
uiuum permutare ualeat: & in hoc
ars imitatur naturam. Hoc autē me-
moriter tencas in cellula mentis tuę,
quod necessario oportet, ut corpus
quod est principale conuertens, pri-
mo conuertatur in spiritum conuer-
tibilem, ut post conuertibilis spiri-
tus, in illius substantiam congeletur
sulphuris. Et ideo recordamur nos
dixisse in nostro Testamento, quod
nul-

nullum argentum uiuum promptius conuertitur in naturam sulphuris, quām illud in quo sulphuris qualitates per dissolutionem sunt sufficienter introductæ: nec ullum sulphur promptius congelat argentū uiuum, quām in cuius naturæ substantia, ipsum argentum uiuum exsistit per artis ingenium tam conuersum. Quia tunc natura naturam complectitur propriam, & amicabilius magis gaudet in ea quam extranea. In omni transmutatione elementorum semper talis passio præcedit transmutationem substancialē, ut uirtus argenti uiui transmutantis, in toto obseruat partes sulphuris transmutati, ita ut in ipso ante sui transmutationē commisceatur per minima in proprium sulphur non urens album uel rubeū: & illud propriam argenti ui-

ui habebit materiā. Et sic lapis suauis
ter cū magno ingenio à terra ascēdit
in cœlū; & iterum descēdit in terram,
quia terra nutrix eius est, & portat il-
lum uentus in uentre suo, hoc est sul-
phur portatur in argento uiuo. Co-
gnoscēda igitur erit passio, quæ pra-
cedere debet transmutationē argen-
ti uiui, & eius operationē: quia huius
operatio fit quotiescunq; uirtus ar-
gēti uiui per ingenium naturæ & artis,
leuantur super uirtutem sulphuris, cū
certo determinato modo operandi,

De penultima practica, quæ est de putrefactio-
ne elementorum ad inuicem conuerso-
rum, & in unum coniunctorum.

Intentio uero fili, quam in hac par-
te habere debes, est ut lapide disso-
lutum accipias, & illū in secreto fur-
no collocare non differas, ut stet ibi
per quatuor dies. Hoc enim sit ideo

ut adustiones & martyrizatiōes quas
corpus in supradictis passum est, à
suis liquidis substantiis animatis tol-
lantur per animationem & facilem
decoctionem, & illud quod tollitur
in argētū redeat uiuū. Quia elemē-
ta sulphurea mixta cū aquis argentī
uiui, per minima iam cōuersa alterā-
tur, & ad inuicē corrūpunt. Talis cor-
ruptio argēti uiui nostrisolennis, est
generatio quę haberi nequit nisi post
putrefactionē, quę est mater omniū.
Quia per operationē istam, corpus
naturaliter in argento uiuo putrefit,
& eius qualitates sulphureæ hume-
stantur, & in aērem conuertuntur.
Partes igitur ipsius digestæ in Mer-
curium redigūtur, & in illud salsugi-
nosum quod omni naturæ est cōdi-
mentū, & ab inde de post naturaliter
separet, & in dulciferum trāsferatur.

Ex permixtione rerū in putrefactiōne huiusmodi, resultat quādam uis, quam quintum appellamus sp̄iritum, cum sexta uirtute sua operatiua, quæ ex causa connectionis clementorum & introductionis rei petitæ in illis. Sciant ergo omnes artifices huius artis, species perfectè trāsmutari non posse, nec artifex trāsmutationē facere potest, nisi primo corpora reducere sciat in primam eorū materiam. Qualia si conuertere scuerit artifex, tunc indiuidua eorū defacili transmutare sciet operatione philosophica in aliam formam, quā prius non habuerant: non tamē species indiuiduorum transmutāt, cū uiciniores sint causæ, & prima materia omnium corporum, & pura elem̄talīs essentia incorruptibilis quia omniū generabiliū & corruptibiliū est

est eadem materia prima ingenita & incorruptibilis, quæ per species accidentalibus sensibilibus nunquā submittitur, nec per cōsequens generationi aut corruptioni, sed bene individuali, quæ sunt prima & propria materia generi proxima, & specierū conservatiua, quæ à primordiali materia dependent, in proximis materiis naturæ, quæ actionib' sensibilibus sunt submissæ; Et ideo talis materiae individuali naturaliter generabilia sunt & corruptibia. Hinc est quod plurimi antiquorum asserent primordialem materiam nullam habere formam: & plures alii dixerint illam esse ens purum in potentia, & nihilominus esse agēs quoddam uniuersale in natura, quod uniformirer suas substantias congregat ad corrumpendum illas & generandum. Quamobrem

F 5 nul-

nullatenus est intelligendū, nisi per sensum anagogicum siue analogicū ad uniuersalem formam, quæ uelut spirans cum re quinta participat. Sed quanquam ab agente uniuersali inducat forma simplex in actu in metallis naturaliter, & hoc ex potentia media simplicis, & formæ simplicis:eductio tamen, illius multitudinis uel augmenti in corporibus metallicis, sicut in animalium fit corporibus & plantarum, per se euenire non potest, donec prius corpora solida & per totum homogēnea in tenuissimam naturam germinata ab agente uniuersali clarè prius processa artis formaliter transmutentur: quia tunc resultabit corpus simplex generabile & corruptibile per viam naturæ. Corpus simplex dicimus ad differētiā corporis solidi, in cuius forma ipsum

ipsum euasit, priusquam corrumpetur: quod tamen nullo modo ita potest corrupi, quin sub aliqua materia remaneat forma. Et ideo soluta prima forma corporis, & per elementationem in Mercurium cōuersa, forma eius corrupta, mox introducitur alia noua forma in sulphur: quæ quidem forma corrupta in Mercurio est in colore subnigra, in odore fœtida, & in tactu subtilis & discontinuata. In tali autem materia simplici insunt quatuor elementa composita, separabilia & resolubilia in aqua Mercurii post putrefactionem. Decoque ergo cōplete in igne leui, ne cōburentur elementa, & priuentur effectu, quod accedit cum cōburuntur ante putrefactionem completa: quia ex illorum cōiunctione ad inuicem certa generantur mixta, scilicet sulphur, & omnium medicina rum

rum medicina. Effectus uero huius putrefactionis est propriæ & naturæ lis humiditatis, ab innaturali caliditate. Quia innaturalis caliditas in materia metalli (in qua applicata moram contrahit, & in sua actione præualet, secundum mensuram illam quæ Geometrica uocatur medietas) semper putrefactionem in liquidis facit substantiis, & hoc sine resolutione humiditatis naturalis ipsius metalli, imo ipso in substantia sine consumptione manente, corrumpit qualitatib^o innaturalibus suis disponendo, quibus qualitatibus materia efficitur contraria pro altiori parte. Et sic complexionem mutat innaturalis calor, qui substantia metalli conuenit, in complexionem oppositam; quod tamen facere non ualeat quamdiu starct humiditas calore natu-

naturali informata. Et ideo oportet
ut prius corrumpat calorem natura-
lem sub conseruatione illius. Sed
quia lato eius est spiritus, necessario
debet ut complexionem eius corrū-
pat. Propter quod dicimus necessa-
rium esse, ut innaturalis calor argen-
tiuii humiditatem naturalem cor-
rumpat, & sulphur in ipsum ab eo re-
soluat. Et cum ipsam informare uo-
lueris iungatur cum humiditate &
siccate, a quibus informationem re-
cipiat quae argento uiuo contrariatur,
et naturali humido sulphuris.

De ultima practica primi regiminis que est
de diuisione elementorum ad inuicem
connexorum & primo
de aqua.

SV matur ergo in Dei nomine cō-
positum superius putrefactum,
et per alembicum distilla primo to-
tam

tam aquam in balneo mariæ, continuando ignem lentū cum æquali informatione, donec uirtute illius, subtiles partes lapidis ad naturā simplicis aqueitatis tantū sine calore approximantes fuerint distillatæ, ut nihil amplius per calorem illū distillari ualeat. Causa autem quare separamus clementia, est ut ad plenum quodlibet per se secundū exigētiam suæ naturæ præparetur, & lapis magis subtilietur, ut ratione suæ subtilitatis postea firmius coniungatur. Deinde ergo ipsa per primum regimen, & postea illa per secundum regimen rectifica.

De separatione aëris & mortificatione terræ.

Fili aër simplex cum suo igne simplici distilletur per cineres, quia maiorem ignitionem sustinent, & in

intota practica patebit illos simplicem sustinere igneitatem. Et hoc ideo: quia expedit calores & grossiores partes terreas per ignitionem simplicem eleuari superius. Sume ergo dillatorium cum materia tota, & colloca super cineres, & distilla aerem ad partem cum igne continuato de sertatura bene composito, donec pro ista uice totum aerem receperis cum igne permixtum, & in uisceribus aeris igne occultatum. Illud autem quod residet in fundo combustum, est ignis separandus a terra sicca & nigra.

De inhumatione & corporis uiuificatione.

Cum autem aer separatus sit a corpore per distillationes cineris, et corpus per calcinationem mortuum extiterit, & uas rationabiliter fuerit infrigidatum, infunde statim

statim super ipsum tantum de aqua
sua prima, ut quatuor supereminat
digitis, cum omnibus substatiis quas
superius recollisti et mox claude
uas cum suo coopertorio, et in calo
re febrili significato per V, dimitte
per sex horas fermentare.

*De separatione corporis lymphati à
mortuo per Z.*

ABhinc uero separa aquam cau-
te cum igne soluto per literā Z.
In alia cucurbita munda summa cau-
tela, cauendo ne aliquid de suis feci-
bus ratione beneficij Z. separe.

*De separatione aquæ secundæ aëris &
ignis in substantia.*

ACcipe ergo materiam liquidā
per Z. separatam, et quemad-
modum per distillationē in balneo
separasti aquam primā, ita etiam per
leuem ignem ad partem recipe hanc
aquam

quam secundam; quia cum ista aqua
secunda rubificabitur ignis, & ipsum
ignem sui attractione in aërem con-
uertit. Cùm uero per aquam totalis-
ter fuerit distillata hęc aqua secunda,
in fundo aër & ignis ad modum sub-
stantiae oleaginosae fortiter uiscosae
uidebitur, quam seorsum recondet;
quia talis ignis est à terra separatus
pro dissolutione prima, quam disso-
lutionē merito laquefactionem nū-
cupamus. Quia duo elementorum
sunt lapidea, scilicet ignis & terra in
siccitate concordantia, quæ tali or-
dine sunt separanda ut aër uel ignis
non confundatur aëreo terreo in re-
ctificationibus suis. Et ideo cum cali-
diores partes lapidis ad naturā ignis
approximantes per aquam naturalis-
ter citius resolui ualeant ut in aërem
cōuertantur postea illas prius per Z.

G ut

ut corpus lapideū separare expedīt,
et sic terra cum terra dabit suā humi-
ditatem, et ignis cū igne, et quilibet
per se ueritatem suā præstabit in re-
ctificationibus suis. Cōsidera fili quā
pulchrum et utile sit mysterium cle-
mentorū separatio, ac Leonis ue-
nena, beneficio et ingenio discretio-
nis humanæ sub conseruatione pro-
prietatis illius, ab igne separare: cu-
ius signum est cùm in utero uenti
deportatur, nec rubescit in commo-
dum aliquid donec sit completum.
Aēr igitur ad albū, et aēr et ignis ex-
trahuntur ad rubeum, in quibus est
altior tinctura ex duabus substantiis
lapideis siccis. In ablutione igitur
ignis qui descendit ex illo, est oleum
rubeum, licet in oculis nostris uidea-
tur album. Quod uero exit à terra,
oleum album est preciosissimum.

Vide

Vide ergo et intellige primum principium quartum completum.

De Secundo principio practicā cū suis secundi generis materialibus principijs: & primo de aqua, & signis demonstratiuis, quod est abluere.

A Blutio aquæ fit distillādo eam septies per se sine aliquo additamento uice post uicē, cū inhumatione simi interposita. Distilla ergo eā septies per V, et erit optimè à suis feculentiis terreis denudata. Hæc autem est aqua uitæ, Lac uirginis, sanguis reincrudatus, menstruum dealbatum, nutrimentū infantis, cibus cordis, aqua marium, uenenum uiuentium, cibus mortuorū, et argentum uiuum philosophorum à sua fuscalentia terrea per sublimationem depuratum, secundum ac principale principium materiale secundi generis in magisterio nostro cōfortatiū

ad creandum lapidē latonis uel æris,
qui terra dicitur, & principium na-
turale primum, ac caput draconis so-
lutuum, & medium tinturarū, con-
iunctionem faciens uel matrimonis
um inter corpus & spiritū. Vnde pa-
ganus philosophus inquit. Qui ar-
gentum uiuum à corporibus extra-
ctum taliter commiscere nouerit, &
corporib⁹ amicari, sciet unum ex se-
cretis maximum, & uiam principia-
lem perfectionis. Nullus autem cō-
miscere ipsum corporibus poterit,
sine cognitione huius magisterii.
Propterea philosophi dicūt, Nemo
utetur ipso sine magisterio: quia cùm
non inueniatur imitare ipsum sine
perfecta administratione alteratio-
nis naturæ, expedit ipsum necessario
taliter præparari, ut firmius cōiun-
gatur, & permisceatur in profundo,

usq

usq; ad occultantis corporis sui separationem. Ex quo patet, quod argētum uiuum nostrum, non est argentum uiuum uulgi, nec præparatum sublimatione uulgari, sed potius ex una lutofa substantia procreatū & uili, ac una sola uia naturali, scilicet magisterio nostro. Veruntamen nō putas ex illo solo per aliquod magisterium; quia per se nunquam ad ultimam perfectionis partē deueniet. Vnde idem paganus & nos similiter pro certo testamur nostris experiēciis manifestis, quod commixto, id est cum corpore uel ciuis terra, sulphurea perficitur, & sine illo magisterium protegatur usq; ad desperationem. Et illud ideo est; quia licet ars naturam sequi satagit quantum possibile est, tamen in hoc ex toto imitari non potest, nisi quedam si-

similitudine, quā ars supplēt in isto
passu ad naturam reducēndo, quōd
natura facere nequit, cūm materiam
talem nō possideat, quæ proprietate
sua, suū argētum uiuū necessario ha-
bet indurare, ut ars breuiori & pauci-
ori tempore quā natura operetur: ra-
tione cuius dicimus quod illud quōd
ars facit in paucis diebus multiplici-
bus digestionibus super terram sine
præiudicio naturæ, id calor facit in
mineralibus digestione simplici in
mille annis. Ingeniū uerò huius bre-
uitatis supplere, est æqualitas & ui-
tus terræ sulphureæ, cuius primus &
principalis inuentor est Hermes tri-
megistus pater Alchymistarum, qui
non curauit tanquam cupidus artis
cam cælare: sed tanquam principa-
lis in magisterio clara ueritate suc-
cessoribus suis in posterum reuelan-
do

do fideliter & clarè eam cōmendando reliquit: cùm apertè dixerit, Nux trix eius est terra, cùm constet in illa esse realiter uirtutem lapidis integrum; sed non integraliter, nisi argentum uiuum fuerit redactum in eādem. Et ideo subiungit quòd cùm à terra ascendit in cœlum, & iterum descenderit in terram, tunc uim recipiet superiorum & inferiorum, scilicet integrum uirtutem cùm in terram suam uersus fuerit. Alii appellauerunt hanc terram Leonem uiridem fortem in prælio. Alii Draconem deuorantem, id est congelantem uel mortificantem causam suam, id est suum argentum uiuum. Alii appellauerunt illam, locum desertum; quia depopulata est à suis spiritibus. Alii uenenum, quia interficiens est. Alii arborem

G 4 quia

quia fructum est gerens. Alii Hyle occultū, quia totius naturæ est fundamentum, & subiectum omniū elem̄torum. Propterca non obliuiscaris fili hanc terram quam ad literam nominauimus, dum per plura & diuersa opera maximè fluxerit per media & extrema; quia ars semper indiget sua terra propria, in qua uitus mineralis polita est, maxime ad Mercurium indurandum. Quamobrē cerusa aut sulphure, arsenico, vel argento uiuo uirtute suę terre in sulphur congelato ad indurandū & colorandum arte & natura. Et ideo subiungit idem paganus, quod cùm suo compari in natura & substantia propria, id est sulphure, per uirtutē teratæ suæ procreato, sit tinctura, & dampnus completum unicuiq; metallo, & à fœditate ipsum depurat & il-

Iustrat:

lustrat; ut patet per præparationes &
reductiones illius in corpus suū, quia
tunc ipsum à fœditate sua abluit, de-
albat & perficit cum magisterio, sine
quo nihil horum præstat. Talem igi-
tur aquam fili septies distillatam, aut
tale argentum uiuum serua ad partē
in uase uitreo bene obturato. Illius
uerò præfatæ ablutionis signum est
splendor transparens & fulgens ut
cristalli serenitas, aliquando cum fe-
cibus albis ad modum salis cristallini
qui post septimam distillationem in
fundo remanet, & aliquando sine fe-
cibus. Cuius signū est repletio aquæ
à substantia naturali corporis in ar-
gentum uiuum: quia tunc aqua stare
incipit, multum desiderans termina-
ti et in sulphur cōgelari, quia phlæg-
ma paucum possidet. Et cùm in fun-
do nihil remanere uideris, signū est

C 5 quod

quod paucitas corporis est eleuata in
aqua multa; & ideo quia porri sui nō
potuerunt impleri propter corporis
paucitatem & raritatem, amplius af-
fectans attrahere. Quapropter tale
argētum uiuum est ualde macrum,
& ideo nō bene fertile donec impin-
guatur per repletionem sui in argen-
tum uiuū uerum. Collige ergo feces
quas faciet in suis distillationibus ui-
ce post uicē, & repone cū terra nigra
& alba in prima separatione collecta.
Et sicut fecisti de aqua prima, ita etiā
facies de aqua secunda, feces semper
reponendo cum terra supradicta.

*De extractione & augmentatione aëris
utriusq; sexus, & mortificatione
ignis & terræ.*

Fili in operatione tuæ practicæ &
extractione aëris & ignis, poteris
simul & semel uice qualibet sine in-
ter-

terpellatione temporis ignem & ter-
ram quamlibet separatam, per se ab-
luere per calcinationē, & aërem ex-
trahere per distillationē, quo usq; de
animabus nihil remaneat in corpo-
ribus sensibiliter. Primo igitur reci-
pe aërem & ignem ad modum sub-
stantiæ spissæ liquidæ uel olei uiscosæ
superius reseruatū; Et exinde distilla
per cineres totā aërem, summa cau-
tela cauens ne ignis in tincturis igni-
at. Et cū aër fuerit distillatus remane-
bit ignis in fundo inferius siccus, ad
nigredinē & rubedinē declinans: quia
parua inest nigredo et albedo multa
cū colore citrino. Nigredo hæc est in
albo, et rubeo in rubeo, q̄a indiget sul-
phure rubeo et mundissimo, quēad-
modū albū indiget sulphure claro et
albo. Et q̄ facis in operatiōe ad albū,
idem facies in operatiōe ad rubcum,
et

et econtra. Quia hæc medicina una
est in essentia, et in modo agendi uel
practicādi. Sed additamentum in ru-
beo citrini coloris à mūdissima per-
ficitur substantia sulphuris fixi.

De ablutione ignis & terræ per morti-
ficationem.

Fili ablutio terræ, fit cū aqua pri-
ma rectificata; et ablutio ignis
fit cum aqua secunda; quamuis error
maximus nō sit si terra similiter pre-
paretur cū aqua secunda, dum tamē
ipsa prius bene fuerit rectificata, cūm
sit calidior prima; et ideo in aērem
reducit citius. Si igitur dicta duo ele-
menta lapidea preparare uolueris cū
aqua secunda, accipe illam ac diuide
ipsam in duas partes. De una parte
terrā, et de alia parte ignem insimul
separatum rectifica, aquam terræ cū
terra, et aquam ignis cū igne miscen-
do

do in qualibet præparatione. Per di-
stillationem uero in balneis aquas
separa. Abhinc quamlibet substanc-
iam ad partem pone, & non misce-
as aquam albam cum rubea, nec ru-
beam cum alba; quia cum alba albi-
ficabis, & cum rubea rubificabis. Ve-
runtamen non putas filii hāc aquam
in aspectu esse rubeam sed albam, ru-
bificandi importans substantiam in
effectu. Et hoc ideo; quia ignis cum
natura uenerabilis ignis occultatur
in uentre aëris, & sic subiectum pro-
pinquissimum tincturam retinens
ignis in aspectu manifestare nequit
eam contra pugnam ignis donec in
sulphur bene completionatum fu-
erit congelata; quia cum ipsa per mi-
nima seminatur super terram folia-
tam albam, tunc recedit aqua per de-
siccationem uirtute expulsiua, & cō-
iugali

Jugali fœdere seu amore naturæ, remanet anima ligata, quæ tinctura est in Leone, in corpore proprio fixo; quod secundum suum retinaculum est manifestium contra pugnam ignis. Cùm aquas per aquas distillas ueris, & cū diligentia infrigidari permiseris, colloca mox uasa inter cincices, & distilla inde aërem cū igne de serratura, albi ad albū, & rubei ad rubeum; & cùm distillati fuerint seorsum serua.

Affata sumenda sunt corpora, & aqua ab eis in balneo abstracta eis erit restituenda.

SVm ergo corpora affata, & supersea aquam suam infunde, quā per distillationem in balneo ultimo separasti. Superpone mox alembicum & iuncturas luta cum cära: deinde colloca uasa in balneis cū igne æqua liter continuato de serratura, & per di-

distillationem aquæ in qua partes la-
pidis sunt quæ magis ad naturam
simplicis aqueitatis approximan-
tur quam aliæ, separentur. Et cùm
tota aqua fuerit distillata, pone uas
scorsum bene sigillatum.

De secunda separatione calidarum partium
separatarum, & in aërem decocta-
rum quæ corpus faciunt.

CVm autem substantia aquæ fu-
erit per alembicum separata, &
scorsum posita, uasa infringidata col-
loca inter cineres, & aerem recipet os-
tum, album ad album, & rubeum ad
rubeū, cum igne de ferratura. Quia
quòd ab igne descendit oleum, ut di-
ximus est rubeum; & quòd à terra
descendit oleum est album precio-
sissimum.

De assatione prima ignis & terre post
aëris extraktionem.

Sta.

Statim ergo cū uidebis oleum ab utraq; corpore distillatum, continua illuminet ignem per sex horas sine remotione receptaculi, ut corpora suauiter calcinentur, digerātur, & ad ultimum subtilientur.

Affatio non est nisi corporum in igne conseruatio.

Ad hoc autem faciendum cum cautela ignis administrationis ad perfectionem dubium te habere non proponas: quia hæc affatio non est nisi illorum corporū in igne per nos iam dicto termino conseruatio.

De tertia attractione aquæ in aërem conuertendæ.

Sicut iam dictū est in capitulo de secunda attractione aquæ, quod incipit. Sume ergo &c. ita etiam intelligas præsens capitulū, ita ut non putas

putes ipsam in practica aliqualiter
discrepare.

De tertia separatione aquæ.

Eodem modo quo te in practica habueris superius, data in capitulo secundæ separationis aquæ per balneum, pari modo habere concris in practica capituli præsentis.

De tertia separatione olei uel rerum calidarum.

Si tali forma qua in practica capi*st*uli. Cum autem &c. de secunda separatione exercitatus fueris, te ipsum exauceris: clara in ipsa practica indicatur noticia bene exercita*ta*, præsertim cum forma mortui rubei uel albi, sine humore in altiori cacumine in siccū aërem progredi*sc*enon uideris.

De assatione ignis et terre secunda.

CVM autem iam dicta practica oleum separatum fuerit à cor*pori*a

poribus, terra scilicet & igne, cū igne
licco de serratura per distillationem,
suppone ignem de carbonibus tenu-
issimum, ut acutiori lancea subtilis
punctitatis, duabus aut tribus ho-
ris corpora per eū calcinentur: sum-
ma cautela cauens, ne uas uel mate-
ria rubeat, & animæ sine spiritu fugi-
ant, & tinturæ comburantur. Quia
nullo modo indiges necessario, ut
animæ rubetæ per nimium ignem fu-
giant à corporibus suis siue spiritu,
alioquin deficient per recessum sui, &
fugient ad regionem remotam cum
combustione tinturæ. Et hoc ideo
est, quia nō habet locum proprium,
mediante quo se retinere poterit, ho-
spitare, uel quiescere. Et retinaculū
cius est aqua, cū qua extrahitur ani-
ma, quæ est ignis, paulatim & paula-
tim cum uenatione lenta, ipsam à
com-

cōbustione defendens. Et dicta aqua
est spiritus, qui in uentre animā tra-
bit à corporibus, sicuti matrix uirtu-
tem formatiuam embrionis. Cūm
uerò extrahitur à corporibus, tunc
ipsa hospitatur, & remanet in dicto
spiritu, nullo modo uisui se præsen-
tans; & de ipsa spiritus imprægna-
tur, cū sit locus eius proprius ipsam
retinens ne fugiat in summum siccū,
uel cōburatur. Et anima ipsa est sul-
phur, ac uirtus formans, & sigillans
species rerum, secundum genus suū,
& semen masculinum. Et ideo per
ablutionem aquæ, & desiccationem
ignis, semper extrahis oleum à corde
statuarum: quia anima est ignis in si-
militudine, & ignis occultatus, & in
uentre aquæ deportatus, ex quibus
resultat aēr, qui aēr est tincta aqua,
& eius tinctura non est nisi ignis, nec

H 2 ipse

ipse ignis est nisi corpus ad ultimum
subtiliatum, & in uentre aëris iam oc-
cultum. Ex quo manifestissimè con-
stat, quòd aër est spiritus ignem de-
ferens, & lapis est ignis deportatus in
uentre aëris. Si igitur cum tali igne
quodlibet argentum uiuum miscue-
ris, statim sine separatione erit rubeū
in æternum. Quotiescunq; ergo uo-
lueris rubifica semper cum igne la-
pidis, quæ rubificare quæriris, & erunt
rubea semper.

Fili practica per quam doctrina
in capitulo. Surne, & capitulo. Sicut,
iam patere potest in oculis tuis per
capitulum præsens, istas operationes
practicæ, facias similare. Nam illo
modo quo operatus fueras uirtute
formæ tibi reuelatæ in capitulo. Ad
hoc & capitulo. Eodem modo, si pra-
cticam huius capituli illis coæquare
uo-

uolueris ex forma processus illius ex-
orta, suo fructu non priuaberis.

De separatione quarti olei.

Regimen quale operatus fueris,
seu exercueris per doctrinā ca-
pituli. Cūm autem, & capituli. Si tali,
practicæ huius capituli adhærere fa-
cias.

De affatione tertia ignis & terre.

CVM uerò per supradictā artem
oleum à corporibus extraxeris
in regimine sicco de serratura, statim
receptaculo deposito, & alio paruo et
nouo uitro cautè supposito, ad the-
saurum naturæ recipiendum, ignem
de carbonibus paulatiue subiicias, ita
ut maiori pūctuitate quàm diximus
in capitulo. Cum autem, de affatio-
ne secunda, augmentetur, iuxta rati-
onem mēsurę illius naturę, debite se-
p̄tem horis uel quasi cōsideres, quo-

H 3 usq;

usq; uideris ipsa olea ab aëris humi-
ditate priuata. Terra uero in ulti-
mis suis calcinationibus maior i-
diger igne, informato tamen cum
rationabili mensura quam ignis ter-
rae sit; eò quod ignis ipse corpus sit
simplicius quam terra ipsa, & liga-
tum magis uiscositate sua, propter
partes eius cum humido minimo
possunt confundi igne. Et ideo nunc
elucidatur ratio, quare ignis nō cal-
cinatur cum terra, cum ipsa grossio-
ris fuerit substantia & natura, tan-
quam omnium elementorum sub-
iectum. Vide ergo & perscrutare na-
turam istorum lapidum, sensu, ratio-
ne & experimento, & fortitudinem
eius; quis, cuius & quantus ignis & al-
terius lapidis amic⁹ sit uel inimicus;
& antequam aliquid experimento
pertractes, uide quid, quare, unde, de
quo,

quo, ubi & quomodo facies; & hoc intelligendo totum cum memoria recordanti, intellectu intelligenti & voluntate diligent, & frequenti lectura, multiplicatur memoria, per scrutatione & contemplatione assidue. Intellectus per nouem distinctiones ad penetrandum causas rerum acuitur, dum tamen limites rerum non transcendat. Quia si fuerit extra lineam naturæ errans in deuio positus, dirigat se, & reformabitur cum experientali semita ueritatis. Amoris uinculo ueritas gignitur & uehiatur indissolubiliter, tam in diuinis quam in naturalibus, ut ex uisibilibus argumentis nobis ex exuberantia illius extitit patefactum. Calcinare tunc naturam terræ sapienter præcognitam, igne suo fortiter accenso cum reiteratione attractio-

nīs, & aquarum distillatione, ac cor-
porum calcinatione nō omittas, do-
nec terra ipsa subalba remaneat ab
Humiditate uacua, & ipse ignis sit in
puluerem redactus, rubeus ut iacin-
tus; cuius signum tunc ostenditur,
cum humiditate radicali omnino re-
manet priuatus. Hæc humiditas ra-
dicalis tardius semper separatur à
corporibus, cò quod ipsa magis ex-
istit de natura, quam fuerunt aliæ ca-
litudines. Et quia in natura est cali-
dior, ideo in ultimis reiterationibus,
reperta est prætiosior. Propter quòd
separa semper illam modicam hu-
miditatem ad partem uice post ui-
cem, semper eam in paruo recepta-
culo recipiendo, in quo obseruari præ-
cipitur, ne tantus thesaurus deperda-
tur confusione plurium, cùm ipse sit
modicæ quantitatis, cuius una gutta

cer.

certissimè potest in mille partibus corporum incærari. Præterea cùm uolueris incærare, misce de re calida & humida, magis quām de re terrea & sicca. Sed cùm fixare uolueris, misce de re terrea & sicca magis quām de re calida & humida. Hoc tamen intellege post extractionem naturæ naturatæ. Sed quia talis extractio fieri non potest absq; elementorum corruptione, & partium separatione, claram est quod sine illis magisterium non perficitur. Et ideo oportet te separationem elementorum subtiliter facere pro tuo posse, cum præparatione lenta tibi nota; cum talis separatio, naturarum sit mutatio: & constat quod huius operis ingenio, instans erit perfectio. Pone ergo super prædictorum corporum substantias ex quibus adhuc oleum extrahere

uolueris, tantū aquæ suæ purissimæ,
quod quatuor superemineat digitis
aut plus, & alembicū superpone & lu-
ca. Fili per hoc quod diximus purissi-
mæ, influmauimus rarefactionē aquæ
Mercurii in aëris leuigatione. Et per
hoc quod diximus substantiā, intel-
ligas materiā terrestrem albā ad mo-
dum talis uel aluminis resolutā, aut
sicut tales uel foliorū cristalli ad al-
bum: sed ad rubeū substaniā adde
rubeā quasi nigrā ut sanguis gelatus.
Quia instinctus siue appetitus natu-
ralis in elementatione prouenit ex
terū subtiliatione & rarefactionē, un-
de cū non diu uacuitatē tollerare ua-
leat, necesse est quodlibet iam rarefa-
ctū statim de alio condense, et illud
ad se attrahat et cōuertat: ut terra in
aërem per aquæ medium, et ignis in
aquam per aëris medium. Et ex hoc
elus

elucidatur capitulum illud, Fili im-
possibilitas, et alia plura capitula.
Quare capita illa relegas et intelli-
gas. Ab hinc per distillationem bal-
nei totam aquam separa, et uidebis
in fundo oleū, corpus in aërem gros-
sum per media minima iam reductū
super Mercurium siccū qui indissolu-
tus remanserat. Demum uero separa
oleum cautè ab aëre, in sicco igne de-
serratura, et seorsum serua. Postres-
mum uero receptaculo deposito, et
alio uitro paruo supposito ad recipi-
endum illud quod tardius separatur:
quod ad partem ponas. Et statim de
carbonibus ignem subiicias maiorē
quam in iam dictis assationibus sup-
positus fuerat, paulatiue tamen se-
cundum naturæ exigentiam et ra-
tionis mensuram, nouem horis il-
lū augmentādo, et diligentia rectam
adhi-

adhibere cognoscas. Sic autem cor-
pora calcinantur, assantur, & combu-
runtur, ac omni spirituali humidita-
te priuantur; & hoc cum preparatio-
ne lenta, donec sint in modum pul-
ueris insensibilis, cui non est tactus,
nisi leuis forte. Cum autem per iam
dictam solutionem Mercurius dimi-
nutus fuerit à corporibus, Mercuriū
superadde alium mundum, calidum
& rarefactum, & in balneo Mariæ ite-
rū distilla, quod frigidius est in natu-
ra separando, & repone ut expedit ad
coquendum; quia sic continue faci-
endum est, donec totum oleum su-
mas à corporibus, & nihil in eo spiri-
tibus remaneat insolutū, & demum
corpora bene combusta sint, & in te-
nuissimum puluerem redacta. Quia
tunc in eis important manifestum,
quod non remansit aliquid de anima

in

in corporibus, quod ab artifice senti-
ri possit in sua operatione, uel spiri-
tus sublimatione. Cuius manifesti-
us signum demonstratiuum erit, cū
parum de his laminæ superposueris
ignitæ, tunc subtilia & pura si effica-
citer erunt appropriata sub nomine
spiritus, non minus erunt quam ap-
propriata nomine animæ tangentia
& lucentia: & etiam tanquam appro-
priata nomine corporis per media
ad extrema, subtilis, rubea, sicca, fixa.
Et illud ideo est, quia in nulla nostra
operatione indigemus aqua, nisi cā-
dida, cum anima, simplici propin-
qua: nec oleo indigemus nisi albo,
sübertrino aut croceo: nec igne, nisi
rubeo: nec terra nisi pallida & subal-
ba cum subtili substâlia & fixa. Quia
ignis desiccat & figit, sed aqua mun-
dat & abluit. Aēr uero & ignis tingūt
& flueat

& fluere faciunt. Propter quodd docet
philosophus artificem multam necel-
lario habere debere aquam et aërem
multum; quia quanta erit multitudo
ignis et aquæ, tanta erit multitudo
olei. Ecce quomodo ex duobus ex-
tremis resultat medium commensu-
ratuum in natura. Ex quo patet ignē
in aquam reduci non posse, nisi pri-
us educatur in aërem. Vnde per in-
stinctum naturæ, utriusq; amor gig-
nitur. Ecce quomodo aqua reduci-
tur per aërem. Et hoc ideo quia aqua
iā attracta fuerat per ignē in aërem,
qui cibus eius est. Cùm ergo taliter
præparaueris, tunc terra erit habilis
ad soluendum non in aquam uulga-
rem, sed in aquam sicciam Mercuria-
lem. Et in hac tertia dissolutione,
aqua etiam erit efficax subtilitate et
rarefactione ad ingrediendū, et oleū
in

in quo portatur ignis est ad tingens
dum superabundans penetratione &
virtute: & quāta erit multitudo olei,
tanta erit etiam multitudo tincturæ.
Quia hoc oleum est tinctura, aurū &
anima, ac philosophorū unguiculum,
quo totū perficitur magisterium. Si
uerò talia elementa nō habueris, cera-
tum signū demonstratiū erit erro-
ris. Errorē ergo tuū corrige, totū po-
nendo ad inhumandū cōplete, & po-
stea redi ad separationē elementorū:
quia propinquior est præparatio in
ea, quā si inciperes in opere nouo: qā
subtiliora sunt iam et quasi elemen-
tata omnia in operatione iam cepta.
Memoriæ ergo commendes cūmera-
ratum cōstiterit in operatione, sem-
per ad separationem elementorum
redeundum.

De distillatione aquæ, aëris & olei Mercurij.

Cum

CVm uero argenti uiui humi-
ditas per modum traditum , à
corporibus fuerit penitus resoluta,
distilla eam per alembicum in bal-
neo Mariæ septies, in humatione len-
tissimi caloris semper interposita. Et
sicut fecisti de aqua, ita fac etiam de
aëre: & sicuti fecisti de aëre, fac ita de
igne uel oleo. Quia ablutio eorum
est eadem, sicuti fuit aquæ primæ:
quæ quidem inhumando & distillan-
do pariter fieri poterūt, donec aër &
oleum ad cristallinam perueniāt se-
renitatem sine fecibus. Et licet aër &
oleum feces non habeāt, alba tamen
sunt eius signa demonstratiua certa,
& gutta spissior, & aquæ color inten-
sior, & substantia aërea leuior: quod
patet per hoc, q̄ si miscueris ipsum
aqua, natabit & cōgelabitur ad modū
tenuissimæ pelliculæ diuersorū co-
lorum

lorum apparentis. Si igitur Solis ra-
dio fuerit circūseptum, cristallinam
etiam tinget laminam, tertio in auro
nostro extinctam: & cùm hoc com-
pletum elementorum ablutio. Ipsa
ergo ita abluta in uase sigillato reser-
ua, & maximè oleum ab aëre, quia cō-
sumeretur ipsum oleum, & ipse aér
propter naturæ suæ uicinitatem. Et
quia nihil aut parum saltem discre-
pant in similitudine ad inuicem, su-
per totū quod recondis seorsum si-
gulariter scribas, uirtutes, nomina &
colores, ne unū accipias pro alio cùm
operat' fueris, nec corrumpas opus.

Tres humiditates sunt specificæ differentes
scilicet aquæ, aërea & oleaginosa.

Tres quippe sunt humiditates.
Prima est aqua, caput resolubile
rium. Secunda est aër, medium inter
aquā & oleum. Tertia humiditas est

oleum ipsum, omnium elementorū
cēratium, & nostrum finale secretū
& ultimū. Prima humiditas separa-
tur per balneum, quia calida est. Se-
cunda in igne sicco de serratura, quia
calidior. Tertia in igne de carboni-
bus sicco, q̄a calidissima. Et si oleū est
fridum, aēr erit frigidior, aqua erit
frigidissima. Et similitudinarie hoc
etiam intelligas de terris, si naturas
lapidis effectualiter perscrutari uo-
lueris; quia uirtutis naturæ denomina-
tiones semper accipias à suis sub-
stantiis & secundum quod illarum
subiecta, earum uirtute alterationes
accipiunt, secundum illud enim di-
uersimode operantur & alterantur;
quia per tales alterationes corpora
semper labuntur de natura in natu-
ram. Et quanto magis natura illo-
rum patitur ad ima, tanto magis gra-
dua-

dualiter sublimatur ad uirtutes su-
percœlestes: & quanto magis ad uir-
tutes attollitur cœlestes, tanto no-
biliores & altiores sunt eius opera-
tiones, & magis abundans est aër
actionibus propriis. Si scire uis cau-
sam fili quare terra nostra magis ef-
ficax est ad penetrandum & cōgelan-
dū argentum uiuum quā terra sophi-
starū, scias quòd hoc est, quia siccitas
terræ nostræ per digestionē caloris
complexionalis subtilis facta est; &
ideo magis cōgruit & subtilius pene-
trat in profundo, non solū substantiā
argenti uiui, sed etiā ceterorū corpo-
rum quibus applicatur; quā penetra-
tionē frigiditas terræ sophistarū fa-
cere nō potest, quia nec congruit, eò
quòd complexionale non est: nec
penetrat, quia per calidum uirtutes
& subtilitatem non habet, quæ cum

I 2 aqua

aqua prima perficitur. Hanc autem
uirtutem sublimiter informat opera-
tio nostra in terra per magisterium.

Tres sunt terræ philosophicæ quemadmodum
tres sunt eorum humiditates.

TRes ergo sunt terræ. Prima est
ex metallo soluta, & illa simplex
est, cū qua iungitur aqua prima. Se-
cunda media est et magis aërea, quæ
ex illis duobus elementis resultat, cū
qua iungitur aqua secunda, quæ sim-
plicior est. Tertia est terra luminosa
Solis radios in se habere cupiens; et
ex hoc dicta est terra fermentata ad
subtiliorem gradū eleuata: quia po-
stremo ad perfectionem cum aqua
tertia est incærāda, & hæc est simpli-
cissima. Prima terra supradictis re-
giminiibus præparatur; secunda ter-
tio principio, operatione mediatur.
Tertia, quarto & ultimo principio
cum

cum sui indulcoratione perficitur. Prima terra calida est, ideo aqua adiungitur sibi prima. Secunda terra calidior, propterea aqua illi adiungitur secunda, quæ frigida est ut lactis serum. Tertia terra est calidissima, propterea illi aqua appropriatur tercia & propinatur; quia frigida est ut caloris nutritium & cōseruatuum, ac totius rei penetratuum & perfectuum. Per oppositum igitur patet, si ultima terra est frigida, prima erit frigidissima, quia euacuata est à calore naturali, & si calor ueneni ei adiungatur, in calorem naturalem & propriū conuertitur. Cōiunge ergo extrema extremis, & resultabūt tibi media quæ nobilissima retinēt extrema. Ex iam præmissis patet, quod nisi reuersionem hāc perfectè intellexeris de differentia in differentiā, nihil ualebit

Iebit opus, præsertim cùm secūdum suā qualitatē magis propriā quod, libet clementū habeat suū propriū actum, finē perfectionis respicientē. Nec est solū lapis de calore in frigidū mutās, sed etiā de frigido in calidum, gradualiter terminādus. Et cùm hoc perfecimus secundū practicale principiū cum materialibus principiis scūdi generis & signis demōstratiuis,

De tertio principio practicali cum suis tertij generis materialibus principijs & demonstratiuis: quæ sunt Leuisticare & lapidem nutritre.

Tertiū huius practicalis principiū est ut argentum uiuum à corporib⁹ extractum, per dissolutionē sui sulphuris & illius uapore per reductionē cōgeletur, ac in ipsum ueratur & exaltetur, donec uim habeat sulphuream cōgelandi Mercurium,

aut

aut aliud argentū uiuum Quia si pri-
mo exaltatus fuerit à terra sua pro-
pria, om̄ia trahet ad se ipsum, & in sui
naturā conuertet; quia ex purissima
argenti uiui & sui sulphuris substātia
sunt, quæ magis naturæ metallorum
cōueniunt, & magis in profundo sibi
naturaliter adhærent. Medicinā igi-
tur nostrā necessario creare expedīt,
antequā illius conuersiōne perficere
poterit. Vnde proprium argēti uiui
nostrī est quod ex uapore sui sulphu-
ris cōgelatur. Quia omne siccū natu-
raliter ebibit suū humidū, & illud ad
se naturali calore cōuertit. Hinc est
quod uapor sulphuris argenti uiui
proprie coagulantis est terrea subtis-
lis sui substātia aërea, decocta & dige-
sta in mixtiōibus scilicet linea natu-
rali actiōe caloris ei unita. Secūda, ut
tā naturali quā artificiali cōiunctim-

et diuisim, diuersis sibi ordinatis di-
gestionibus, et artificiali processu
præparationibus supradictis. Quia
omne quod subtilis substantia est &
simile, citius generatur & uelocius
quam spissum & solidum. In solido enim
corpore, nulla fieri potest generatio,
nisi terminata primo & digesta fue-
rit materia; & digestio materiae non fit
nisi usu, hoc est frequenti & continua
actione calidi naturalis per minima
super eam. Vnde isto modo, & ista de-
causa, solutio fit in lapide nostro: eo
quod solutio ipsum lapidem omni-
no facit esse subtilem. Quia materia
lapidis, postquam dissoluta est, ualde
uicina sit lapidis in qua dissimilitudi-
ne non distat in eo potentia ab actu:
propter quod etiam cito terminatur ad
actum, calore naturali operante, et igne
artificiali excitante, ut uelox eius effi-
ciat.

ciatur generatio. Et cùm lapis nō sit nisi in potētia, procul dubio per subtilitatem reducitur ad actum. Vnde non indiget nisi subtiliatione, ut postea melius cū spiritibus cōiungatur. Quia quòd subtilis et raræ substantię est, illud cum subtili et rarefacto ci-
tius coniungitur, et celerius augetur quām illud quòd spissum est, durum et opacum. Multis igitur digestio-
num uiribus indiget corpus durum,
opacum et ponderosum, antequam
rarum fiat et leue.

Generatio lapidis & medicinæ fit & completur ratione similitudinis & subtilitatis partium ad inuicem.

Quapropter relinquitur quòd generatio tam lapidis quā me-
dicinæ fit et completur ratione simi-
litudinis et subtilitatis partium ad
inuicem. Idcirco omne corpus trās-

I 5 muta,

mutabile, ad hoc ut in quacunq; spe-
cie trā̄s mutetur, ad primā materiam
illud reduci necesse est, & primo in
argētum uiuū; & hoc per dispositio-
nem primā quæ præcedit illam, quā
facit sulphur per cōtrarium. Deinde
reducitur in sulphur per dispositio-
nem secundā iam dictā. In hoc enim
contrarii fuimus Aristoteli quarto
Meteororum dicēti, quod omne cor-
pus passibile, reducitur ad suā primā
materiam per operatiōes naturæ suæ
cōtrarias. Item mundare corpora so-
lubilia per spoliationē sulphureitatū
accidentalium necesse est, donec sint
albissima ut cristallus, omni uiridi-
tate priuata; quia sulphureitate re-
manente in corporibus metallicis est
impossibile ea cōiungi cū spiritibus.

Contrarietate remota contrarium in-
duci necesse est.

Cor-

Corpora calcinantur, ut citius
soluantur: & eadem soluuntur
ut ab oleagineis sordiciebus & sul-
phureis, ac aliis uiciis, ex insufficien-
ti digestione emergentibus, & à fixa-
tione & fusione recta corpora de-
fendentibus, melius mundentur: &
hoc ex ratione eadem, quia remo-
ta contrarietate, contrarium induci
necesse est. Alia quidem est causa
ut ad penetrationem sint aptiora,
videlicet ut solutiæ & Mercuriali
humiditati appodeantur. Et ideo fit
corruptum luminarium combustio
ex sola aspirate naturæ, igne nostro
& proprio spiritu, donec innatura-
lis eorum sulphureitas deleatur, &
multa argenti uiui humiditas resol-
uatur, & ad modum stanni & grossi
ferri aut æris combusti redigantur, &
sicut corpora leuia & spongiosa sint:
quia

quia tunc per spongiositatem eorum
postmodum intrat humidum sub-
tilissimum per viam restorationis
rei deperditæ, et confortationis cor-
porum, ut calore naturali per mini-
ma gradualiter cōgeletur in sulphur.
Vnde Paganus istud in summa effi-
caciter intellexit cùm dicat in capi-
tulo, qd sit sublimatio, in fine: quòd
melior modus est ut sumatur ferri,
stanni uel æris usti substantia, pro-
pter priuationem humiditatis mul-
tæ, illa coagulantur de facili, aut ar-
senicum solutum in argento uiuo si-
mul uniuntur. Non enim solum ex-
trahimus sulphureitatem à corpori-
bus, sed etiā humiditatem illam qua
calor naturalis hebetatur, ut maio-
rem inde per reductionem humidis-
tatem recuperēt per minima: quam
humiditatem in resolutione perdi-
derunt

derunt in calce. Quia tunc necesse est spiritibus aquis & calce resolutis, ue- hementi commixtione commiscere per modū reductionis, ut omnium substantiarum fiat una res stans, p- netrans, tingens & permanens.

*De inquisitione cause quare fiat dissolutio
secunda, et quid sit.*

DVabus ergo de causis dissolutis. Onem facimus secundam. Pri- ma est ut spiritus habeamus in sub- tili natura, de propria substātia cor- porum, admodum aquæ claræ. Secū- da causa est ut corpora habeamus spongiosa & leuia de eorum natura, propria humiditate priuata, in qui- bus sit calor naturæ operans, pene- trans & congelans suum argentum uiuum, & in sulphur conuertens. Quia qui extractum argētum uiuū à corporibus non coagulat per sui cō-

ucris

uerisionem in sulphur proprium al-
bum, nullam uia ad præparationem
elegit rectam. Si ergo in naturalibus
sublimationibus fueris exercitatus,
nos uerum dixisse scies, quod talium
secum administratio, quibus conue-
nire debent sublimanda, prætermis-
tenda non est, ac unire humoris at-
tractione in eorum profundo. Quia
oportet ut de propria substâlia spi-
rituum existant, ac rara in substantia
aærea sint disposita, ad resumenda
per minima eosdem spiritus præpa-
ratos: nec inuenitur aliqd, quòd eo-
rum locum poterit obtinere; cū non
reperiatur eiusdem generis spiritus
commisceri per minima cum ipsis,
non potuerunt unione naturali uni-
ri: & si non permiserentur ut expe-
dit, tota spiritu substantia ascen-
det sine mutatione aliqua, & sic nul-
lo

lo modo depurata post illorū inuenientur ascensionē. Ideo qui argentiū uiuū nostrū à re extranea, sublimare laborat ab eorum natura, sublimare frustra procurat. Et si cum calcibus duorum luminarium sublimaueris, utiliter sublimabis, & mundabis cum facilitate, quia facilis eorum sublimatio; illud autem extraneum nō est ei, in quo argētum uiuum per magisterium nostrum cōuertitur, scilicet sulphur albū & rubrū, ex quo creatur argentum & aurum. Quia si sulphur & Mercurium haberemus de illa materia superterrā, de qua aurum et argētum sit sub terra, bene poterimus aurum & argentū de illis facere cum proprietate suæ naturæ. Nihil ergo conuenit rei nisi quodq; propinquum est ei ex sui natura. Vides enim quod homo nō generatur nisi

ab

ab homine: nec ab aliis perfectis animalibus, nisi similia. Quia in hoc unumquodq; generatur quòd simile sibi generatione consequitur.

Terra esse debet ex duobus corporibus scilicet Sole & Luna: & duo elementa sunt secca & lapidea scilicet ignis & terra.

CVm fecibus corporalibus in natura maximè cōuenientibus scilicet Solis & Lunæ, necesse est Mercurium cōmiscere per minima, & quo usq; sulphur fiat decoquere. Redde ergo aquam super terram suam, ut recuperet humiditatē perditā. Generaliter enim terra illa in se cōtinet fumum illum tenuissimum, subtilissimum & insensibilem, congelans tem argentum uiuum, de sua propria natura & substātia existens. Sed cùm terra ex duobus corporibus esse debeat Sole uidelicet ac Luna, & duo corum

corum elementa sicca sint, dura & la-
pidea scilicet ignis & terra in siccitate
concordantia, simul sunt præparan-
da, cùm secundum eorum qualitates
conueniant in unam & eandem præ-
parationem. Et rursus generantur
uapores fumosi illorum, cum tertia
dissolutione uniformiter resoluen-
tur, & in uentre Mercurii deportan-
tur, cum tota natura quinta utriusq;
corporis congeletur & retineatur:
Quia cum argento uiuo inter albissi-
ma constringetur uirtute prædicto-
rum corporum utriusq; uaporis pro-
pinatur ibi quinta essentia, quæ in ter-
ris dictorum corporum duorum fu-
erat à natura infusa. Et ideo cùm ar-
gentum uiuum radiosis uestibus in-
duit bipartitis, propinquior erit ter-
ra foliata ad tingendum in sulphur
rubeum, quam si sola alba simplici-

K ter

ter fuerit uestitum: presertim cum
de sua natura simili per talem colli-
gationem per minima iam imbibis-
tur: maximè etiam quod argentum
uiuum continens germen dissolutū
in spiritum proprio assimiletur qua-
sito, necesse est ut attrahatur in locū
in quem semen proiicitur maris, in
quo est calor naturæ formās & sigil-
lans: quia sic uertetur ad naturam ue-
nerabilis cōplexionis loci ipsius ge-
nerationis, quādo fuerit factus coitus
terrarum Solis & Lunæ, & omnium
eorum quæ generationi talium cir-
cunstant. Coniunge ergo grossio-
rem Solis substātiā cum terra Lu-
nē post aēris extractionem, & præpa-
ra insimul propter eorum bonā cō-
mixtionem, & ne confundatur præ-
paratio ob defectum confortationis,
& unus alium bene tingat, ac de utri-
usq;

usq; natura in seipso retineat ne adu-
ratur in pugna ignis; quamobrem se-
parare eos saluum est & naturæ pro-
pinquum.

Quomodo corpora calcinata & totaliter
discontinuata præparentur.

Eorum autem præparatio quæ
calcinata sunt corpora, non est
aliud nisi ut maiorem humiditatem
naturaliter recuperent, quam in cal-
ce perdiderāt. Quia cū corpora sunt
calcinata totaliter sunt discontinua-
ta: cōquòd ab aquo humido ingro-
sante naturaliter sunt priuata. Arida
igitur sunt & uacua ac naturaliter
multum sitientia, humiditate aqua
confortari cupientia, proprio cōge-
lans calore humiditatem illam quæ
in substantia sulphuris est per mini-
ma, operatione directa uirtutē mas-
culinam in eo infundendo. Qui cum
K 2 talia

talia corpora formādi sulphuris gra-
tia sint actiua principia, caliditatem
naturalem possident in seipsis. Sed
quia ulterius propter certa & deter-
minata opera formationis necessa-
rium sit ut argentum uiuum pene-
tret partes eius congelationis, cūm
ipse calor absq; penetratione & motu
formaliter congelare eum nequeat,
oportuit ut illa caliditas moderata fo-
ret: quapropter illam superfluā hu-
miditatem, calorem naturalem he-
betantem, à corporibus substraxis-
mus, quantū huic fini expediens fuit
per solutiones & calcinatiōes supra-
dictas. Et quia hæc digestio per cali-
dum celebratur & humidum, medi-
cina tamen digestiua participare no-
tabilis est siccitatēm quām humi-
ditatem, ita ut siccitas non sit excel-
lens, sed tanta solūm, quāta modera-

te

te sufficit siccitati. Sed quæritur qua-
re mensura siccitatis plus conuenit
medicinæ digestiæ quam humidi-
tati; uade ad tractatum de intentio-
ne Alchymistarum, quia ibi de ista
materia & de aliis digestionibus ad
plenum tractauimus. Quamobrem
recapitulare hic ea non intendimus,
nisi quantum immediatæ operationi
suerit expeditus.

*Quæ sit materia lapidis & quæ requiruntur
ad eius creationem.*

Materia siquidem lapidis no-
stri est humor seminalis per
actum generationis decisus ex singu-
lis partibus utriusq; parentis, corpo-
ris scilicet & Mercurii. Ista materia in
loco conceptionis dispersa, ui naturæ
attractiua in cellulis id est porris ma-
tricis terreis recolligit, & per calorē
cum contritione pariter commisce-

K 3 tur.

tur. Et nisi humoris cōmixtio rei,
crudati utriusq; parētis, corporis ui-
delicet & Mercurii fieret, infantis no-
stris siue sulphuris nostri creatio fieri
nō potest; & materia amore humo-
ris siue uaporis à corpore procedens,
uehementer sicca est & calida; & ideo
præ nimia siccitate se nō potest uni-
formiter dilatare seu continuare abs-
que deperditione suæ substanciæ, &
materia etiā ex seperabundātia calo-
ris in decoctione cōbureretur, & de-
strueretur substātia sulphuris, nisi ex
humore Mercurii qualitates cōtrari-
as habētis, ex inhumatione recipere
temperamentū. Et sic patet quod per
contrarias qualitates reciproce gene-
retur infantulus noster. Circa igitur
illius lapidis generationem quatuor
exigūtur scilicet materia cōueniens,
ut est sulphur & argentū uiuū, Locus

exp̄

expediens, id est matrix uel terra quæ
proprie uas naturæ dicitur formati-
uā uirtutē retinens, per spiritū à uase
exiēs, quæ propriæ matrix uel nutrix
appellatur, tanquā naturali sulphuri
uirtutem cōferens, & illud pascens.
Tertium quod in generatione lapi-
dis exigitur, est calor naturalis expe-
diens, in loco generationis existens,
per moderatum calorem uelut causa
efficiens excitatus. Quartum uero
quod est spiritus quintæ essentiæ, cor-
pori uirtutē influēs, & in loco gene-
rationis regens, ut uirtus frigoris
mortificatiua nō suscipiet uirtutē spi-
ritus attrahentis in se uirtutē caloris
coelestis, spiritum ipsum uiuificantē.
Et si spiritus deficit in calore, nō erit
receptiuus, nec caloris recepti reten-
tiuus. Sic intelligis quomodo corpus
infantis ex masculo & fœmina pro-

cedit in actum, qui actus est in corū
materia in potētia. Et sic patet quòd
lapis noster assimilatur creationi ho-
minis, cui omnia insunt. Fili notare
debes quòd unum documentū, prin-
cipium, doctrina & demonstratio, ad
aliud: & si uiam huius inuestigationis
semel generaliter habueris, gratia
Dei infundente spiritum intelligen-
tiæ, ad omnes alias scientias similiter
peruenire poteris. Considera ergo
quæ dico, & perscrutare in statu gra-
tiæ, quæ in hac operatione sunt ne-
cessaria.

*Reciproca in principijs materialibus
primis est operatio.*

SIcut argentum uiuum uirtute &
proprietate sua sulphur deuictū
ad se attrahit per conuersionem illi-
us in argentum uiuum: ita sulphur
operatione contraria proprietate sua
argens

argentum uiuum deuincere potest,
& illud conuertere per reductionem
eius in scipsum. Et hæc reciprocatio
fit uirtute alterius digestiōis scilicet
caloris naturalis. Perfectio enim hu-
ius digestionis est, quæ caliditatē ha-
bet conformem in quantitate & qua-
litate calori naturali, per quem eun-
dem confortat ad transmutationem
alimenti perficiendum, & maximè in
hac digestione prima. Et hæc medi-
cina absoluto nomine digestua di-
citur, quia in hac digestione, digerēs
maiorem habet repugnantiam. Et
ex his scire poteris an terræ corporū
debeant coniungi ad inuicem, cùm
una confortetur per aliam, & argen-
tum uiuum nostrum complexiona-
tum sit alia complexione, & alia na-
tura naturatum, quam argentum ui-
uum uulgi, cuius natura est remotis.

K 5 sima

sima à sulphure nostro. Et ideo inter sulphur & argentū uiuum nostrum nō est differentia, quia in genere cōplexiōis naturaliter cōueniunt, licet unum sit de ratione humidū & alterum siccū. Et nos mudū huius natūrationis latius dicimus in nostro Testamento, ubi de animatiōe Mercurii ad plenū tractauimus. Quia cum argētum uiuum sit de sui propria substantia corporis, necesse est ut cū eo cōcordet in cōplexiōe, essentia, qualitate, & natura. Erqā in habentibus symbolū, facilior est transitus, aderit tibi uelox sulphuris & lapidis genera-
tio. Cū ergo corpus sulphureū sur-
sum ascendere nō poterit, nisi spiri-
tus fuerit incorporatus cū eo prius
minima, infunde primam aquam per
uices paulatim, hoc est uice post ui-
cem, per minima conterēdo & deco-
quen-

quendo quo usq; cōgeletur; igne ta-
men taliter informato, ut calorē na-
turalem nō excedat in materia. Cūm
aut̄ aqua fuerit congelata, leuiter cō-
tinuando ignē siccum & materiā cal-
cinatā in siccitatē moderatā perdu-
cendo, ad perficiendā digestionē se-
quentē, ponat supradicta elemēta ut
in trāsmutatiōne digestiōis, aqueitas
argenti uiui sequestret, & resurgat in-
columē. Sic enim medicina cū circu-
latione naturæ artificialiter filia est,
ex qua prouenit sulphur, quale per
ingeniū naturæ digestū est, & ad ples-
num præparatum, ad decoctionē po-
stea transiens per organa Mercurii, &
examinationem eorum artificialiter
intrudentium in cauernas funditur
corporum: & tandem alteratum uir-
tute sulphuris naturalis calidi, con-
stringitur & reuertitur in seipsum.

Et

Et ad hoc aduertant præsumptores
alumni, qui asserunt absolutè, quòd
coctum reincrudari non potest. Hu-
ius autem processus formam practi-
cando, multoties te reiterare nō ta-
deat, conterendo & digerendo cum
igne naturæ, imbibendo aqua Mer-
curii prima, decoquēdo & leuiter cal-
cinando cum igne excitanti, bene ut
expedit informato, donec de sua
aqua combiberit, quantum euiden-
tissimè uidere poteris per eius uola-
tilitatem, si modicum de ipsa super-
laminam ignitam fuerit superposi-
tum. Hoc em̄ est unum de signis suis
luculentissimis. Super omnia aut̄ ca-
uendum est uice post uicem, ne ter-
rā imbibas nisi paulatiue hoc est per
minima de octauo in octauum diç,
cum longa trituratione in furno se-
creto, taliter ut uirtus Mercurii uirtu-
tem

tem sulphuris nō apprehēdat: qā de-
biles sunt in principio sui nutrimen-
ti. Nam si uirtutes Mercurii, uirtutes
sulphuris deuicerint per appositionē
& multam imbibitionem aquæ, de-
bilitatur sulphur dissolutione sui &
fit pelagus conturbationis: & sic ca-
lor spiritus hebetatus & mortificatus
remanebit absq; utilitate. Et propter
hoc tibi notificauimus confortatio-
nem & debilitationē eorum in prin-
cipio huius, & etiam in nostro Testa-
mento. Errorem ergo tuum corrige,
si in hoc casu aliqualiter defeceris,
quēadmodum dicemus infra in ca-
pitulo de uirtutibus & doctrina, qui-
bus corrigitur error. Quia oportet
quòd in ista transmutatione uires
sulphuris apprehendant uires Mer-
curii, ut et illas ad se attrahant et in se
conuertant. Quia oportet ut spiritus
refor-

resolutus per reductionē sui cōgele-
tur in corpus, & cū ipso fortiter collis-
get & cōmisceatur per minima ut in-
sensibiles partes corporū & subtile
uniformiter cum partibus minimis
spiritus humidi copulent̄, & unū al-
teri coniungatur. Et cūm hæ partes
cōiungunt̄ nunquā separātur, sicuti
nec aqua mixta aquæ. Quia tūc cor-
pora ui spiritus attractiua ad suā pro-
pinqiorem naturam post homoge-
nitatem eorum primā sunt redacta.

De Metallorum homogenitate.

PRIMA homogeneitas Metallorū
est sperma fœminicum metallo-
rum uel metallicū, scilicet argentum
uiuum nostrum; sed proxima natura
est ipsum gelatū in sulphur ad fixati-
onem. Quia solutio corporis in spi-
ritum est cum cōgelatione spiritus in sul-
phur; & congelatio spiritus in sul-
phur,

phur, est cum dissolutione corporis
in spiritum, qui spiritus est aqua cō-
gelata. Et ideo corpora soluta, ad na-
turā spiritus sunt redacta, & non dif-
ferunt nisi quod magis fixa sunt ra-
tione corporum quā spiritus uolati-
lis, & ratione spirituū magis uolatilia
sunt quā fixa corpora. Amore eīm na-
ture uterq; eōrum agit in socium sibi
similē. Et ideo qui transmutare uult
spiritus metallorū, laborabit in ua-
num, nisi prius corpora in talē redu-
cat naturam, aut in aliam forma ra-
ducantur, quam prius erant. Vnde
destructa prima forma corruptio-
nis Mercurii, ut infra latius dice-
tur, immediate introducitur alia, per
transmutationē Mercurii in sulphur.
Sapiens eīm & studiosus utiliter cor-
rumpere poterit corpora, & nouam
sulphuris formā introducere in illis.

Quia

Quia nostræ operationis intentio
non est aliud, nisi ut eligatur purissima Mercurii substantia, ad corpora in sulphur resoluenda; quia ex illis tantum consistit Elixir. Quia forma argenti uiui in lapidem sulphureum transmutata, mox alia forma introducitur per conuersionem illius lapidis in Elixir, et hoc cum temperamento humidi et sicci, quemadmodum declarabimus in fixatione sequenti. Ex quo patet quod non potest esse transitus de extremo in extremum, nisi per mediū. In hac arte medium accipimus spiritū coniunctionis medice inter duas qualitates quæ specie inter se disconueniunt, non autem in genere, nisi solum secundum maiorem vel minorem distantiam unius ab altero, quam in decoctionibus suscipiunt tam per artē quam per naturam.

turā. Et ideo species huius minorem
habent similitudinem cum tempera-
mēto, & puncto quod æquidistat in-
ter extrema, & uirtute quæ s̄istit in
medio extremerū. Si intellectus tu-
us notitiam habet de medio in specie
antedicta, conseruare poteris & resti-
tuere sanitatē omnibus corporibus
infirmis, & generationem eorū mora-
tificare oīnō, si educere scis mediū
de potentia in actum. Vnde speciem
huius medii augere poteris uel mi-
nuere, si iungere uel disiungere no-
ueris flores arboris & frondes per so-
lutionem & congelationem, ut tra-
didimus in nostro Testamento de
multiplicationibus, seruatis suis cō-
ditionibus. Ad habēdum ergo & de-
ducendum tale medium de potentia
in actum, coniunge corpus cum spi-
ritu, & per illum modum, quem na-

L tura

tura requirit, ipsum paulatiuè imbibendo cum aqua Mercurii, & solo igne conterendo decoctione lenta, ut misceatur per desiccationem unus & dissolutionē alterius, ut totum unum fiat.

De fixatione.

CVm hoc tibi reuelatur declaratio dicti Auicennæ præcipientis omnibus elec̄tis huius artis, ut inter corpora & spiritus fiat amor. Et statim post subiungit & docet modū faciendi cùm dicit, Nisi corpus fuerit ablutum & mundatum ab intus & extra, nunquam recipiet spiritus fermentales, qui sunt res perficientes & deducentes illud corpus ad uerum temperamentum, et altera repetitione iterum et iterum perficiētes. Subiungit altera repetitione iterum &c. cum in effectu idem dicat,

fac

fac pacem inter ignem & aquam, &
habebis magisterium: hoc est ut
corpus deducatur in simplum il-
lud medium aëreum, ut sit quemad-
modum spiritus de natura aëris, par-
ticipantis naturam aquæ & ignis, ita
ut ratione suæ simplicitatis per sub-
limationem quasi in terream ascen-
dat substâtiā tenuissimam et aëre-
am, quæ pars aquæ est permanentis.
Sed hoc est impossibile, nisi cor-
pus prius beneficio naturæ deco-
ctionis incorporetur cum spiritu, et
fiat totum unum. Tunc uero uiuum
ascendit sursum, secundum maio-
res uel minores decoctiones et im-
bibitiones quas habuit in sui disso-
lutione, quia uniformiter est con-
gelatum cum spiritu congelato, il-
lud quod solutum est de corpore,
nec minus quam illud congelatum

L 2 est

est de spiritu, & fortiter colligatum
cum corpore dissoluto certis & ine-
nodabilib^z naturæ uinculis, ita quòd
nunquam amplius ab inuicem sepa-
rabuntur. Expedit igitur & necessariū
est, ut quantum summa uolatilis, su-
perat summā fixi, ut cum ea euoleat,
& attractione naturæ non fixum su-
perius ascendat & sublimetur ut spi-
ritus. Quapropter illud quod ascen-
dit de corpore dicimus esse solutum
in spiritum, qui factus est sicut pun-
ctus in medio unitorum, cōueniens
melius cum temperamento, tāquam
medium duorum extremorum con-
trariorum, ratione speciei, & duorū
cōcordantiū ratione generis. Et ideo
dicitur unū corpus & unus spiritus,
ac unum medium retinēs in se natu-
ram extremerū, scilicet aquæ & ignis,
de ratione medii naturæ inter illa, ut
est

est aër. Sic ergo patet artifici p̄ dissolutio corporis fit cū congelatione spiritus, id est ascēsione sublimationis: & fixio spiritus fit cum dissolutione corporis, ut patet per reductiōnem eius, quæ fit ex præcipitatione illius super corpus fixum. Propinquior autem causa huius fixionis, est mixtio utriusq; per minima, quemadmodum superius diximus: ita tamen ut summa uolatilis non superet summā fixi corporis, sed uirtus fixi superet sumam spiritus non fixi, ad fixationis intentionem. Ex prædictis secretum totum huius artis recollege, & similiter intentionem Aristoteli qui dicere nō tacuit, quod lapides fugientes ab igne, suas uirtutes demonstrare nequeunt, nisi cū fixis surreint mundati, id est coadunati, & artificiosis gummis artis sulphuris na-

naturaliter constricti. Si hoc intelligis fili, habere thesaurum cœli et terræ poteris. Sed opus est ut in principio reductionis huius aquæ, terram non imbibas nisi paulatim, ut gurges non mare sit, ne se in dissolutionē ponat uulgi, et colores spiritus seu uirtutes terræ hebetentur et mortificantur, sed potius per confortationem uiuificantur cum longa trituratione ignea bonæ informationis, ut aqua unum corpus fiat cum terra; nec suspendas te ab operre donec per triturationem et assationem, terra sicca sit et alba. Quia exiccatio cum forti trituratione et assatione terram facit albam. Nec minus tamen adhuc ipsam imbibere debes paulatiuè, et postea calcinare suauiter, ut argenti uiui sequetur aquositas, sub conseruatio-

ne

ne tamen illius, ut sit urina infan-
tis, dissoluens et uiuificans lapidem
prætiosum. Cuius quidem urinæ
virtus seu ueneni sublimati, mul-
tiplicatur per resolutionem in ea-
dem. Et caue quod assatio lapidis
non sit multum fortis, ne corpus
solutum & ad naturam spiritus re-
dactum, ratione suæ sublimitatis &
acumine ignis uertatur in fugam &
pereat magisterium. Et cum natu-
raliter fuerint exiccati, iterum eis uir-
tutem confortando, ipsum imbibe
per ingenium tibi notum, & post de-
coctionem illad in digestione dimit-
te: & cum digestum fuerit & conge-
latum, conforta per uirtutem eius se-
questrando superfluam urinā natura-
lis humidi iam conuersi per assatio-
nem naturalē. Hoc enim fit ut uirtus
sublimationis amplius sui acumine

L 4 cum

cum informatione notabili, residuā
humiditatem spiritus congelare ua-
leat, & congelatum per naturam sui
retinere. Omnes enim istas opera-
tiones reiterabis sine tædio, uice post
uicem, per Mercurii incorporamen-
tum, donec terra de aqua sua biberit,
quarum manifestabitur per signum
supradictum.

De Sublimatione Mercurij & nutrimento
per multiplicationem.

Fili operatio huius est sublimatio
Mercurii & nutrimentū uel mul-
tiplicatio lapidis in substantia Mer-
curii; & cùm nutritur aqua, augetur
& multiplicat sicut res cæteræ. Quia
in nutriendo non modicum assimila-
latur puerorum eductionibus, quo-
rum uirtus digestiua uel digerens in-
ualida est, nec patitur lac sugere, nisi
per minima, donec calor naturalis cū
uir,

virtute sui multiplicatus sit in eius
substantia, & uirtute ualida præmu-
nitus. Et ideo cùm corpus in suæ nu-
tritionis principio sit frigidissimæ
uirtutis, ita ut lac uirginis infans epo-
tare nequeat, nisi quantum sua uirtus
attrahere ualeat de ratiōe sui, & cor-
pus de dicto nutrimentali humido
secundum mensuram suæ qualitatis
& uirtutis ipsius retinere poterit. Et si
hòc intellexeris, intelliges quare
multa quantitas corporis dissoluti,
congelari non poterit cū parua quā-
titate sicci corporis. Et si hòc iterum
intellexeris, uelociter pondera intel-
liges naturę in qualibet imbibitione,
quæ quidem à quolibet exercitato,
mediantibus signis quæ in qualibet
decoctione demonstrantur cognita
existūt: quorum uera informatione
præcipitur, ut terram tantā decoquas

imbibendo, quātum assando deficit,
ac omni uice post calcinationē terræ
superfunde aquā temperatā secundū
pondus notum, aut secundū estimationē
probabiliter ueritati appropin
quantē, quātum tibi possibile fuerit,
nō multum neq; parū: quia si multū
fuerit, dissoluetur corpus nō dissolu
tione solenni sed potius uulgi, & sic
mortificabitur in cōturbatione pela
gi, & si parum fuerit, cōburetur & na
turalis calor suffocabitur, cum natu
rā non habeat, in qua materia sua et
proprietas cōtinuari poterit, & à cō
bustione defendi. Illud uerò quod
probabiliter estimationē ponderum
artificis regulat in approximādo ue
ritati, est regula artis principiorum
demonstratiuorum, quorum uisibi
libus signis intellectualis regulatur
doctrina: quia incerta probari ne
que,

queunt, nisi ex his quæ aliquā habēt certitudinē, ex quibus ars semper debet procedere, cùm circa suam materiam sint certiora. Et hoc ideo, quia ars esse non potest, nisi à certis et determinatis principiis inchoet artifex; et regulare se debet per signa demonstratiua, quæ sunt colores in opere apparentes tam substāiales quàm accidentales, licet alumnus artis de accidētalibus nō curet, sed solum de substāzialibus coloribus, q̄ sunt quantuor: scilicet niger, albus, citrinus et rubeus in qualibet decoctione appetentes, secundum magis et minus, donec cōpletum sit magisteriū. Et cùm uideris corpus tuū in quāitate, pondere et colore augmentatū, tunc nō ueris substātiā Mercurii mediā, quę causa est albedinis in sulphur esse cōgelatā, per uniformem mixtionē sibi unitam

unitam naturaliter cū corpore actio-
ne calorist; quia sic corpus uniformi-
ter de substantia sua exuberata aug-
mentatur per minima, & ratione spiz
ritualis nutrimenti crescit, ita ut in
parua quantitate corporis sit magnæ
substantialis & quātitatis uirtutis sul-
phur, quod est medicinarum princi-
pium seminale, & medicinæ crescen-
tis & multiplicantis causa, ac restau-
ratiōe de perdita, cum exuberata hu-
miditate nutritura. Quapropter ex-
pedit cū corpus ita naturaliter aug-
mentatur & nutritur per conueniēs,
humidum, quod iuxta mensurā suā
nutritionis siue augmentatione ma-
iori imbibas aqua, secundum ponde-
ra reuelata per artem ad conformita-
tem principiorum, & quantitatē cor-
poris augmentati, datam. Quia tunc
corpus maioris est attractiōis, & per
cons

consequēs ratione suarū partiū spiri-
tualiū in corpore assatarū & cōgela-
tarū, maioris uirtutis digerentis ex-
istit, & per totū corpº essentialiter &
naturaliter per nimiam permixtarū
ratione bonæ & perfectæ cōtritionis
utriusq; quibus partibus spirituali-
bus nutritur corpus, & in purum sul-
phur redigitur. Et cum maiori quām
prius indigeat alimento, imbibatur
& nutriatur secundum mensurā por-
tionis determinatæ, ad conformitas-
tem principiorū & uirtutis uice post
uicem, & decoquatur igne lento, na-
turalem calorem excitante, & nō ex-
cedente, donec ad perfectam perue-
neris albedinem. Quia tunc uerè ca-
lor naturalis se uiriliter defendit ab
omni igne extraneo ratiōibus in no-
stro Testamento expressis.

De calcinatione imbibitionis ultimæ.

Cum

CVmaūt ad finem peruereris de,
coctiōis & ultimæ imbibitionis,
calcina corpus expellando humidi-
tatē urinalem, quantū dissolutio illi-
us abiiciet suauiter & nō festinanter,
nec corpus dissolutū sit in fumū, & ma-
gisteriū deperditū. Hoc aūt reiterare
te non pigeat multis uicibus, quāuis
sit lōgum, quia tincturā non uidebis
proficuā, donec colorē cōpleas albe-
dinis permanentis, quòd secundum
principale est principiū. Hic est color
qui per ignē non uritur, nec intus nec
extra, sed per maiorem decoctionem
ignis, in citrinitatē reducit, quòd est
tertium principale principiū demō-
stratiū: & demum per successionē &
maioris ignis digestionē, terminat
in rubedinē, quod signum est nume-
ri complentis, & quarti principii de-
monstratiui, quibus alumnus se regu-
lari

lari debet in magisterio. Studeat ergo artifex & prudenter attendat cum in opere fuerit, omnia signa demonstrativa, quae in qualibet decoctione apparent; & illa in mente sua recordet & sapienter eorum causas inuestiget: quia dum terra egreditur nigra, imperfecta est, & ideo non completa. Quacunque ergo uice post uicem paulatim & paulatim uigora ignis in calcinatione, donec ex ignis formatione terra egrediatur alba: Quia sicut agens in humido primo generat nigredinem, ita agens in foco generat albedinem, & successione in illo albo citrinitatem generat, sed cum additione rei tangentis illud perficitur, quae nota est naturae: & hoc in calcinatione plumbi uidetur, quod primo in cinerem nigrum uertitur, post in album, deinceps

deinde in citrinum, et post modum
in rubeum. Sic etiam sulphur habe-
bitur album et rubeum ex metollo-
rum materia ad plenū depurata, di-
uerso tamen modo sicuti declaratū
est, decocta et digesta. Ideo si domi-
nium humidi in terra fuerit magnū,
et parū in ea de dominio calidi, cer-
tissimè nigredo apparebit in ea. Etsi
in ea dominium fuerit calidi tempe-
rati, et parū de dominio humidi, ita
ut humidum aquæ expulsione tali-
ter, mensurata exhalari poterit. Et si
ibidem insit etiam parum de domi-
nio frigidi ad hoc ut post exhalatio-
nem humidi aquei, tanquam cōple-
xionabilis ratione calidi temperati
retinere ualeat spirit°, certissimè ap-
parebit citrinitas, & exinde apparebit
rubedo. Quæ actio, licet frigidati cō-
ueniat, non tamē conuenit excellen-
ti, sed

ti, sed potius ei qui est complexionalis quę assistentiā naturę retinet medicinalis, ne ex ipsa calores fluenter & spiritus in ea fixi.

*Aqua prius terre iungitur quam
aer & oleum.*

CAUSA tibi reuelatur in hoc passu, quare anima non coniungitur cum corpore, nisi spiritu mediante: & quare primo aqua in terram figitur, antequam aer uel oleum per reductionem configantur in terrā. Intellige intentū naturae, scilicet quod calor in humido agēs, primò nigredinem generat & fumum: sed uincens humiditatē, inducit postea siccitatem in materia in quam agit: & sic in illa materia inducta siccitate, trāsmutationem facit nouam, & colorē generat nouum in generatione siccii, pulchrum, album splendis-

M dum

dum & nobilissimum. Si igitur terra
non fuerit alba, teneat eam cum aqua
limpida, & iterato calcina; q̄ Azoth,
id est aqua & ignis, latonē, id est ter-
ram abluūt, & obscuritatem ab ea au-
ferunt; quia præparatio terre semper
fit cum aqua; & qualis fuerit claritas
aqua, talis erit claritas terræ. Et quā-
to magis fuerit abluta, tanto magis
erit alba, eò quòd humidum calidū
congelaturum, dum rectificatum fu-
erit cum humido aqueo urinali ma-
gis se habet ad albedinem, quām sic
cum ad nigredinem. Et ideo quando
quantitas humidi congelati & subli-
mati, quantitatem obtinebit corpo-
ris, albedo magis generatur in mate-
ria quām aliis color, ratione sui pro-
prii humidi depurati; eò quòd in hu-
mido semper est natura perspicui. Et
hæc est propria materia coloris. Et
ideo

ideo quantum magis terra nostra in tali humido abluitur, tanto magis abificatur: & quanto magis tale humidum depuratur, subtiliatur & præparatur, tanto plus colore limpidiore, subtiliori & magis sereno multiplicatur. Et similiter à contrario sensu, quācum nostrum nutrimentale humidum minus præparatur, & à gradu sublimationis magis remittitur, tanto plus proportionatur nigredini & combustioni. Et quanto magis approximatur combustioni, dummodo in ea sit dominium callidi, tanto magis erit fumus, caligo & denigratio. Perscrutare hęc ergo fili charissime, & alia quæ dico: & præpara clementa ut sint à sordibus munda, et à combustionē tuta, donec earum sumatur tintura. Quia si comburantur, effectu et commodo priuantur.

tur. Ex his recolligere potes elemē-
torum præparationem fieri debere
ante coniunctionem, ut eorum me-
lioretur tinctura ab omni corrupti-
one seruata.

De uirtutibus quibus corrigitur error per
instrumenta propria.

Dicimus autem quod uirtus est
primum & particulare opera-
tiōis principium in materia propria.
Primum diximus ad differentiam ar-
genti uiui nostri, quod est proximū
& immediatum operationis princí-
pium, ut dissoluens aut congelans.
Particulare diximus ad differentiam
corporis cōtinuati, quod est uniuer-
lale principium operationis sulphu-
ris, ut est congelans uel dissoluens.
Ideo non uolumus quod ab essentia,
distincta sint genera uirtutum, sed
solum ab operationibus proximis,

et eas

et earum origine quam habet in materia. Quantum uero ad considerationem operationum proximarum unum est genus uirtutum, scilicet operatio illa naturalis, cuius operatione principaliter saluatur natura, et perficitur tam species quam individuum. Et huius duo sunt generata quia quedam sunt quibus ministrantur, et illae ministratiæ uocantur. Quædam uero sunt ministrantes uirtutes naturales, quibus generatiua, augmentatiua et nutritiua ministrantur. Generatiua quidem illa est quæ ad hoc operatur, ut corpus procreetur simile, quod fit dupliciter, uel per longam et successiuam operationem, quæ fit per minima; uel per promptam et breuem transformationem repentinam, quæ fit absque eo quod sensibiliter aut uisibiliter per sua trahit.

seat media. Et sunt huius generatiꝫ opera duo. Primum opus generatiꝫ est in matrice uel terra quæ uas philosophiæ dicitur, in quo uirtus naturæ diffunditur; & nihil aliud est quām immutare materiam genera-
tionis: & hoc est secundum qualita-
tem & substantiam, prout sulphuris
dispositio generando exhibet, ueluti
fumosos uapores ipsius ingrossare
humectando, & argētum uiuum de-
siccare congelando, & materiam me-
diam quæ propinqua est naturæ sul-
phuris retinendo. Hanc partem ge-
neratiꝫ, nutritiua hic appellare
uolumus, cuius duæ sunt differentiæ.
Vna est principium passionis in sub-
stantia, cuius ratione multa & diuer-
sa procedunt instrumenta à materia,
ut sunt colores, & accidentia & simi-
lia. Alia uero differentia actiua dici-
tur,

tur, quæ agit motum constrictionis & dilatationis in materia Mercuriali, in qua facit suā impulsionem & habituationem uel inspirationem, licet quandoq; iuuari poterit per constitutionem exteriorum, sicuti est cibus, qui nisi per artificium comminutus fuerit & bene masticatus, naturam sui corporis ualde defraudat. Et ideo ex prima institutione naturæ habetur, quòd cibus prius perfecte continuatur dentibus ad hoc deputatis, antequam ad locum digestonis transmittatur. Et ideo quia constrictio exarcetur & dilatatur animali uirtute, licet antiqui improprie cā illi assimilauerint.

*De secundo opere generatiue, que est in
fornace & uirtute informante.*

ALiud quidem opus est generatiua in fornace & uirtute informante:

M 4 mante:

mante; & ista est duplex. Quia una
est intrinseca, & naturaliter est in ma-
teria innata per naturam, per quam
immediate materia trāsmutatur me-
talli. Alia est extinseca, & ista depen-
det ab artifice, in quantum materiam
præparat & disponit per artificium
naturæ, secundum exigentiam uirtu-
tis informatiæ quæ est in materia.
Propter quòd dicimus quòd Alchy-
mista non est nisi simplex admini-
strator naturæ; quia ipse non trans-
mutat metallum sed naturæ; ipse ue-
rò per artificium materiam præpa-
rat; & sic ipsa natura quæ sagax est &
sapiens, artificium peragit. Sufficit
igitur artifici sapienter disponere &
informare materiam extinsecus, se-
cundum uires naturæ cum ipsa suffi-
cienter per se operetur intrinsecus
ad sui perfectionē. Motus siquidem
sui

sui ipsius adhærentes sibi, sunt uiae
uni, et ordini uni, meliori et certiori
modo quæ excogitari poterit, sicuti
patet in incarnatione cuiuslibet gene-
rati. Propter quod patet quod tarda-
mentum et præparamētum esse debet
in magisterio philosophorum. Tar-
damētum ut natura motus præterire
nō posset. Præparamētum ratione
informationis, quā materia per arti-
ficem recipit ab extra, ut interius na-
tura motus eius integret. Quamob-
rem conueniens est ut uirtus caloris
excitantis, uirtutem caloris naturalis
excitati non excedat, alioqui motus
non integrabit, sed ad alia transient
quæ non sunt de uirtute huius natu-
ræ, aut informationis, cuius notitiam
superius per signa dedimus demon-
strativa. Qui autem principia huius
artis ignorat, informationem mate-

riæ necessario habet ignorare: quare experimentatorem huius artis ad plenum oportet cognoscere vires, & illis mediantibus firmiter adhærere principiis iam dictis, maximè cùm sufficiens sit natura tibi & sibi, in omnibus quibus ad sui perfectionem indiget. Quia ipsa sagax est sollicita in contritione, continuatione & incäratione sui corporis, cuius sollicitudinis non est finis. Vnde certum habet tempus ad imprægnandum, ad pariendum, ad nutriendum, & ad operandum. Cùm terram habueris imprægnatam, expecta partum: cùm uero terra peperit nutri eam, donec omnem ignem tollerare poterit. Tunc de ipso projectionem facere poteris.

Quid sit informare & quot sint informationis opera.

Ex

EX his potest sensus rationabiliter cognoscere, quod opus informare nihil aliud est quam debitam & naturalem formam sulphuri uel lapidi, & postea Elixiri & medicinæ tribuere. Cuius uirtutis informatiæ in generis tot sunt opera, quod ad formatiōnē sulphuris uel lapidis possunt esse necessaria, aut sunt de facto in quantum dependent à uirtute formatiua quæ est in materia seu in sensu uisus, scilicet figura quæ sub diuersis coloribus ostenditur, antequam ad perfectionem perueniat meatus, uel spongiositas, gracilitas, leuitas, asperitas & lenitas. Sed in gustu sunt duo, scilicet amaritudo & dulcedo. In odore duo aut tria sunt, scilicet foeditas, insipiditas, uel quasi fragrantia uel redolentia magnæ. Sed hoc ultimum est in Elixiri uel lapide

pide nostro. Necesse igitur est, licet
eliciatur lapis à natura duorum lu-
minarium, antequam de eo Elixir si-
at perfectum, ulterius digeratur, et
sulphuris salsedines auferantur, quæ
à menstruali sexu primæ originis in
eo conuenerunt: et postea fermentis
suis complete albis uel rubeis deco-
quatur, quo usq; fixum sit, et liquefa-
ctum administratione incarnationis
naturalis. Sed opera informationis
extrinsecæ, quæ immediate procedūt
à notitia practicæ, sunt tot quot iam
diximus, & dicturi sumus, licet exer-
citatus possit illa si intelligens est
ualde abbreviare, uel etiam elonga-
re. Et nos de illa benedicta nigredine
à paucis cognita, benignum spiritū
egredi affectātes, pugnam ignis uin-
centem & non superatum, licet sen-
sibus multotiens corporis palpaui-
mus,

mus, & oculis propriis uidimus, extractionis tamen ipsius notitiam nō habentes quacunq; scientiarum uel arte, sentientes nos adhuc aliqua rusticitate suffultos, nullo modo eam plenè comprehēdere ualuius, donec alias spiritus prophetiæ spirans à patre luminum descendit, tanquam suos nullatenus deserens, aut in sibi postulandis deficiens, qui nobis in somnis uigilantibus tantam claritatem oculis mentis nostræ infulsit, ut illū intus & extra remota figura gratis reuelare dignatus est, insatiabili bonitate nos refiendo, demonstrās ut ad eam implēdam disponeremus corpus ad unam naturalem decoctiōnem secretam, quam penitus ordine retrogrado cum pungenti lancea, tota eius natura protinus in mēram nigredinem uisibiliter sit disoluta:

luta; cuius modum expresse tradidimus in præsenti uolumine per excerpta, ut de more suscepimus antiquorum, cum cælare fuerimus coacti loca, in quibus ea posuimus. Nos sacra pandimus illis, qui Dei secreta decenter seruando honorant: cum solius Dei sit reuelare ea, homo diuinę maiestati subtrahere nititur, cum talia soli Deo pertinētia uulgat, spiritu prolationis humanæ aut literarū serie. Propterea operationē illam habere nō poteris, quo usq; spirituali prius fueris diuinitatis meritis cōprobatus. Tradidimus nihilominus practicā certā ex secretis illis extractā, precepto naturæ opificis: per quem ad finē illius peruenire poteris humida sublimando. Ad spiritū igitur illū sana mēte & deuotis laudibus in statu gratiæ resolnādo recurre, ut operationē tibi aperiatur,

riat, quā manifestabimus in fine no-
stri cōpendii. Et in tali perseverātia si
perstiteris, post unū secretū tibi re-
uelabit aliud iuxta mercedē libera-
minis gratiæ gratis datę. Dissolutio-
nē illam secretā infra nouē dies me-
diocriter intellectā perfice, cū nō fiat
transitus de prima ad tertiam, nisi per
illam quę media est inter hanc & illā.
Quia hoc secretū à nemine mortali
reuelandū est, præterquam ab almo
spiritu, qui ubi uult spirat, inspireſ.
Proinde informatiua sulphuris uel
elixiris certo linearum cōcursu pro-
prietatis, ut perforata quandoq; quā-
doq; aspera, & quādoq; leuia, tamē cū
adiutorio exterioris uirtutis intrin-
secā informātis, quę ab artificis inge-
nio necesse est puenire, pr̄fertim cū
per illā uirtutē directū motū acqui-
rat ad formandū qualitū, informans
natu-

naturaliter informata in materia.

De augmentatiua & de exuberatione Mercurij per resolutionem indiuiduorum.

AVgmentatiua est illa quæ uel sulphuris aut lapidis per medicinæ quantitatem naturaliter perducitur ad illum terminum, ad quem indiuidua peruenire possunt. Et in isto passu exuberatio Mercurii, & ad quid prodest, quæ per resolutionem perficitur sub cōseruatione proprietatis. Qui ergo proprietates indiuiduales ignorat, proprium regimen corporis & eius exuberationē ignorabit. Quia augmentatiua proprietas cū suis uirtutibus indiuiduis existit sulphuris & argenti uiui; & ideo cum indiuidua sulphuris per minima sint cum indiuiduis argenti uiui soluta scilicet per reductionem illorum in argentum uiuum, exuberatur

tur illud proprietatibus permixtis
sub alteratione notabili in spiritum
& formam argēti uiui nostri. Et cùm
tale argentum uiuum à proprietate
sui sulphuris exuberatū, iterum per
contrariam sui operationem in lapi-
dem reducitur, proprietas sulphuris
ingressa in argentum uiuum ratione
exuberationis & amore attractionis,
cum auxilio proprietatis illius quę in
sicco sulphuris, remansit assiduo ut
augmentatiua. Et quām diu hæc uir-
tus operatur in lapide semper deper-
ditio amplius restauratur ex talis ar-
genti uiui substantia exuberata, quæ
ci est ut lactis ferculum in infante, &
magis proprium quām alimentum
in animalibus, & ideo ad quantita-
tem deuenit maiore. Propter quod
amplius uirtus pascitiua fuit appel-
lata. Et illud ideo, quia sicut pastus

N satia-

satiatiuus ex lacte est à media Mercu-
rii substantia exuberata sublimatio-
ne ad cōformitatem qualitatum sul-
phuris, lapidem refectionis ostendit:
in quibus intuens propriis oculis ui-
dere potest manifestè in suis enutri-
tionibus. Alii autem appellauerunt
ipsam uirtutem nutritiua, & hoc
quam diu lapis crescit restauratione
deperditi. Sed quia cibus sibi propi-
natus introducif ueluti pascens, ideo
pastatum merito nuncupatur: ex se
tamen solummodo reparat quantū
deperditum est in proprium sulphur
uel minus, cuius propria operatio
est alimentum siue Mercurium ex-
uberatum in sulphuris substantiam
assimilatione perfecta transmutare
albi uel rubei cum igneitate simpli-
ci non urenti: de cuius substantia au-
rum uel argentum subtus terrā fue-
rat

rat procreatū. Et per hunc actum
assimilationis seruit augmentatiuæ.
Et quia hæc deperditio multam am-
bit latitudinem, & hæc latitudo ter-
minum continet infinitum quod est
continens in natura creata quantita-
tis perficientis magnitudinis & aug-
menti multorum lapidum metallo-
rum super quantitatē finitam. Et
iterum cæratium multitudinis &
augmenti cunctorum animalium &
vegetabilium esset infinitum, si mū-
dus nunquam ei deficeret. Quia cō-
tinuè operatur in augmentatione sui
quām diu ei durare potest informa-
tiua uirtus exterius data per quemli-
bet qui fuerit alumnus in arte. Me-
moriæ cōmendandum est quod spe-
ciei indiuidua, quæ ex parte sexus fœ-
minei educuntur, nisi semen cū sper-
mate in matricem ad generationem

N 2 intro-

introducūtur: nec ulterius ualeat ma-
teriale principiū aliud quām misceri
illud quod primo radicali humido
existit colligatum. Causa huius est,
q̄a materia spermatica mulieris pro
maiori parte magis & potius rema-
net passiua, & in radicale humidum
nequit transmutari: eò quòd nō sunt
similes sicuti sunt illa quæ per totum
unius sunt essentiæ; que madmodum
sunt metalla in se. Natura uero ultra
quā perfecta, species requirit per so-
lā infusionem, & si abundat in ma-
teria, dissimilitudo propriæ speciei
sequitur, ut monstrum sit duorū ca-
pitum uel trium; & hoc ratione dis-
similitudinis partium à partibus dif-
ferentium. Metallorum genera uni-
uersa unius sunt essentiæ, & hæc ma-
terialis essentia purum est argentum
uiuum hermaphroditū, & naturam

in

in se possidet uniformem. Constat quod pars addita parti & totum ad integradum partem uice post uicem per minima, absque dissimulatione partium radicalium, congelare ualeat in sulphuris substantiam. Et haec est sulphuris substantia media, qua certa & naturali proprietate tenuissimus spiritus ille retinetur, cum sit de natura sua: uirtute cuius amoris copulæ, infrangibili preuilegio in rectam se fusionem constituit. Et maxima in arte dicitur propositio subsequens: quanto minoris fuerint feces quantitatis, tanto maioris exuberantiæ sublimationis Mercurii necesse est esse. Et hoc ideo, quia per causam medium, tota cognoscitur illius substantia pura & radicalis in complemento conuertenda quantitatis naturæ. Expertum & sollicitū te esse

oportet, ut in parua quantitate fe-
cum, paruū subiicias ignem ad perfe-
ctionem sublimationis illius: & cum
augmentatæ fuerint feces ex illo ma-
iorentūc adhibeas ignē necesse est.
Ad primam igitur formationē lapi-
dis ualde modica quantitas fecum,
sufficiens erit seminali principio q̄
albi sunt fumi. Sed ad augendū & nu-
triendū ipsum principium, exubera-
re oportet humiditatē nutritiūā, de-
duobus fumis tenuissimis albīs, quo-
rū unus est sensibilis ut Mercurii, &
alius insensibilis ut uapor sulphuris
in opere depurati. Qui igitur amator
fuerit ueritatis, & inquisitione pro-
pria sublimationem nostram rectē
scire uoluerit & utiliter, primo ad na-
turalium recurrat principia, de gra-
du in gradum generalem rotam hu-
ius artis uoluendo, scilicet extremo-
rum

morum & mediorum, donec per gium explete fuerint ad plenum resoluta, & insuper addiscat qualiter in lac exuberatum substantia menstrui in uasis & mannulla sit retenta: deinde in substantiam fœtus uehitur, & ad extremum propter complemen- tum solenniter in mulieribus sublimatur. Sagax in arte non est qui nutriendo lapidem cum continua successione lapidis, aquam facere ad partem ignorat, unde exuberationem Mercurii tempore formationis illius cum exuberata tam substantia conficere debeat. Si hæc intelligis, euidenter tibi patet multiplicatio- nis cōplementū. Fac ergo ex substā- tia illius, informatione superius das ta attenta, ascendere fumum, & erit in uapore sublimatus. Hanc subli- mationem uocamus exuberationē,

ratione bonæ mixtionis & subtilis,
quā partes rationabiliter mixtæ sus-
cipiunt ex presenti eorum decoctio-
ne. Sed complementum carum par-
tium exuberatarum sublimatio est,
cùm in sulphuris substantiam à sub-
stantia aqua fugitiua separata sunt
congelatæ, uirtute & acumine sul-
phuris, opus est ne per retentionem
illius reductiū fixionis & proiectio-
nis totam eius substantiam medium
fugitiuam faciat.

Quatuor sunt naturales uirtutes, quæ tribus
seruiunt prædictis: scilicet attractiua,
elementatiua, retentiua &
expulsiua.

Virtutes naturales quæ prædictis
tribus seruiunt & ministrantur
sunt quatuor: uidelicet attractiua per
quam substantia lapidis de Mercurio
attrahit id quo in artificio indiget, &
hoc

hoc per uirtutem elementatiuam,
implere cupiens uacuum. Retenti-
ua uirtus est quæ retinet ratione ua-
cui appetentis. Elementatiua po-
tentia & digestiua retentum trans-
mutat ab una dispositione in aliam,
ut argentum uiuum in substantiam
sulphuris coagulantis & postea ali-
ud argentum uiuum ad hoc ratione
uegetatiuitatis uel quasi: cuius uirtus
ex igne prouenit occulto in fixa ar-
genti uiui substantia. Et hic est ignis
naturæ absconditæ filii ueritatis re-
uelatus. Per quem ignem tantum fa-
ccere poterunt in una die, quantum
calor Solis in mineris efficit in mille
annis: quia sicuti glutinum uituli uel
agni sua proprietate lac coagulat in
cascum, ita iste ignis per abscondi-
tam uirtutem naturæ congelat Mer-
curium per magisterium. Expansiua

N 5 est

est illa per quā natura expellit quòd ei non conuenit. In hoc passu attenti & solliciti sint huius artis & totius medicinæ artifices, ut quæcunq; facienda præparent ad uolitum & beneplacitum naturæ, cum ipsa sit sufficiens attrahere quòd suæ naturæ est cōueniens, & alienum reicere, ut auxiliatrix principalis in fine suę perfectionis. Scire etiam te oportet in complementa tuæ correctionis erroris, quòd uirtutes prædictæ, quātum ad originem quā ab elementis clementatis contrahunt dupliciter differūt. Quia quædam illarum sunt innatae, & quædam influentes. Innatae uirtutes illæ sunt, quæ proprie sunt clementorum lapidis & elementorum. Dicitur aut innata uirtus uniuscuiusq; clementi, pro tanto quia nō inhæret illi ex influētia alterius clementi, ut post illo-

illorū diuisionē aut effectum, in quo ostendit propria uirtus minima non adhærere, nisi ex propriis & intrinsecis generatione sui principiis. Influētes aut̄ dicuntur uirtutes q̄ ab aliquo alio elemēto fermētato, uel à plurib⁹ corū deriuātur. Ex quo clarè tibi patere poterit q̄ unū quodq; elementū elementatū, lapidis innata uirtute tm̄ regitur, uel uirtute innata & influēte simul. Sed in reductionibus coniunctionū, iam alteratorū mixibilium propriè demonstrat̄ unam sufficere artistę hui⁹ magisterii, nec obseruit auferre aliud: q̄a illa elementa elemēta ta solū ab innatis regunt̄ uirtutibus, q̄ à principiis descenderūt sensibilibus, ad quorū meatus nondum uenerūt. Sed ab innatis & influētibus regūt̄ uirtutibus, quæ aliquo meatu sensibili emanationes recipiunt ab illis.

Qui

Quibus instrumentis predicite virtutes opera-
tiones suas perficiant.

Necessario scire habet artifex in magisterio & cognoscere quibus instrumentis prefatae virtutes operationes suas perficiant in elementis clementatis, ad hoc ut peccata operationem recte corrigere ualeat, & etiam perfectiones conseruare. Illa ergo instrumenta quibus immediate virtutes operationes suas producunt, & in elementis clementatis perficiunt, sunt in composito & complexo: unde uis & uirtus localem motum exercens per se, utitur compositione immediate. Et licet non insit talis uirtus localem motum exercens, tamen in ea uirtus est motum exercens immobilem secundum locum. Et licet primo & principaliter insit ibi motus immobilis, tamen est

est secundum locum. Secundo modo & posterius, motus inest ei quidem in attractione alimenti. Quia sicuti probatum est in libris de animalibus, nutrimentum mouetur ad partes eius quod nutritur, sicuti locatum mouetur ad locum. Sed hæc attractio quantum ad locum ad quem alimentum attrahitur, est uis terræ, quæ est in concauo suo aëre plena, exuberatum, ad se humorem attrahens, licet forma alimenti per digestuum calorem ei dati, cibum miscet cum terra. Etiam uis terrei elemesti trahit ad se alimentum, sicut locus trahit locatum, sic nutrimentum eius quod nutritur, intra ipsius spongiositatem receptum. Ex quo de necessitate oportet, quod talis uirtus utatur secundo, sine posterius compositione. Cæteræ autem uirtutes utuntur immo-

immediate complexione: & etiam
prædicta, quæ non exerceat motum
secundum locum: & hoc in quatuor
naturalibus ministrantibus cer-
tius artifex experitur. Naturalis
cum complexio terræ lapidis, quia
particeps est caliditatis, quantum
sibi sufficit attrahere potest. Quia
uerò particeps siccitatis, quantum
sufficit potest retinere. Quia ue-
ro, humiditatis expellere: quia ue-
ro caliditatis & humiditatis, dige-
rere. Et sic fit quod una qualitas, ex
diuersis qualitatibus composita, fit
principium unum operationum di-
uersarum: uidelicet in complexio-
ne Elixiris. Cui quidem qualitati
siue principio, calor etiam natura-
lis & spiritus fluentes instrumen-
taliter seruiunt. Quamuis tamen
etiam in lapide formato, non sit nisi
una

una qualitas actualis, uel in Elixere
composito, uel adhuc in terra de-
populata, uidelicet complexio qua
omnes naturales uirtutes eius, suas
operationes perficiunt. Veruntamen
quisque sagax artifex, in hoc magi-
sterio, quatuor esse determinatas,
considerare debet. Non quia sic ter-
ra lapidis, uel ipse lapis aut medi-
cina realiter informietur, scilicet
determinate cum una qualitas in-
strumentalis in terra, uel sulphu-
re, uel Elixiri, ex diuersis insimul mi-
xtis componi sit necesse, ut sit pro-
prium instrumentum cum quo per-
ficiuntur actiones. Sed quia sic exis-
git forma practicalis in opere pra-
cticandi, ut sciat artis alumnus,
quod labilitas uel lapsus cuiuscun-
que uirtutis naturalis, siue in terra,
siue in lapide, siue in Elixire, qualita-
tibus

tibus determinate alterantibus pro-
priis, recte corrigitur. Ita quādo pec-
cat retentiua in actione sua, tunc de-
terminate sufficit exiccare, quantum
& quando prædictorum quodlibet
indiget suo loco. Verūm cùm reten-
tiua confortatur per desiccationem
& exhalationem humidi, tūc expul-
siua debilitatur in sicco: & cum ret-
tione illius, confortatur in humido,
& hòc per aggregationem humo-
ris aquae scilicet Mercurii, cuius natura
sufficienter exuberatur cum uapore
corporis, de quo exiccatur. Idcirco si
expulsiua debilitatur in corpore uel
lapide, confortabis illam, hume-
stanto determinate cum aqua pro-
pria. Si uero digestiua in aliquo de-
fecerit, & maximè in ultimis redu-
ctionibus, succurrere ei confortando
cam per modum quem tradidimus
in

in tractatu de Cōsideratione Alchymicorū, scilicet calefaciendo & humectando cum calore spirituali, donec recuperauerit uirtutem perfectè digerendi. Similiter peccante attritiua, sufficit calefacere & moderate desiccare. Proinde intelligēs hoc magisterium atq; practicans, debet etiam uirtutes lapidis operari cum eis, & non lapis inferri ab eis. Ad notitiam uero certitudinis mensuræ uirtutum cuiuslibet prædictarum habendam, generaliter obseruare debet quisq; naturalis in magisterio, quod uelocitas atq; frequentia, uel etiam uehementia cuiuscunque naturalis actionis, eam qualitatem significat in complexione dominari, per quam actio illa maximè perficitur. Sicut potest certitudinaliter per clementorum cuiuslibet actionem in aliud.

O Exem-

Exemplum uelocitas digestionis uerò
Iut in igne spirituali mediocriter
uiscose, caliditati attestatur; & mo-
deratæ humiditati Fortitudo autem
attractionis, caliditati & moderatæ
siccitati. Proinde præparamus eius
subiectū humiditate propria ad mē-
surā attractionis. Retentio uerò at-
testatur dominio siccitatis. Expulsio
humiditatis dominio. Ex his uerò pa-
tebūt utiq; rationes, propter quas na-
turalis artifex notare debet oēs qua-
tuor qualitates cōplexionales acti-
uas, uel operatiuas seu effectiuas.
Quarū una est, quod sit principium
actiuū naturaliū operationū in quo-
libet corpore, tanquam instrumenta
uirtutis. Alia uerò est, quia per se fa-
ciunt immutationes uel alterationes
in corpore quolibet. Nam siccitas &
humiditas, ita benè secundum natu-
ram

ram corpus alterant faciendo im-
pressione in eo, sicut & reliquæ dux,
licet non ita cito aut fortiter. Con-
siderare uero has secundum quod
ad inuicem se habent. In transmuta-
tionibus philosophicis, solius est
naturalis.

Partus uero terræ sit per uia sub-
limationis inuentæ. Cum igitur ter-
ra conceperit & biberit de aqua Mer-
curii, quantum cognoscere poteris
per eius uolatilitatem, & spoliatio-
nem fecum à substantia purissima
alba, per iam dictas reductiones mu-
daueris à sulphureitate corruptenti
non fixa: protinus eius materiam
sublima, cum fortiore igne quo po-
teris, donec ascendat ad modum al-
bissimi pulueris uel foliorum Lunæ
aut talchi splendidi, cuius maior pars
est argenti uiui quantitas, quam sul-

O 2 phus

phuris corporū. Et ideo subita igni-
tione, spiritus unitus per minima,
corpora secū eleuat in fuga sulphu-
ris. Cū autem uideris materiam ter-
ræ purissimam sursum eleuatam, &
tanquam rem mortuam aludel spō-
dilibus adhærere, tunc sublimationē
super eam reitera, sine fecibus infes-
rius remanentibus: quoniam pars il-
lius fixa cūm fecibus adhæreret, & tūc
per aliquod ingenium, ab illis separa-
re nō posset aliquis. Illud uero quod
in superficie aludel, tam à fecibus,
quām à sua substantia media fuerit
sublimatum ad modum subtilissimi
pulueris, adustionem cū corruptio-
ne inducit: licet pro maiori parte in
præfocatione uaporis, tempore con-
ceptionis uel reductionis, scilicet in
calcinationibus, quod subtilius est &
magis intensem, à puro uapore euo-
let

let altius fuliginosum, & à fixiōis re-
tentionis substantia separatur: cùm
non sit de argenti uiui substantia, neq;
de perfectione illius. Residuum ue-
rò quòd sublimatū est à fecibus, est
pars illa quæ ita æqualitate consistit,
quòd simplicē fixionem super ignē
facit sine aduertione aliquali, tanquā
onus & fundamentum totius magi-
sterii. Est enim subtilis substantia
media Mercurii, ex qua nostra con-
ficitur medicina, quæ ex argenti uiui
materia dicit originem, & ex illa de-
bet creari immediate. Tu alienum
noli introducere aliquid: nisi illud
quod ortum sit ex eo in propinqua-
te suæ naturæ. Et in isto passu realiter
ostenditur doctrinæ filio, quod ma-
teria de qua componimus medicinā,
non est argentum uiuum in natura
sua, cùm iam mutatum sit in sulphur.

O 3 Ncc

Nec in tota sua substantia, cùm iam
partes extremæ fuerint separatæ ab il-
la medicina. Imo est lapis benedi-
ctus & spiritus participās duabus ex-
tremitatibus. Veruntamē quia lapis
factus sit de sua substātia media, uo-
catur simpliciter argētum uiuū, quia
suū sulphur illuminat, & ab adustiōe
cōseruat, quòd est sibi propriū signū
uelut causa perfectionis. Fac ergo
agnitionē inter clarū & limpidū eius,
quoniā illud quod immediate ascen-
dit super fecibus, adhærens ascēsione
mensurata, uocatur cinis à cinere ex-
tractus, uel à concauo illius sublima-
tus & honorat⁹. Quòd uero remanet
in parte inferiori scilicet in fundo alu-
delli, est inferior cinis, uituperat⁹, dā-
natus, fex, scoria & nigredo obscura,
qua nullaten⁹ indiges in magisterio.
Collige ergo cautē q̄ in medio subli-
matum

matum inueneris, ne fugiat in sumū:
quoniam illud est approbatum, quę= situm, bonum, melius, optimum, terra alba foliata, coagulans ut coagulum agni, coagulatū, cinis cinerum, lapis & Mercurius, arsenicum & sulphur album, & sal naturæ proximū, ac infans generatus & natus & alumē nostrū, & genus, & prima & proxima materia metallorū, & primū subiectū in quo sua elemēta propria eiusdem scilicet natura naturata, humida & tēperata, quæ debet reduci atq; figi in & cum igne suo, per modū nutrimenti, donec fluat cū suo fermento sicut cära sine fumo, & oēm patiatur ignem. Operare ergo cū eo ad argētum, & cito incipias magisterium ne inueterascat sine comedione quoniā assumere eū non debes nisi recenter post partū cū sanguine suo, ut natura

O 4 ucne-

uenerabilis quę ex labilitatis uiolen-
tia fuit debilitata, lassata, & à suo tē-
peramento distracta uel elongata,
confortetur cum suis fermētis albis,
quousq; ad melius sit temperamen-
tum propinquum. Cuius signū erit
tunc quando fluet per minimū ignē,
scilicet ante argenti uiui fugam; & in-
super augmentatum ad ultimū stans
& penitus profundans, tingēs & per-
seuerans.

Cùm autem ad Elixir rubecum, na-
turalem ignem dico uisibilem, in co-
lore suo habere uolueris pro sulphu-
re rubeo, hòc facias per tertiam con-
iunctionem, tertiam pr̄gnationem,
& tertium partū. Fac ergo masculum
ascendere supra mulierem cādidam,
ut generet filium sibi similem. Natu-
raliter enim desiderat pater multi-
plicare speciem suam in filium, ut na-
turam

turam quam non potest seruare in se
custodiat in sua prole. Et ideo ad ge-
nerationem illius oportet quod trās-
fundat de sua propria substātia. Hu-
ijs uero pater est Sol, & Luna mater
ad eorum primam simplicem mate-
riam redacta. Argentum quoq; uiuū
in cuius naturam sunt redacta, & me-
dium gignens naturam coniunctio-
nis illorum: quia cum argentum ui-
uum cum argento uiuo cōiungitur,
nunquam amplius separantur, sicut
nec aqua mixta aquæ. Coniunge er-
go sperma masculinum, scilicet sul-
phur rubeum absconsum & solutum
in aqua, cum spermate fœminino su-
perius collecto ad modum sulphu-
ris albi, per modum cōtritionis, im-
bibitionis, & lentæ decoctionis, do-
nec in aquam rubeam dissoluatur, &
totum fiat unum uerissimæ mixtio-

O 5 nis.

nis. Cūmque uero dissolutum fuerit & unum quidem factum, per modum reductionis congeletur. Coagulatū, iterum solue in aquam, & iterato cōgela in lapidem per modum superius ostensum. Tertio uero ipsum in aquā dissolute & decoque, donec totū fiat rubeum. Fili non enim subtiliat, qui non coniungit per minima. Nec ille qui desiccatur priusquam imbibat, nequit coniungere per minima. Imbibe ergo totum & desicca, & fiat puluis tenuissimus scilicet solutus, non in aquā nubis, sed in aquam sanguinis & Mercuriale. Deinde administrata sibi ignem fortissimum, ut separetur substātia alba nō tincta, & residuum deauretur, tingatur, digeratur, coaptetur & rubifice. Quod uero in similitudinem pulueris subtilissimi ascenderit sursum, est sulphur

phur sublimatum albissimū. Quòd autem in fundo manet deorsum, est sulphur & Elixir ad aurum. Et in isto passu manifestamus philosophos uerūm dixisse, quòd ignari & rustici tenent pro impossibili. Et nos similiter obuiati fuimus hoc absolute non credere longāuis temporibus, donec in fine uidimus & manualiter probauimus, scilicet quòd unus est lapis, una medicina, una materia, una dispositio, unū opus, ac unū uas ad album & ad rubeum sulphur, simul & semel faciendum. Quanquam omnes huius artis inuestigatores uidētes prædictam albedinem in uase apparentem, astare credant in illa rubedinem occultatā esse. Nō enim oportet te fili, si totum sulphur album in rubeū conuertere uolueris, albedinem prædictam extrahere per subli-

sublimationem à rubedine, sed solū coquere cum igne lapidis, donec totum fuerit rubeum atq; fixum, & nihil de eo in sulphur album ualeat sublimari, quod erit signum compleæ decoctionis. Caucastamen in modo faciendi & intelligendi esse etum facientis scilicet ignis rubificatis. Nam secundum quod uirtus ignis lapidis existens in semine Solis, uincit uirtutem aëris puri in semine Luzzæ, sulphur album purum erit simile Soli in rubedine & etiam in pondere. Sic enim pater generat suum filium in spermate mulieris, ita ut per filium spiret spiritum, quo tingimus tinctura inseparabili, cùm amor sit utriusq; atq; nexus, qui per filium suum sulphur rubeum à patre procedit, ad omne imperfectum perficiendum, ut puta in Solificum uerum.

Et

Et ex hoc tibi reuelatur, quod perfe-
ctio circularis relucet in magisterio
cum cōplemento lapidis: quo me-
diante per sequentem operationem
facimus Elixir completum.

DE QVARTO ET VLTIMO PRACTICALI PRINCI-

pio: in quo determinatur de potentia
secundæ reductionis aquæ quæ tra-
ditur cum intentione figendi,
& corporis abluendi, ut
totum sit fermen-
tum.

Incipit Quartum practicale principium.

Intentio huius quarti & ultimi p̄-
acticalis principii, est figere album
sulphur & rubeum, super corpus fi-
xum; ut si album sulphur figatur su-
per argētum, & sulphur rubeum su-
per aurum. Quoniam qui argentum
uiuum à corporibus extractum & in
sulphur conuersum, non coagulat
in

in sulphur album fixum ignem patiens, per additionē illius cum argēto, nullam certe uiam exigit ad albedinem. Et qui ipsum argentū uiuum in sulphur albū mutatū, non coagulat in sulphur rubeum fixum ignē patiens, pro certo nullam uiam exigit ad rubedinem. Fili cauere debes cū fueris in coniunctione ista; quia sine fermento, nunquam exibit Sol neq; Luna. Et illud ideo, quia locus certus & determinatus generat locatum certum & determinatum, per proprietates suas. Quamobrem reuelamus tibi, quod natura omnium complexionalorum, siue plantæ fuerint, siue animalia, siue mineralia, uergit ad naturam complexionis loci generationis ipsorum. Cōiunge ergo sulphur cum corpore, de quo fuit præparatū ab initio, ut generet sibi simile &

le & fiat Elixir totū quod coniungis.
Omne illud coniungitur cū eo quod
suæ naturæ est, alienum uero respuit
igni exponens. Cūm igitur coniun-
xeris eū cum suo corpore, nunquam
desinet in illud agere, donec totum
conuertat. Nam sicut humidum
per primam reductionem indura-
tur, cōmiscendo uaporabiliter cum
uapore terreo & præfocatur, ut fiat
sulphur simile terræ, quæ est ma-
trix sua uel nutrix, sic & illud sul-
phur per secundam reductionem il-
lius, in propriam naturam metalli
conuertitur, & in naturam fermenti,
per proprietatem sui additamen-
ti liberè permittatur. Propterea quā-
do uolueris fermentare, misce sulphur
cum corpore, ut totum sit fermentum.
Quoniam fermentum redigit
sulphur nostrum ad suam naturam
colo.

colorem & saporem per omnē mo-
dū. Non tamen putes hanc coniun-
ctionē, propriam fermentationē me-
dixisse, sed quādam; in quantū redu-
cit lapidē ad appropriamentū tēpe-
ramenti cuiusdam, & corpus simpli-
ciatur ac præparatur ad modū pul-
ueris calcinati, soluti & indurati atq;
fixi, ad resumendum fermentum pro-
prium quod dicimus oleum. Sit aut̄
fermentum ad album, album: & ad
rubeum, rubeum. Si uero posueris
uel præparaueris corpus argēti, cum
sulphure auri: reducetur in naturam
argenti, sed non ad illius colorem, &
econtra, & erit turbatio naturarū in
magisterio. Caveas ergo tibi ne po-
nas fermentum uel corpus unius sul-
phuris, cum sulphure alterius. Quia
fermentum auri, nihil nisi suum sul-
phur rubeum in aurum conuertit.

Nec

Nec fermentum argenti, nisi sulphur suum album, in argentum. Quia illud nūquam potest figere, quod naturaliter fixum non est, nec fuit. Hoc igitur erit proprium sulphuris fermentum in hoc regimine. Ipsum enim modo indiget nutriri, maiori & fortiori cibo. Quapropter in sui fixione administratur ei de corpore fixo & non fixo in cibum, quem sua uirtute potenter digerit, subtiliat & ad natum sublimem conuertit, & seipsum attractione illius in fermentum naturaliter, & per minima, in uerum temperamentum constituit, in forma pulueris siccii. Quod patet, quia si modicum sulphuris proiiciatur super multum corporis, ita tamen ut super illud habeat potentiam, conuertet ipsum cito in puluerem, cuius color erit sicut color corporis super P. quod

quod proiicitur sulphur. Fili non est autem hoc corpus fermentum, licet fuerit argenti purissimi substantia, sed est in genere participans cum eo, quia exiuit ex eo, & iterum per minima, seruata sui medii natura, reducetur in illud. Animæ enim sunt fermenta, olea, unguenta, aurum & argentum nostrum. Igitur appropria corpus fermenti ante fermentationem, scilicet antequam animæ coniungantur cum eo. Quia certum est quod anima non coniungitur nisi in spiritu: nec spiritus cum corpore, nisi prius fuerit subtile & simplex ad modum spiritus. Vnde uerius.

Hæc res est actu, dum sit puluis sine tactu.
Simplex, corrosus, subtilis, erit pretiosus.

Et

Fellud ideo, quia cùm sit subtilis ut spiritus, amplectitur spiritum & retinet animam. Ergo fiat de corpore puluis calcinatus, solutus, induratus, dealbatus & illuminatus: ut sit spiritus cù quo anima præcipue coniungetur. Nisi enim corpus perfectè simplicietur per ablutionem & illuminetur, non poterit spiritum fermentalem retinere, quin in fugam constituat se. In quantum ergo corpus tuum alleuias ipsum sublimando cum mixtione sublimati spiritus, erit fixioris retentionis animarum, & tardioris fugæ. Nec minus toties lucraberis in proiectione 100. partes. Ut si primo conuertit 100. secundo conuertit 1000. tertio 10000. quarto 100000. quinto 1000000. et sic prosequendo multiplicacionem per milia infinita. Quia quanto

P 2 magis

magis huius operis reiteratione regimen assiduatur super medicinam, tanto melius digeritur, unitur, & fitur, & perfectius operatur. Persevera ergo fili, & uidebis mirabilia, quia Deus posuit sua bonitate in natura. Si quis discendi horum gratia, aliquo fortunio astans in opere fuerit sagax & prouidens, quam plurima, imo multa & maxima uidendo, dupliciter poterit adipisci. Multa enim signa possunt uideri in opere, qualia prouidens secretè debet in mente sua retinere & recondere, & assidue causas eorum proprie inuestigare, si ueritatis amator cupit existere, & uerus effugator mundanorum utentium fallaciis, ac fugiens; & insuper redarguens quotidiana opera sophistarū, per ea quæ uidebit aut uisus fuerit uel perceptus clara notitia in magisterio.

rio. Si uero stultus adfuerit & quia à sapientia refugit, nihil mundi uidere poterit, ceca mente & spiritu considerationis obnubilato & denigrato, quod ualeat; nec de ferculo exuberatissimæ refectionis assaporare uel solo odoratu sentire. Cum per illud parteat, tributorem omnium bonorum tanquam à grano summæ ueritatis cieco, ut indignus suis demeritis, præsens donum noluisse largiri.

De modo præparationis secundi ferculi uel fermeti cum sulphure, & congelatione Mercurij & illuminatione uel ablutione ac fixatione totius compositi per reductionem illius in calcem.

Fili nos appellamus corpus Lunare ad album, sicut est creatum à natura, proprie fermatum, ratione suæ naturæ temperatae. Et uocamus sulphur nostrum, uenenum pestiferum,

P 3 ratio-

ratione labilitatis suæ et elongatio-
nis suæ à temperamento: propter
quod omnia corrodit et comedit, cù
cauda propria quæ est aqua. Cùm er-
go uolumus ipsum reducere ad tem-
peramentum, coniungimus eum
cum corpore temperato, ut per con-
fortationem illius, deducatur ad
temperamentum, et quòd corpus
administret sibi de suo temperamē-
to, ut totum fiat fermentum. Nam
sulphur multum elongatum est seu
distractum à temperamento, ratio-
ne ignis participantis cum illo, qui
est contra naturam. Et ideo igno-
rantes indigentiam naturæ, putau-
runt hoc fermentum præparari de-
bere cum nouo menstruo in quo
est ignis contra naturam, non ui-
dentes perditionem temperamen-
ti à quo corpus recedit per ignem

uren-

urentem, qui est contra naturam:
nec præmeditatae uirtutes & poten-
tias ignis naturalis existentis in sul-
phure iam creato sine ignitione ad
urente, qua corpus fermenti prom-
ptius sub conseruatione naturæ tem-
peratæ transmutatur modica rein-
crudatione in calore sicut spiritus,
ut sit proprium & appropriatum ad
resumendum naturam suam fer-
mentalem scilicet animam, & ul-
tra quam nunc perdidit in presen-
ti calore, ut per talem attractio-
nem temperamenti, totum in na-
turam fermenti conuertatur. Fili
corpus fermenti modicum reincru-
datur per sulphur nostrum, scili-
cet in quantum ad se sentit de igne
non naturali: & decoquit argentum
uiuum, in quantum est magis par-
ticipans cum igne naturali, & mor-

tificat coagulando, & in suæ rectitu-
dinis naturam conuertit. Nō ramen-
reincrudatur fermentū tantum, quā-
tum si foret coniunctū (quod ab-
sit) cum igne qui est cōtra naturam;
cum calor naturalis potius operetur
in ipso scipsum confortando, quām
innaturalis. Si uero fermentum præ-
paretur cum tali menstruo nouo, scilicet
simile illi cum quo corpus pri-
mū fuit ab initio coniunctū pro sul-
phure creādo: tunc oporteret ipsum
transire per tantam reincrudationē,
per quantam & lapis: & per conse-
quēs per tantas digestiones & depu-
ratiōes. Et insuper oporteret ipsum
tantum amittere de natura sua cō-
fortanti & confortatiua per labilita-
tem sui à uero temperamento, ratio-
ne principii, scilicet noui menstrui
remoti ab omni temperamento, nec
unquam

unquam approximati ad illud in to-
to uel in parte, nisi hoc fuerit per na-
turam remississimo modo; ut patet
per suam uenenositatem, et qualis-
tatem non confractam simplicis ele-
menti ignei non adurentis, et potie-
tis uirtutes temperatas, nisi paulatue
confortetur per cōfracta menstrua,
ut patet in sulphure nostro. Et sic si
fermentum tantum amisisset de na-
tura sua sicut et lapis, non posset eū-
dem confortare, quin imo ipsummet
indigeret tali confortatione sicut &
sulphur, ratione similis labilitatis à
temperamento. Et sic non esset fer-
mentum nomine aut uirtute, cū non
assumserit fermenti præparatorium,
nec per consequens debilitatum ua-
leret confortare, nec facere quod ex-
pedit proprietati boni fermenti, cū
non sit præparatū rebus appropria-

P 5 tis,

tis, quibus præpari debet appropria-
te. Fili aduerte in hac lectione rega-
li, quoniam res cum quibus teneris
fermentum præparare scientificè,
sunt illæ quæ tam in parte deductæ,
quam in parte ulterius deducendæ
sunt, ad uiā temperamenti, & tenent
de natura temperata in radice suę na-
turæ, ut sulphur nostrum & argen-
tum uiuum nostrum iam creata. Illa
quidem sunt principia naturalia ap-
propriata, et propria præparatoria
nostrī regalis fermenti et cōiuncto-
ria, ut ipsum fermentum reducat ea
per confortationem, scilicet exube-
rantissimam refectionem ad tempe-
ramentum et naturam sui. Attende
tu ueritatis amator et comprehensi-
bilis ad ea quę dixi, quibus euidenter
cognoscere potes, quod fermentum
scilicet corpus, in quantum intelligi-
tur

tur pro fermento, nunquā præpara-
tur nisi cū igne naturali et aqua Mer-
curii mediocriter cocti et sublimati,
ut ipse ignis digerēdo materiam me-
talli iuxta uires et propositum suæ
naturæ, deducatur ad temperamen-
tum perfectum, et hoc per humidū
sibi connaturale, quod fermento ra-
dicalius inest. Item et in præparatio-
ne fermenti ante ultimam sui fermen-
tationem apponimus Mercuriū uul-
gi, nō tamen solemni præparatione
præparatum scilicet in lac uirgineū,
sed prout existit in natura sua per so-
lam qualitatem. Postea nauabimus
sublimationem ad hoc ut reducat
corpus fermenti in simplicitatem, et
sit medium coniungendi tinturas.
Inter sulphur et fermentum, cùm sit
radix et fermentū omnium liquabi-
liū quæ non liquātur nisi per ipsum:

et

et ideo à natura illius liquabilia fu-
gere nequeunt, et hòc ut constrictū
gelatum atq; fixum in calore , sub-
mergatur in oleo suo, quod in iam
dicta sui fictione post aquæ sublima-
tionem recipiendum est, cum inten-
tione restituendi sibi quo usq; fluat &
sit fixum. Propter hoc enim amal-
gamari debet corpus cum spiritu, id
est argentum uiuum, ut subtilietur,
donec fiat unum corpus mollissimū,
ad instar argenti uiui spissi non cur-
rentis, uelut pasta metallina in effi-
gie. Hoc enim erit secundum fercu-
lum, cum quo habet nutritri sulphur,
donec ualeat tollerare omnem ignē.
Idcirco ad hoc faciendū per iam di-
ctam intentionem, Incipe nostrum
fermētationis magisterium & com-
positionem Elixiris cum sulphure &
argento uiuo nostro; ita ut tria pon-
dera

dera Lunæ puræ in foliis tenuissimis, aut limatæ, sumantur; & cum duplo sui ponderis de Mercurio albo uulgari præparato uniformiter misceatur, totum terendo in simul in mortario uitreo, cuius pistellus sic ex eodem, quo usq; Mercurius totum combiberit argentum; ita quod nullo modo sentiatur de eodem, sed fiat amalgama. Post cum aceto distillato & sale communi præparato & tritato, fortiter abluatur, fricando sine timore cum iam dicto pistello, donec uideris acetum inde exire clarum atque purum; & semper auferatur quod ex eo ad partem separatur de nigredine in lauatione. Cum autem acetum clarum exierit, ablue compostum separando sale cum aqua dulci per alembicum distillata, & illud ad ignem desicca,

De

De coniunctione sulphuris cum fermento.

Postmodum uero coniunge illi unum podus supradicti sulphuris congelati & sublimati ad album, scilicet quartam partem totius compositioni, & tere insimul totum in mortario uitreo, ut sulphur misceatur cum cōposito, & fiat quasi corpus unū in effigie. Hoc enim est quod facit uisibiliter animas à corporibus resoluere.

De reductione aquae supra compositum.

Illud ergo imbibe per minima cum aqua sua alba in vase philosophiae, ut in corpus uirtutes sulphuris confortentur: nam in paucis horis fiet totum pasta.

De prima sublimatione huius massæ.

Deinde mitte totum ad sublimandum, in principio subtus faciendo ignem lentum donec receperis aquam, & postea aërem. Quoniā quæ suble-

subluantur & euolant aquæ & aëris per rationem sibi nomina appropriant. Et quod grauius & stabilius ad imam residet, per ipsius pôderositatem sibi nomen terræ usurpat. Nec minus quoq; sulphura congelata, terræ nomensibi assumunt. Vigora igitur igne paulatim de carbonibus, donec sublimetur quicquid ex ipso fuerit uolatuum & permitte infrigidari.

De secunda inceratione aquæ alterius.

CVm autem fuerit infrigidatum extrahe opus; & quod ad latera uasis superius eleuatum uideris, cum alia parte aquæ suæ repones super fæces suas, cum contritione, imbibitione & assatione, quo usq; fiat ut pasta; & remitte ad sublimandum, primò recipiens aquam, & postea oleum in sublimatione forti. Has autem aquas po ne ad partem, & olea similiter per se.

Dc

De tertia incæratione rei incærandæ
cum aqua prædicta.

POstmodum uerò iterato quod sublimatum fuerit cum altera parte suæ aquæ, reduc super feces tenendo ut prædixi, imbibedo & assando quo usq; sit sicut pasta, et corpus cum spiritibus sit commixtū: et iterum mitte ad sublimandum ut supra dictum est, recipiendo aquam et oleū. Hoc autem reitera quo usq; de aqua ad duplum sulphuris fuerit perfectè rotata.

De quarta incæratione per viam reductionis
congelationis & subtiliationis.

ADhuc uerò sumatur quod sublimatum est ad latera sublimatoriis: et cum una parte aquæ suæ, que exinde extitit distillata coniunge cū fecibus, et hoc per modū reductio-
nis, donec aqua congeletur. Deinde uigora

uigora ignē paulatim donec bene de-
sicetur: & postea supereleue ex illo
quicqđ fuerit uolatile. Ordinē huius
capituli te reiterare nō tādiat, conte-
rendo, imbibendo, assando, & subli-
mando, ac semper ignē uigorando,
donec ad sulphuris duplū cum terra
figatur de aqua iam rotata cū uiscosi-
tate fermenti, & nihil penitus subli-
metur ab ipsa terra. Et semper repone
quod superius ascendit super id quod
inferius remanet fixum, quo usq; per
talem præcipitationis modū figatur
deorsum. Verū nullum sulphur prō-
ptius argētum uiuum cōgelat, quām
suum proprium: in cuius substantia
ipsummet argentū uiuū extitit, tam
naturā quā artis ingenio iam cōuer-
sum. Et ideo cū sit fixū, id est, habeat
naturā fixandi, & coagulans coagulū
quod naturaliter coagulat suū Mer-

Q

curi,

curium, & hoc per frequentē reiterationē sublimatiōis super ipsum, quo-
usq; sit fixū & in terream substantiā
iam mutatū. Tunc enim est aptum
ut per successiuam illius iterata uice
sublimationē, fusionē metallicā præ-
beat, uelut consequēter dicemus. Nā
pro certo maxima & firma unio fit
inter siccū & humidū, per istas tales
operationes, quæ ferè similes sunt il-
lis, quas natura in opere mixtionis
suæ facit, ut postea humiditas nō ua-
lcat relinquere terram suā, imo eam
protegat & ab adustione defendat,
quia est de natura sua, & cum hoc be-
ne mixta; ita quod minimum terrei
sulphurati, est cū hoc minimo aquei
argēti uiui, & ecōtra. Et plurimū uni-
us cum plurimo alterius. Sic quod
neutrūm à suis partib⁹ homogeneis
in posterū separatur, nec ulterius

per-

permittat se corrūpi, cū per ingressō furiōsæ flammæ, se in fumū ul-
terius nō patiat̄ eleuari propter par-
tes cōdensas per ignē inspissatas cō-
positiōis fortissimæ & uniformis na-
ture, ac adustionis carentiā: & hoc to-
tum per sulphureitatē quā habet nō
corrumpentē perficitur, Argentū er-
go uiuū in regimine fixionis cū pri-
mo per ignē incipit conuerti, ad spe-
ciem efficitur glandulosum, ratione
sulphuris penetratis ubiq; suam sub-
stantiā: & postea incipit crustari pau-
latim & inspissari, & deinde conuerti
sulphuris uirtute degerētis ipsum, ta-
liter quod non sinit eum in toto dif-
fluere, sed quasi per globulos consta-
re: eo quod iā in eo uapor sulphuris
depurati apprehendit subtile, & tan-
quam glutiendo ligatum tenet hu-
midum, & terminat ipsum in tantum

Q 2 ~ quod

quod nō permittit eum adhærere alij
quā sibi, cū sit de natura sua. Et ideo
cum humidū sit ubiq; extra seipsum
cōstrictum & terminatū, & illud hu-
midū educat suū propriū siccū ter-
reum, constringēs eum ut sulphureū
in uentro suo, necesse est illud per ca-
lorē fluere, & fluxum currere in pla-
na superficie, donec frigido cogente
redire humorē ad interiora congelat
cōstanti terreo prædicto. Ex qbus pa-
tet nō esse nisi unū lapidē, qui argē-
tum uiuū habet necessario cogelare.

De ultima fermentatione lapidis cum nostro
fermento, quæ fit per tertiam redu-
ctionem aëris superius rotati.

Fili hoc fermentum est ultimum
cōfortamentum lapidis, & cibus
regalis, in quo insunt uirtutes cœle-
stes & elementales, qbus confortant
illæ quæ in uasis naturæ artificialiter

præ-

præparati existunt uel remanserunt,
in sui radicabilitate. Nā cum uirtutes
sulphuris & argēti uiui subtilibus cir-
culationum ingeniis, confectorum
quæ insunt eorum medicinæ radica-
biliter, elementales & cœlestes con-
fortant per illas scilicet uirtutes, quæ
in præsenti regali ferculo in actu spi-
ritualium elementorum existunt, ut
res quinta; & hòc ad proportionem
metalli superi^o positi in fixiōis prin-
cipio, & etiam lapidis, per quem ar-
gentum uiuum intenditur notabili-
ter effici. Tunc pro certo uidebis na-
turam illius mirabiliter operari cum
omnibus suis instrumentis, scilicet
quādo uirtutes supradictæ in unum,
per artis ingenium fuerint circula-
tione ultima coniunctæ.

*De circulatione ultima quæ fuit
inuenta.*

Q 3

Cir.

Circulatio ista fuit inuenta post
alios circulos circulatos, ut lapis
noster in quo ceteri circuli sunt rota-
ti frigidi elementaliter: qui fusionē
propterea non habet in corpore ex
priuatione suā naturę liquefacientis
ipsum, ad alterationē cum incærati-
one facienda in radice naturę lapidis
fusibilis, mollificetur cum humidis-
tate iam dicta, quæ super omnes hu-
miditates est expectās ignē quousq;
fluat, & ingressiōnē habeat. Filiante,
quam hoc uolueris attētare, oportet
te primò de necessitate rectè & for-
maliter intelligere, quales circulos &
quomodo elementa ac qualia & quā-
do debeant per instinctum naturæ,
eosdem circulariter circulare, & qui-
bus & quantis modis, & quot circuli
generaliter existunt. Ultimum ta-
men ad satisfaciendum responsio-
ulti-

ultimæ quæstionis per modum informationis scilicet documentalis artifici traditæ: Dicimus q̄ licet plures extiterint, quatuor uidelicet in minori numero comparatione plurium ad duos, tatum habendo respetu ad siccum & humidū, quæ postea reducuntur uniuersaliter in unū. Ex quo eleganter dixerunt philosophi, quod opus magnum non est nisi solution & congelatio, sed ista fiunt per viā circulorum, ignorantia quorum plures magnates in literatura fuerunt decepti in magisterio, credentes notabiliter cum confidentia eorum scientiæ, formam intelligere dictorum, & circulandi modum, ex quibus nos fore unum lethaliiter vulneratum non cœlare intendimus. Cum sola præsumptione & temeritate, scientiæ alterius naturam

Q 4 fir,

firmiter intelligere credebamus, idē
ullo modo nec intellexeram⁹, donec
tempus adfuit, in quo spiritus nō im-
mediate sed mediate per M. Arnoldū
de Villa noua, qui immedieate sua lar-
gitate immēsa reficiēter inspirauit in
nobis. Etenim multipharie multisq;
modis rotarū circulationibus, circu-
lauimus, resumēdo uegetabile, cuius
opus nusquam absolutē patuit mi-
nerale, donec propriis gubernatori-
bus pullulauit, qbus natura uera cō-
stringit sub cōseruatione ac successi-
ua cōfortatione uirtutū illius in ma-
gisterio. Circa quòd loqui permini-
me, astrictus uinculis tibi non audeo
cū lingua propria ut solebā fauora-
biliter in hoc passu, quanquā reuelā-
di licentiā acceptauerimus, dono cō-
strictus solito uidelicet alienatæ lin-
gue. Et ideo quia natura generalis na-
turæ

turæ particularis admixtos possidet
circulos, & diuersos multis ambitibus
ad indiffinitas uirtutū probationes
ostendēdas, expedit cunctis inquisi-
torib⁹ ueritatis, & incumbit maximè
practicantibus tam prudenter illos
circulos exquisitè cognoscere, ne de
ignotis incautè cōsiderātes, per ipsos
sicut & nos lāthaliter uulnerētur. Ad
quorum cognitionē uti recolui arte
demonstratiua & infallibili, ut per
certitudinē cognoscantur qui & qua-
les sunt, tātummodo in cursu, natu-
ræ mineralis circumamictæ generali
prædicta, ne uagans animus per opī-
nionum nebulas, incidat in errorem
aut tepeat in conflictu. Nam semper
in agilibus cognitio sterilis reperitur
tunc, quando non sequitur rectum
opus. Quapropter nos ad tantum re-
coluisse meminimus extendere uerā

Q 5 artem

artem per unū capitulum, sub totius
secreti comprehensione, quod tibi
præstabimus mutuo tantum, in fine
nostrī Compendii, sub restituzione
coram iudice generali, quo mox ad
practicæ assiduationem cogimur, &
ob hoc cupimus excitari.

*De modo fermentationis rerum cerasinarum
per uitam confortamenti, & na-
turæ spiritus.*

Dicimus ergo quòd modus cera-
tionis est, ut totiens super lapi-
dem reuertatur partis humidæ reser-
uatæ sublimatio, donec in ipsum cū
humiditate propria, scilicet radica-
liter manente atque fixa, quæ nun-
quā deseruit suum corpus mixtione
circulata, fusionem rectam præstet.
Nec putas hanc humiditatem esse
primam, sicut erat cum tota sui sub-
stantia crassa spissa & indigesta ut
oleum

oleum uel adeps pinguosus, quoniam faceret lapidem cremabilem seu combustibilem. Nec ita parum fore secundam, quia phlegmatica est, nec generat uel augere potest, quantum est de natura sui, nisi solū humectat lapidis partes illas uaporabiliter, in suis digestionibus deserendo, ne & substantiam medium in toto faciat fugitiuā, cum de sui proprietate non sit sustinere ignitionem neq; fusio nem, quin cōtingat ex toto recedere cum tota substantia supradicta. Sed tertiam radicalē fore proposito conferendam à primæ tamen uisceribus eradicatam scilicet & extractam cum magisterio. Et hęc est illa secūda unicuositas quæ erat intrinseca, multum subtilis, non cremabilis, conti nens admixtū scilicet subtile terreū, deductū ad actum igneū uel aëreum

scr.

fortiter digestum, quod retinetur in
radicib^o rei taliter, quod amplius per
ignem nullo modo potest euelli, seu
in flammā defici. Quinimo ignē mi-
rabiliter patitur & nō crematur. Ideo
si mixta fuerit toti substantia lapidis
ipsius, ignē superabit, nec unquā su-
perabit ab eo, nisi per iteratā destru-
ctionē suę substatię cum natura sua.
Ex quo tibi præcipitur, quod cū ista
humiditate scilicet permanente, quę
similiter ex argēto uiuo sumpsit ori-
ginē, nostrum imbibas lapidē quo-
niam per illam partes eius constant
clarissimæ, ut patet, quādo post illius
perfectam mundationē ab omni re
corrumpente, & maximè ab humo-
ribus duobus superfluis, scilicet pin-
guino adustibili, & phlegmatico
euaporabili, redigitur in propriā sul-
phuris substantiam non urentem; &
sine

sine illa nunquam emendatur, nus-
tritur, augetur nec multiplicatur.

*De modo practicandi & indulcorandi lapidem
cum humilitate nota.*

IN modo enim faciendi lapidis hu-
ius indulcorationem, est ordo tri-
partitus, & etiā bipartitus. Quia aut
per reiterationē solutionē & coagu-
lationum, aut sublimationum, uel ex
utroq; fixio & recta fusio perficitur.
Ille uero qui per regimen solutionū,
efficitur sine ignitione, ad instar na-
turæ, rectè dirigitur sine uasis pericu-
lo fractionis. Qui autē per sublima-
tionis regimen intenditur gubernari,
tunc prudētia artificis nusquā de-
bet omittere periculum protestari.
Quamobrem ratione modi præcipi-
tatiōis, citius figitur, sed tardius fun-
ditur. In cuius cōplementum recur-
rendo ad primum scilicet ordinē, re-
gimen

gimē tertium ex utroq; mixtum, scilicet cum ignitione & sine ignitione sagaciter est inuentum. Idcirco sumatur lapis, & terendo illum imbibe in suo vase, imbibitione per minima scilicet per uices, factas etiā ad modum roris cum una & dimidia parte sui. Postea decoque cum igne leui, donec pars illa fuerit in lapidis substantiam cōgelata. Postmodum uigora ignem de carbonibus paulatim & paulatim, donec sublimetur ex eo quicquid resolutum fuerit, tam de aqua sulphuris sicca, quam argenti uiui humida.

De secunda oratione ad indulcorandum
seu mollificandum.

TVnc iterum quod sublimatum extiterit, reduc super feces suas terendo & imbibendo cum dicto spiritu, qui magis in humiditate exuberanter

ranter abundat; & hoc iterata imbibitione rorida, decoctione, sublimatione & congelatione, & sublimatione cum ignibus suis successiuis, & diligenter continuatis, donec per continuam sublimationum reiterationem spirituum non flammabilium super illas & continuum motum, totum figatur deorsum.

De ultimis digestionibus opteticis.

CVm autem fixum fuerit secundum proportionem ignis sibi appropriati cum moderatione, tunc sub eo ignem facias fortē, bene continuatum per diem naturalem. Secundo uero die naturali, fortiorem; sed & tertio die naturali, fortissimū, prout est ignis fusionis uel quasi. Per primum uero continuatur materia, & spiritus domatur, ac partes illius digeruntur, & ab humido primæ oris

originis emendant. Nec minus quo,
que per siccum diffunditur, & eorū
malitia cōfringitur, ac crudum deco-
quitur, ut ignē fortiorē scilicet secun-
dum ualeat tollerare, per quē aēr ma-
nifestabitur actu in materia fluente.
Sed per tertium recipit medicina po-
tentiam ad actum quē agere debet,
Nam oportet materiā metalli, à suo
phlegmate fortiter depurare, & cru-
dum coquere per ignē opteticum.
Non quod intelligas secundum na-
turā animalium corporum seu plan-
tarum, cùm sint humidioris naturæ,
quam materia metallorum: ut patet
ex hoc quod natura mineraliū, quam
plurimū sicca reperitur, ratione cu-
ius est de sui proprietate tollerare
ignē. Propter quod debes intellige-
re hoc fieri in arte, secundum ratio-
nē subiectorum, quēadmodum na-
tura

tura exterius manifestat digerat ergo medicina, ut humidū terminetur in ea, & sit fixū, ut stet: ne separetur à metallo dū ingressum in eo fuerit cū alteratione. Verū oportet sicut dictū est, ut radicalis humor imbibatur à suis met partibus rei, ex qbus maiores uirtutes, ut puta confortatiuæ, tam elementales quam cœlestes essentia liter & corporaliter, rerum constant. Cuius exempli gratia certificamus nos uidisse argentum uiuum fixum, ac fluens in ueram fusionem metallicam, & fecisse cum magisterio, sine additione ulla rei extraneæ. Sic igitur talis decoctio optetica, optimam facit commixtionē in medicina nostra, sicut euidenter apparer in elixationibus eius: Quia cùm aër prosequatur aquam, tunc auis fuga detencta inmediate perit.

R

De

De ultimo confortamento post fixio-
nem perfectam.

Hoc autem confortamentum per modū ultimæ incæratiois supplemus medicinæ quandoq; & quan- doq; non. Cuius causa est, quia cum ignis opteticus sibi ad ultimum suæ fixionis præbeatur, aut est in gradu fixo, ut absolute posset ignem opteticum tollerare, aut non. Si est in gradu fixo cum tota sui humiditate, nec aliquid de illo possit amittere, quin insit ibi iuxta pondus datum: tunc nulla recta fusio anticipabitur per aliquod diminutum, nec per conse- quens est ultima incæratione incæ- rāda. Si uero ad conformitatem uel æqualitatē fixionis dictæ, iuxta men- suram ignis optetici, nondum adin- uenire cōtigerit: aut hoc erit ratione malæ informationis ignis, quæ nimia festi-

festinatione necesse est euenire, aut
macritudine spiritus, in quo phleg-
ma dominatur, superat uirtutes hu-
midi radicalis, propter defectum exu-
berationis. Per primam uero natura
eradicata suos spiritus resumere ne-
quiuit in cōfortādo scipsum; quia fe-
stinata motus proprios cōplere non
potuit. Et ideo spiritus thesaurisan-
tes de necessitate fugere decuit defes-
tū retentiū alienis motibus occu-
parū, uidelicet in conseruando illos
quos assumserat contra ignem præ-
liando, cū de more naturā fuerit cō-
seruare in specie indiuidua sua. Per
secundā uero, nec potuit natura su-
perfluū in sui alimentum cōuertere
quod nūquam fuit de natura sua. Et
ideo cū loco spiritus uelut uerus ci-
bus, credat humidū phlegmaticū af-
sumere, ratione minimi saporis illius

R 2 scili.

scilicet spiritus quem in se continet; nō tamen in radice naturę suę ipsum potest amicabiliter colligere, quin superfluū recedere habeat per ignem opteticum. Et quod est deterius, cum maiori parte substātiæ mediæ, cedit & deficit, nisi adhibetur ignis administratio talis, quæ augmentando ei secundum exigentiam sui tollerabilitatis, ex illo superfluam humiditatem tollat, cum conseruatione illius in igne proprio. Cū uero contigerit defici, porosam reddet medicinā diuersissimæ fusionis; cuius causa est defectus humiditatis naturalis, quam radicitus natura appetit colligare, ad sua indiuidua protegēda cōtra ignis pugnam. Et ideo fuit inuentus successus supplendo & corrigendo errores prædictos per ultimum cōformatum; ut quod de non fixo recessit

cedit igne optetico, per incærationē
infra scriptam naturaliter restaura-
tur, donec fluat uirtute nō fixi quod
fixum est, & ingressum habeat in cō-
plementum suæ naturæ.

De modo faciendi ultimam incærationem.

SV matur ergo de lamina cristal-
lina, quam in fundo uasis fixam
reperies, quantum uolueris: & illam
in crucibulo tenui super leuē ignem
incæratione ultima cum aëre suo al-
bo prædicto, guttando super ipsam
guttam post guttam cum sagaci-
tate & prouidentia diligenter respi-
ciendo, donec fundatur sicut cæra si-
ne fumo. Tunc de illa aliquid su-
me, & super laminam ignitam pone.
Si uero conspexeris eam uelocissimè
resoluere quasi cæra, tunc satis est ce-
rata in radice naturæ suæ. Si autem
adhuc non uideris citissimè liquefa-

R 3 Etiæ

Etionis signum, reitera super eam cę-
rationem dicta, donec fundatur sicut
cæra sine fumo. Deinde fac proie-
ctionē per illum modum per quem
medicina requirit, & explicauimus
in nostro Testamento, Quoniam
Elixir est completum, & inapprætia-
bile præsum, ac thesaurus incompa-
rabilis, conuertens omne in infini-
tum L unificum uerum.

• *De compositione Elixiris rubei ad rubeum, per
traditionem generalis doctrinæ.*

CVm ergo uolueris facere Elixir
ad rubeum, doctrinam faciendi
Elixir ad album resumes in exem-
plum. Nam hic modum faciendire-
petere non oportet nisi solum pro
quolibet elemento albo, clementum
apponas rubeum. Quoniam in Eli-
xire ad rubeum apponitur ignis ul-
terius, qui totum rubificat. Et est ul-
timum

timum secretum in natura, & sublimatur ut spiritus. Pondera uero elemorum sunt, quod apponas duo pondera terrae, & tria aquae, de aere totidem, & unum pondus & dimidiū de sulphure rubeo. Primò enim posnas terram, quia participat cum fermento. Secundò ponet aquā & ignem: sed ignis per aquā figitur, sicut aqua per terram.

*De forma circulorum & totius secreti, per
quod reuelatur totius operis
intentio.*

Totum aut̄ secretū & modus operandi, in rotatione elem̄torum consistit. Verū nisi circulus naturae, proprie prius perfecte cognoueris, illorum circulationis notitiā intelligere non poteris. Quoniā ignorātia teget te tenebroso uelamine formā rotandi ad instar naturae, & circulan-

di modum. Vides ergo quòd natura
nō attrahit nisi modicū, nec conuer-
tit; & hòc secundum Mercurii quāti-
tatē. Quòd uerò magis attractū est
in profunditate naturæ, separatur
tardius. Et ideo quod grauius sepa-
tur de humido, semper illud educit
de re scilicet de materia Mercuriali in
natura sua alterata per rotā præsen-
tem. Et quod eductum est in illo uel
de illo humido, est siccum subtilissi-
mum ligatū cum humido, ita quod
neutrum dimittit reliquū in distilla-
tionibus successiuis. Et tunc totum il-
lud dicitur uapor, in quē siccum sul-
phureum est cōuersum, quia tunc in
illo uapore elemēta sunt bene mixta.
Cùm uerò taliter elementa siccata ro-
tata sunt in humidum, per plures cir-
culationes totius humidi, tūc primò
separatis exinde elementis, post per
alias

alias circulationes quæ per modum
fiunt reductionis elementa humida
rotantur in siccum. Et quanto magis
istæ duæ rotæ reiterantur, tanto ma-
gis depurat terra uel lapis à sulphu-
re immundo terreo sibi extraneo,
quod de macula originali prouenit.
Et intellige bene quod tinctura mē-
strui separatur à suo terreo grossō fe-
culento per distillationes lentes, &
in aqua Mercurii deportatur. Caue
ergo ne opus rubescat ante nigredi-
nem, & tinctura concremetur, quæ
in uentre Mercurii debet deportari
& abscondi. Quoniam Mercurius est
terra sua propria subtilis ualde, in
qua ignis tam Solis quam menstrui
retinetur. Recorderis ergo quando
uidisti ignem in Mercurio, & feces
erant nigræ. Ex quo patet quod nun-
quam opus nigrescir, donec à terra

R 5 extras

extrahitur tinctura per suaues distillationes, & in uentre Mercurii deponetur. Et iste ignis est illa proprietas Mercurii, quā debes totis tuis uiribus à cōbustione conseruare, scilicet tinctura uitrioli (alias sulphuris) cū qua debet Mercurius sublimari, quoniam est primus masculus eius. Et est aditamentum tincturæ nostræ, quod est additio magna in uirtute & potestate: quoniam coniuncta est cū tinctura Solis. Præterea si à uitriolo & sale scis extrahere p̄prietatē Mercurii, & sibi amicare per cōiunctionem quæ fit per sublimationes lentes, nō ignorabis unū de secretis naturę maximū, & uerā perfectionē principalē.

*De primordialibus coniunctionibus secretis
trium generum, tam simpliciter quam
compositiue, Solis, Lune &
Mercurij.*

Dissol.

Dissolute ergo primò Solem purissimum in aqua sua feruenti, postea separa flegma, & remanebit Sol inferius cum substantia salis aquæ. Postea dissolute Mercurium in aqua sua, & post congela: et iterum dissolute in aqua sua distillata, & separando iterum aquam per balneum congela. Et semper oleum extrahe per cineres, & pone ad partem in qualibet distillatione. Hanc autem dissolutionem & congelationem tribus aut quatuor uiribus reitera aut plus: & ultimo congeala. Deinde infunde aquam suam primam super Solem congelatum, & mox dissoluetur in aquam rubream uel citrinam. Congela ipsum in balneo Mariæ. Reitera hòc tribus uiribus sicut de Mercurio fecisti: tamen non extrahes acrem

ex illo, quia nondum tempus est; & ultimo soluatur. Hanc uero dissolu-
tionem totam infunde super Mercurium calcinatum & siccum, & dissol-
uetur totum in aquam turbidam, ni-
gram, colore subrubeam. Distilla &
redistilla ut totum elementetur. Et
post istum passum recorderis de si-
gno terræ putrefactæ & combustæ,
quod uidisti super uirrum per ignem
cadelæ exspiratis suis spiritibus, quod
est signum putrefactionis. Putrefac
totum in simul, sine distillatione per
tempus suum. Deinde separa elemen-
ta, & prosequere magisterium. Tu
nō obliuiscaris ponere etiam aquam
Mercurii cum fueris in elementa-
tione ut totum animetur & elemen-
tetur.

De secunda coniunctione eiusdem cum
Mercurio & Luna.

Summa

SVmatur Luna & Mercurius, & quilibet eorum in aqua sua dissoluatur ad partem. Post coniunge aquas, & distilla aquam, & inuenies argentum ad modum salis pretiosissimi. Accipe illud sal & liquefac in igne trium candelarum. Deinde infunde aquam desuper, & dissoluetur in aquam albam. Illam aquam infunde super Solem congelatum post eius primam distillationem. Et postea procede ut supra.

Alia coniunctio per aliam præparationem Mercurij. Et nota quod in hac præparatione includitur sublimatio Mercurij usq; ad reuinificationem qua indiges in omnibus principijs & fermentacione: ut supra dictum est.

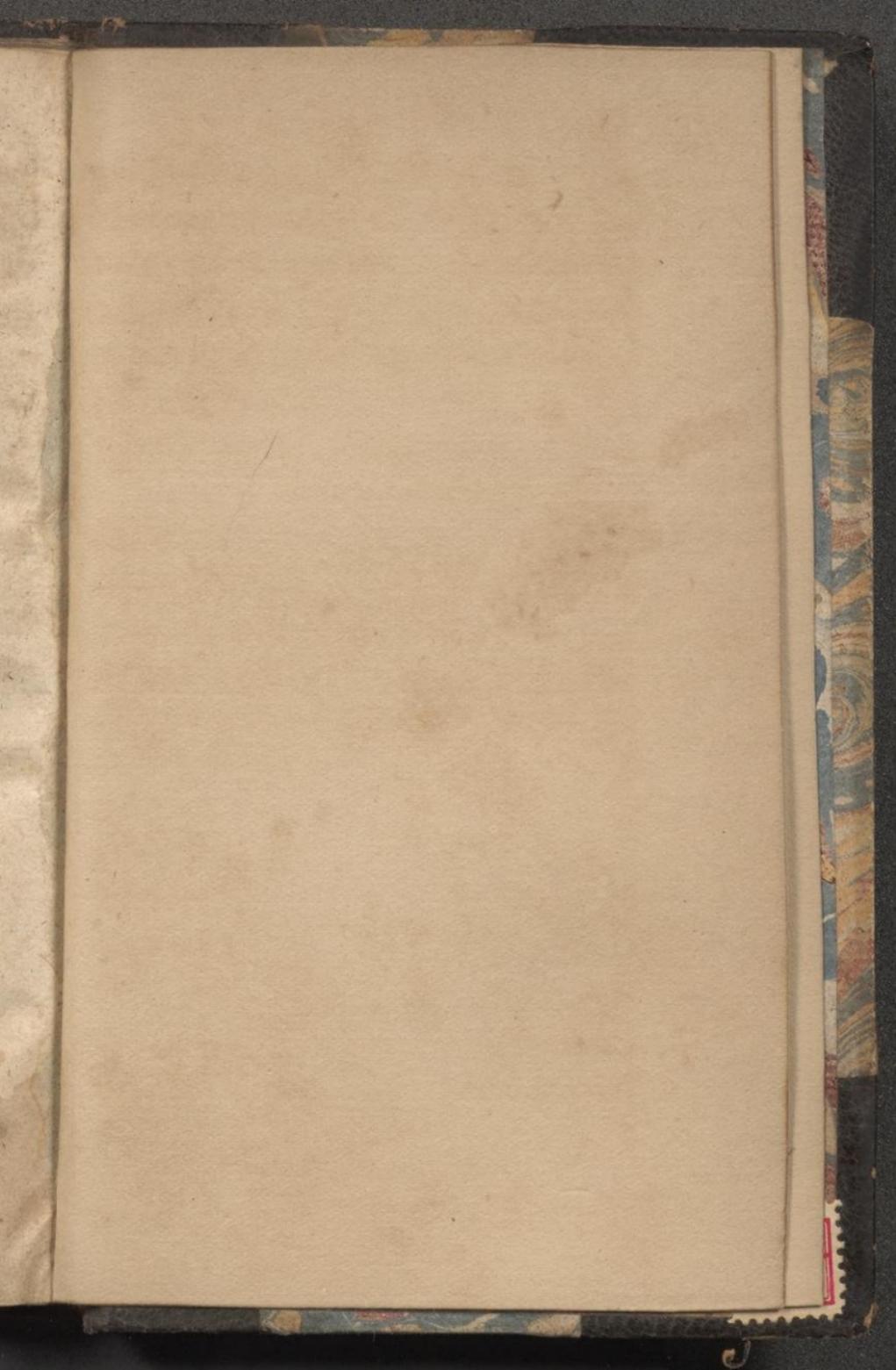
Accipe Mercurium & sublimatum uitriolo & sale assato: post pro-

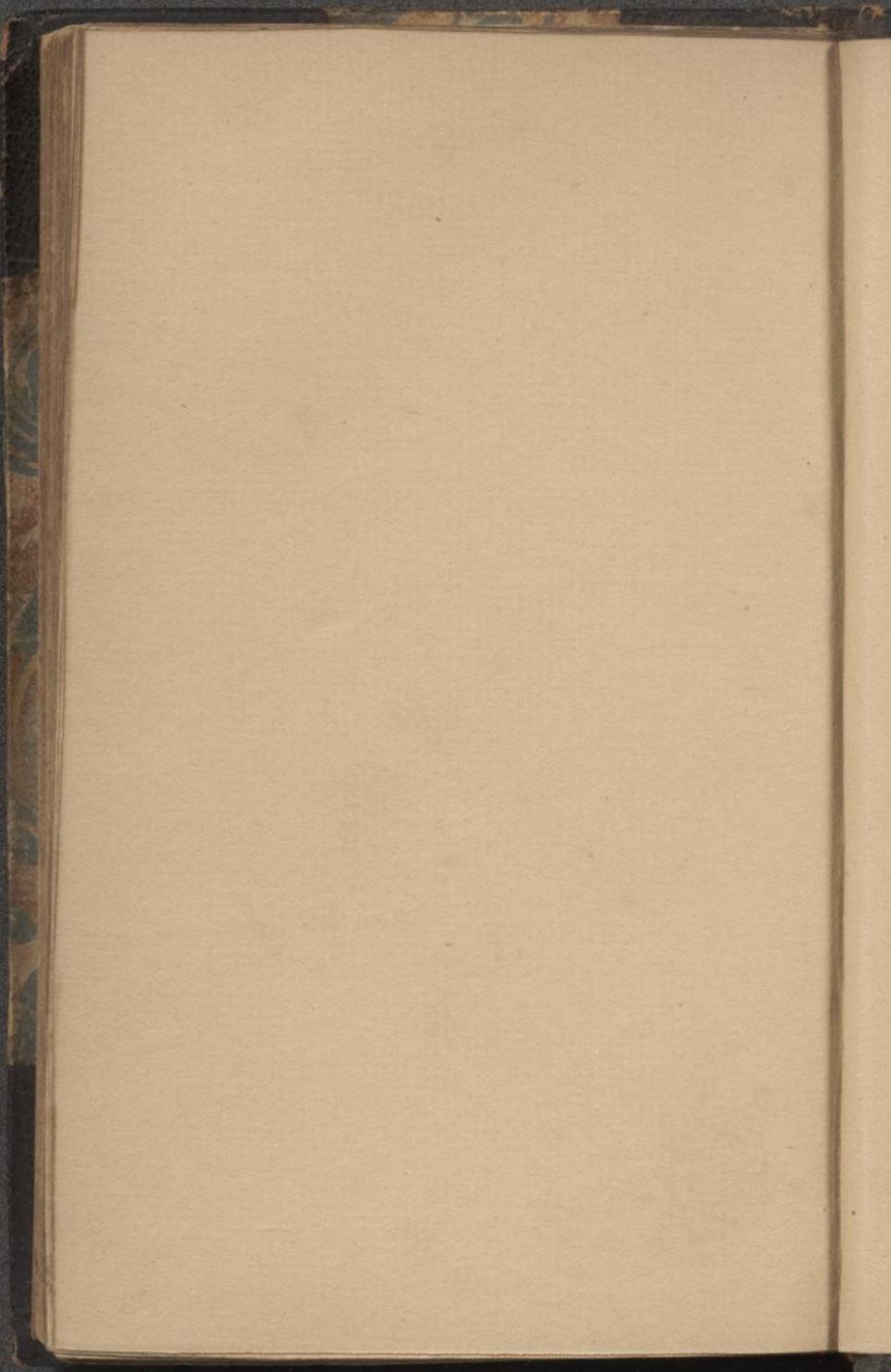
proiice eū in aqua uegetabili in ymne, & posito coopertorio decoque per diem naturalē: post super pone alembicum & distilla aquam totam. Deinde uigora ignem, & sublimabitur uiuus. Illud uiuum sume & ablue cum aceto distillato, sed magis ualeat cum aqua uegetabili simili pri mæ, et non misceas aliud cum illa ablutione. Post terge cum panno linea mūdo. Insuper festina ad aliam præparationem, uidelicet quod in aqua sua dissoluas ipsum: post distilla et redistilla per uiam elementationis. Post putrefac per mensem philosophorum. Deinde separa clementa et de aqua et de terra, et sume substantiam medium per sublimationem: et de illa fac cōiunctionem cum corporibus, sicut uolueris, præparatis. Nam multæ sunt uiæ coniunctio-

iunctionum et separationū ad unum
finem et ad unum effectum, quas ui-
dere poteris per totam latitudinem
magisterii. Et secundum istas quas
tibi dedimus, multas alias ad li-
bitū facere potes, dum ta-
men intelligas ma-
gisterium.

Explicit Codicillus M. Raymundi
Lulli Majoricani.

MR Sibley

100

457
5401

